

Cura autem eius vera est festinare in sub-
tractione materie mote adiuuando medi-
cinam et acquirendo ei facilitatem: qua fit
plentitudinis euacuatio. et si videris opor-
tere: fiat etiam illud cum sortite ducenti-
bus. **¶** Deinde redi ad rectificatio-
nem mialarum impressionum sigillata-
rum in nervis et lacertis et confortatione
eorum et cerebri et nuche et corporis totius
Et si accidit propter elevationem vaporum
cura est regimen quod diximus et omne
conuertens vapores ad oppositum et di-
uersum ex his que diximus. et si accidit p-
pter occursum frigoris: cura est omne qd
calescit nervos et lacertos cum propieta-
te. Et si accidat propter qualitatem vene-
nosam: cura est cum his que cito audacia

eius transmittunt a corpore sicut iam dixi-
mus. Nunc cum eis que nervos et lacer-
tos rectificanc et auferunt impressiones ma-
las factas in eis. Nunc etiam cum eis que
eos confortant. Spasmus autem factus
post euacuacionem superfluentem dixit
Hippo. esse mortales. Hic namq; spas-
mus de siccitate est qui sicut diximus: si
confirmetur non recipit curam. Si autez
no est firmatus curet cu regimine hieeta-
tium et cu additioe i cibo et sono et similibus.

de se. esse. Et
si accidit po-
nit curaz spas-
mi et si accidit
sen a uerit ex q
litate veneno-
sa: et notum e
a **¶** Spasmi
autem: excu-
sat se a cura
spasmi. De
inanitione di-
xit Hippo. s.
in illo anso.
quinte patri-
cule spasms
ex illo morta-
lis.

¶ Finis expositio primi tractatus **¶** Ad-
hie de consolatione medicinarum per ex-
mimum doctorem magistrum **¶** Adundinum
de lencijs.

¶ Capitula secunde sectionis: et primo
de medicinis benedictis in quibus non e
venenositas.

De aloë. *Lapumulo fm*
De mirabulanis citri indis et kebulis. *ca. 17*
De embucis. *ca. 18*
De reubarbaro. *ca. 19*
De tamarindis. *ca. 20*
De aqua lactis. *ca. 21*
De viola. *ca. 22*
De sticados. *ca. 23*
De eupatorio. *ca. 24*
De eupatorio quod vocatur **Alhasee** *ca. 25*
De isopo montano. *ca. 26*
De psilio. *ca. 27*
De asaro. *ca. 28*
De volubili. *ca. 29*

Capitula medicinarum laboriose soluen-
tium in quibus est venenositas.

De scamonea. *ca. 30*
De agarico. *ca. 31*
De pollipodio. *ca. 32*
De hermodactilis. *ca. 33*
De cucumere asinino. *ca. 34*
De carthamo. *ca. 35*
De lapide armeno. *ca. 36*
De sene. *ca. 37*
De baurac. *ca. 38*
De serapino. *ca. 39*

De oppoponaco. *ca. 40*
De alsebran. *ca. 41*
De alphepera. *ca. 42*
De aristologia. *ca. 43*
De albrachin. *ca. 44*
De bellericis. *ca. 45*
De cassia fistula. *ca. 46*
De manna. *ca. 47*
De rosa. *ca. 48*
De absinthio. *ca. 49*
De sumo terre. *ca. 50*
De epithimo. *ca. 51*
De prunis. *ca. 52*
De capillis veneris. *ca. 53*
De iure gallorum. *ca. 54*
De turbit. *ca. 55*
De colloquintida. *ca. 56*
De squilla. *ca. 57*
De ieros. *ca. 58*
De centaurea. *ca. 59*
De been. *ca. 60*
De lapide stellato. *ca. 61*
De speciebus salis. *ca. 62*
De sarcocolla. *ca. 63*
De euforbio. *ca. 64*
De mezereon. *ca. 65*
De luf. *ca. 66*
De arthanita. *ca. 67*
De albemefus. *ca. 68*
De elleboro. *ca. 69*

Rotellauimus

vsq; huc intentionem & modos
rectificationum medicinarum so-
lutionem facientium in sermone
vniuersali. Et posuimus distincti-
ones in intentionibus & modis
cū additiōibus solēmbus; et in-

ueniatur ex principio relationis scrutiniij nostri summa
preclare aggregans res: intentiōi huic necessarias. Vo-
lumus autem nunc de singulis earum singularia expli-
care capitula. quod est de esse earū & posse & emenda-
tione malitiarū in ipsis: aut redūdantiū in corpore p̄ eas cō-
plectētia. In quorū p̄plemēto cōplebit lib̄ totus. Auxi-
liatorem igit̄ petāus deū: ad quē cūcta respirāt: & a quo
misericordie oēs p̄deūt q̄ sit benedictus. Et ponamus
in principio iter p̄ticularia solutiua: singularia capitula
de medicinis benedictis: in quibus nō ē venenositas: q̄
nō ponunt operationes suas vt cadat per eas in corpus
uocūmentum. Et preponam oibus capitulum de aloē.

De Aloe.

Aloe ē de meliorib⁹ & sblimiorib⁹ medicis
hīs proगतinā. s. alias medicinas. Quāq; in
intētio solutiuis plurimū sit debilitare vir-
tutes & mēbra: q̄ sūt min⁹ virtutū & asserre eis nocuū
tū pp̄ illud qd̄ diximus. Cadit hec intētio ab aloē. Non
solū. n. nō nocet: sed inuenit ad p̄fortationē mēbroꝝ debi-
liū addere: & ad redditiōē eoz in p̄prias vtutes p̄ferre.
Neq; ad aliū nisi ad vñū videt̄ nociuū. Apperit. n. ori-
ficia venarū aptiōē sanguinē manare faciēte. Et ipsum
est aliarū medicinarū rectificator: bonus. Adigitus. n. cum
ipsis: & p̄prie cū eis q̄ solutionē faciūt dissoluendo: me-
dicinas ipsas rectificat & nocumēta eaz remouet. Et ne
que expoliāde sūt a p̄mixtiōe eius cū ipsis. Est. n. regu-
lās & rectificās eas. Et illud id̄ qm̄ ex pte substantie sue
oponit subtilitati & acumini eaz ex parte sui effect⁹ eas
i soluedo inuat: ex pte p̄prietatis sue qd̄ de ipsaz mali-
tia ē in mēbra facile ip̄mi remouet ipsū tñ i se ē tarde so-
lutiōis. **E**lectio. Aliud ē qd̄ sit i Succiūtri Aliud i p̄-
fia: aliud i armēcia: aliud i arabia: & meli⁹ ex eis ē succiūtri
mū. Post illud p̄ficiū. Deinde armēciūz deteri⁹ ē arabi-
cū. Verificatores at̄ i quoz p̄prietatib⁹ laudauerūt p̄se-
ctū aloē i colore: odor: sapore: p̄dere & substantia cū cō-
ditiōibus i ipsis. In colore quoq; vt sit coloris citrini d̄
clinātis ad rubedine i quo sit claritas: & sit in eo dēfitas
cū colore hoc sicut ē color epatis. Declinavit ei⁹ bōital
ab illo qd̄ ē claz. Et pp̄ vt sit odoris bōi. pp̄ij si extranei
acq̄siti p̄ adulteriū. Et sapor ei⁹ fm̄ p̄ueniētiōē modūz
p̄sideratiōis eius: v̄z sentiri p̄mo gustu dulce declinans
ad amaritudinē. Et sit ponderē leue: & quāto ē leui⁹: & tā-
to meli⁹. Et sit i substantia sua tenex̄ habile ad frāgēdū: &
q̄nq; ē ab hīs p̄prietatib⁹ remotius: tāto deteri⁹. An-
tiquū at̄ denigrat tēpus. Et tua iterest cognoscerē quod
i ip̄so cadit de adulteriōe. Sophiste. n. lauāt ipsū lotio-
ne q̄ ptes eius imūde: & crosi separant. Deinde lauāt in
aq̄ maris & pauci croci lotiōibus pluribus. Deinde per
mutant exiccari acq̄rentes ei: & p̄ hoc luciditatē & colorē
citrinū & odorē bonū. Neq; odor ei⁹ deoculrat fallaciaz

Complexio: & proprietates. Est autē cōplexionis cali-
de i secūdo gradu sicce in tertio. Et est exiccatiūz sine
mordicatione. Consumptiuum superfluitatūz: & prefer-
ians a putrefactione: & cum hoc sit ei proprium aperit
tamen orificia venarum. Et dicunt quidaz q̄ ledit ep̄ar
aliquando ipsum: & videtur q̄ illud sit propter apertio-
nēz quam efficit i venis. Verum rectificatio acquirit ei
vt p̄ferat ep̄ati. Et in aloē quidē loto minorat solutiōē:
additur ei vt sit stomachi cōfortatiū. In nō loto vero
est econtrario. Et etiam mixtum cum melle vel minorē
solutionis & minoris attractionis: & est maioris abster-
sionis partium: per quas illi est transitus. **R**ectifica-
tio. Tria sunt in eo in quibus cadit correctio quoniam
est de tarde solutionem facientibus quare oportet vt su-
mens ipsum cibari differat. Et quia sua operatio non
multum extenditur in corpore. **N**ix enim pertran-
sit ep̄ar nisi in quantitate exuberet. **E**t quia venarū
orificia apertione sanguinem spargente aperit. Et nos
obuiauimus his tripliciter rectificando ipsū. Acquiri-
mus enim ei citam & facilem operationem cum specie-
bus aefanginis subtilibus & acumen habentibus: sicut
verbi gratia cum mace nuce muscata: cinamomo spica
calamo aromatico cubebe squinanto asaro mastice ga-
riofilie: de quibus partes equales: & croci pars media:
buliant in sextuplo earum aque vsque ad tertiam eius
cum facilitate. Et accipe pro qualibet libra illius aque:
aloes. ʒ. vi. & p̄mitte sicari in vmbra p̄rius & perface exci-
cationēz eius in sole. Quidam autē ex bene rectifican-
tibus faciunt simile cum speciebus pigre Galieni. Ci-
tat enim eius operationem: isopus cinamomum & cas-
sia. Et quidam dant infusionem aloes in aqua specie-
rum & citatur effectus eius. Et acquirimus ei vt exten-
datur operatio eius ad partes remotas cum rebus que
addunt ad vigorem eius: sicut colloquintida prop̄ie
& turbit & similia addantur in aqua specierum: & fiat vt
diximus. **A**ut sit illud in aqua casei: aut fiant ex eis
troscisci: & pillule: aut cadant ea cum eo in confectioni-
bus simul. **R**emouemus autē ab eo nocūmentūz
quod imprimit in venas rectificando ipsum cum admi-
nistratiōe bdelij cum eo: aut dragaganti: aut mastice
& similibus. **I**n aloē autem quod elongantum est &
declinat a proprietatibus bonis: magnificantur hec tria
que diximus. Et adhuc etiam est conturbatiuum faci-
ens dolorem ventris & nocens stomacho: & ep̄ati & sol-
uendo imprimit laborem in stomacho: & visceribus: &
aliquando virtus eius remanet in eis & facit in solutio-
ne exire sanguinez: & est maxime nocens emoroidibus
& anno. **E**t nos rectificamus huiusmodi lauando lo-
tione qua partium immundarum fiat absterfio & infun-
dendo in aquis specierum & adiungendo ei que cito lu-
bricationem faciunt. **E**t nihil est tam magnificum ex
rectificatoribus sicut bdelijum & dragagantum: & si su-
per ipsum bibatur aqua ordeī cum oleo nucum: aut de
coctionis passularum: aut aqua tepida & mel transmit-
tit audacēz eius a corpore. **P**osse. Solutione edu-
cit coleram & flegma & mundificat caput ab eis & stoma-
chum. **E**t confert iuuamentūz magnum doloribus
eorū & confert inflāmōioni stomachi & siti & dolori eius
ex colera factis. Et qui assiduat acceptiōem eius die-
bus continuus non videt in corpore suo: neq; in instru-

mentis sensuum suorum egritudinem que non sit habili sanari: et preseruat a putrefactione ita qd etiam cadauera et proprie mixtum cura myrra. Adixum vero cum sanguine draconis et myrra sanat: vlcera putrida mala. Exicat enim sine mordicatione: et ablutio infusionis eius in vino. aut aqua rosata: aut succo feniculi preparato abstergit oculos et addit visus et stringit lachrimas. Et ipse quidem acuit sensus et rationem et confortat epati: et aufert icteritiam. **¶** Nocet tamen emoroidibus et ano. Quia propter caueant ab eius acceptione patientes lesionem in ipsis. **¶** Laue ergo dare aloem in temporibus frigidis. **¶** Excoctat enim et solutione educit sanguinem. **¶** Bosis eius est ab aureo. s. vsq ad. 3. ij. Et in infusionibus ac aureo. i. vsq ad. 3. ij.

¶ De Mirabolanis citrinis et nigris et indis.

Estimauerunt quidam: qd Mirabolani citrini et nigri indi kebuli: et sunt ab eadem educti arbore et qd citrini sunt immaturi: et nigri indi sunt in quibus iam peruenit completio etiam maturatio. et dixerunt qd arbor eorum est de bis ferentibus. Et qd citrini sunt de primo germine: et nigri similiter kebulos vero germen secundum tulit. Et quidam dixerunt qd de diuersis nascuntur arboribus et est illud quod creditur. Et enim eorum diuerse et iam sunt operationes Ipsi quoque de medicinis benedictis sunt. Non enim debilitant eorum solutione sua. imo confortant stomachum et proprie viscera et preparant et coadunant partes eorum et confortant cor et epat et corpus totum. Neque enim nisi ad unum videtur nocere. Acquirunt enim per paratis ad hoc per eos opilatio et proprie paratis cadere in ipsas. **¶** Sunt autem de perfecte rectificatis medicinis que habent acuitatem et purgant dissolendo. Adagnifice autem adiuuenit qui eos et proprie citrinos cum scamonea miscuit. Reprimunt enim ea propter obuiationem substantiarum et qualitatum inuicem et eam in soluendo iuuant. **¶** Electio. **¶** Citrinos in quinque proprietatibus laudauerunt sapientes. **¶** In colore: ut sint citrini multe citrinitatis declinantes ad virtutem. **¶** Et sint in pondere graues et densi. Et ut in confractione suis inueniatur sicut gummositas: et ut crosi: et ut cortex eorum sit spissus densus complectens ossa parua. **¶** Et laudauerunt kebulos in quattuor proprietatibus et sint crosi et quanto crosiores tanto meliores: et sint sibi nigri declinantes ad rubedinem: et sint graues in pondere cito subuersionis in aqua: et sint habentes spissitudinem corticum suorum. Nigros quoque indos in qui que laudauerunt proprietatibus. Et sint nigri. et confractione densitatem habentes substantie. et sint crosi et graues et carentes ossibus. Quanto autem ab his elongantur proprietatibus: tanto a bonitate remoti. **¶** Complexio et proprietates. Omnes frigide sunt complexionis in primo gradu. Sicci in secundo. et sunt exiccatiui: et consumptiu in superfluitatum putridarum preparatiui et coadunatiui partium: in quibus cecidit laxitas et mollificatio. Rectificatio. **¶** Tria sunt in eis: propter que in ipsis cadit correctio. Faciunt enim cadere in oppilationes: et proprie preparatos cadere in illam. Et quia facile adheret in villis stomachi: et partibus intestinorum. Et quia di-

mittunt vestigia corrugationis in ipsis. **¶** Et nos emendamus quod timetur de eo quod diximus. **¶** Primo prohibentes penitus exhibitionem eorum in ipsis et omnibus paratis cadere in oppilationes. et in non paratis miscenda sunt ea cum ipsis: que opilationem fieri prohibent sicut aliqua ex diureticis notis et infusio eorum in aqua ea se remouet hoc nocentur ab ipsis. et succus sumi terre valet similiter. et similiter ab sintuum: et agaricum: et reubarbarum et spica: et similia. **¶** Et emendamus quod potest provenire de eo: quod diximus in secundo et tertio miscendo cum eis que remoueat ab ipsis ad herentem intentionem: et acquirant eis lenitatem: sicut si confortentur cum oleo amigdalorum dulcium: aut cum oleo rosaceo: aut cum oleo violaceo: aut silamino. Aut saltem conterantur cum eis amigdale dulces. passule quoque et mel earum lenificant eos: et confortant opationes eorum: et sunt proprii iuuamenti cum eis. Simile acquirunt eis castafistula et viole condite: et terebinthi: et tamarindi: et similia: **¶** Quidam autem dixerunt: quoniam non est bona permixtio eorum cum medicina labificatina et lenitina: quoniam operationes eorum in idipsum se perimunt. Et ego non video illud. Immo remouetur ab eis per ipsas ad herentem: et corrugatio et acquiruntur solutio facilis. **¶** Et scito quod decoctio acquirunt eis vehementiorem opilationem quam sola infusio. et infusio minus facit esse opilationes quam coctio. et afflatio minorat eis solutionem faciens ipsos consipationis plus. et adhuc magis coctio. et contriti quidem plus solunt: et plus dimittunt vestigia consipationis in visis. Infusi vero minus faciunt illa. et infusio quidem eorum competit: quando solum queritur solutio: et eorum contritio: et exhibitio: quod do queritur consipationis impressio. Et quanto magis conteruntur: etiam ut sint sicut alcohol: melius celebrabitur illud. Et kebuli quidem conditi minoris quidem solutionis sunt: et maioris confortationis membrorum nutritionis. et non conditi faciunt contrarium. **¶** Adodus rectificationis eorum satis utilis acquirunt eis saporem bonum et emendans quecumque timentur de eis est: ut fumatur de mirabolanis contritis quantitas: quas volueris: et sit hoc in estate. et funde super eos olei amigdalorum dulcium quantitate: qua conficando leniantur in umbra: exiccantur in sole: et semper modice conficando suproretur oleo et fiat illud per triduum deinde dno per triduum cum aqua zueari: aut aqua casei cum pauco zuecaro: conteratur in sole semper eos ante modice cum aqua predicta torando. deinde fac trociscos ex eis et siccant in umbra. Et sunt quidam qui seperant in eis quod est sibi sibi ab eo quod est sibi materiam. et est medus solemnis. Infundunt enim eos in aqua casei: quod sumptum est ex capris post contritionem eorum. et ponunt ponderis eorum partem unam: et aque casei partes: xij. et ponunt in vase vitreo stricti orificij: et dimittunt per dies. viij. pestea decoquunt bullitione una. Deinde postquam manibus conficauerint: colant: et dimittunt aquam illam siccare: et faciunt trociscos: vel pillulas. Et sunt qui addunt cum eis de medicinis benedictis: quas volunt sibi exigentiam intentionis eorum: et faciunt similia: et eius est opus magni magisterij. **¶** Adodus condiendi kebulos. Accipe ex eis humidis: si haberi possunt: vel huectatis secundum artem qua huectari possunt. quantitate quam volueris

mirabolani sunt ex medicinis benedictis. ga o debilitant in soluce sua lae potius confortant. nocent in eo, quod fiat per eos opilatio

sunt frigidi in 1. gradu et sicci in 2.

7 stilo punge eos vndiq; 7 decoque eos in aqua cum fa-
 cilitate. vsque dum sufficit. post hec dimitte eos per di-
 em vnam super tabulam: 7 exprime aqua eorum: 7 sub-
 merge eos in aqua mellis: 7 per dies duos dimitte eos
 tunc coque eos lento igne. 7 postquam cocti fuerint: re-
 conde eos in vase vitreo: 7 da post sex menses. **Ars**
 autem in humectando eos auxiliatur hoc modo. In-
 fundatur i aqua plurima: 7 exponatur radius solis per
 dies octo. deinde accipe magnuz vas: sicut dolum: vel
 saltem fiat fouea in terra in loco humoroso: vt inter mul-
 tam arenam humidam distantum sepeliantur sepe: ac
 sepe aquam desuper infundendo: 7 mouando arenam
 de tertio in tertium diem: vsq; dum tumescant: 7 huius-
 cretur. **Die** erit modus huetationis eoru. **Posse**
 se. **Abolani** sunt ex rebus que faciunt vtentes se. in
 uenescere: 7 aquirunt eis colorem bonum: 7 bonitatem
 odoris oris: 7 sudoris: 7 generant gaudium 7 hilarita-
 tem: 7 confortant stomachum: cor: 7 epar: 7 conferunt
 tremori cordis: 7 confortant: 7 preparant: 7 mundificat
 stomachum: 7 conferunt emoroidibus: 7 extinguunt i
 inflammationem colere. **Sed** citrinorum operatio in
 hoc est precellens. Ipsi enim solutione educunt eam. 7
 conferunt complexionem calidas habentibus. 7 eorum
 fricatio cu3 aqua agreste: aut aqua rosa. aut succo semicu-
 li: abstergit oculum: 7 aufert super calefactionem eius.
 Et facta exinde alcohol stringit lacrimas: 7 confert mo-
 lificationem oculorum. 7 conferunt tertiane 7 febribus co-
 lere. 7 contriti quidem cum mastice sanant vlcera. 7 de-
 siccant ea kebuli quoq; solutione educunt flegma. 7 ad-
 dunt in rone 7 clarificant visum 7 proprie conditu. 7 mu-
 dificant stomachum: 7 confortant ipsuz: 7 conferunt hy-
 dropisi 7 febribus antiquis. **Nigri** autem in dissolutio-
 ne educunt melancoliam: 7 coleram adustam. 7 confe-
 runt melancolie 7 treor: 7 clarificat coloroz: 7 sterant
 epe 7 remouet tristitia 7 conferunt qrtane. **Posis**
Potio citrioz trioz e ana. 3. ii. vsq; ad. v. 7 in infuzoz
 ana. 3. v. vsq; ad. xx. Et potio kebulozum triozu est an
 3. ii. vsq; ad. iii. 7 infuzoz an. 3. iiii. vsq; ad. x. **Potio** in-
 dozum est sicut kebulozum. Ille autem qui sumit costi
 meat boream superbiensem. 7 pisces abh. reat.

De emblicis.

Emblici sunt ex medicinis confortantibus
 stomachum. 7 cor: epar: 7 viscera. **Ele-**
ctio. **Abeliores** ex eis sunt habentes fru-
 stra grossa: densa: 7 graua: 7 qui min^{us} cere-
 cunt in ossibus: 7 plus in cane. **Rari** quoq; non habet
 spu3. **Complexio** 7 proprietates Sunt complexionis
 paz frigid: 7 sicce in primo gradu. Et ipsi sunt confor-
 tatiui memorozum lagorum: 7 coadunatiui partium eo-
 ru: 7 sunt de extinguentibus calorem stomacho: 7 epar.
Rectificatio. Emblici nutriti sunt maioris opera-
 tionis: 7 minoris corrugationis sunt. **Modus** nutriti-
 di emblicos. Accipe ex eis quantitatem: quam volue-
 ris. 7 submerge in aqua. 7 expone soli vsq; dum tumesi-
 ant 7 humectentur: 7 post exprime: 7 pone in aqua mell-
 7 per dies duos dim. tte: deinde coque cu3 facilitate: 7
 postquam cocti fuerint: dimitte paz refrigerari: 7 adde
 cum eis mellis tabar: sicut quartam partem totius: 7
 reconde. Et quidaz supercondiunt cum spu3 arom-
 tiaz: et confortatiuis sicut cin. momo: et xilaloe: et ga-

lia: 7 cardamomo: 7 croco: 7 similibus. Et modus facie-
 di seremblac. Infunde emblicos in lacte dulci: mite-
 tur super eo lac mane 7 sero: 7 hoc per triduum. 7 exci-
 centur in vento: 7 in ymbra: 7 recondantur. **Posse.**
 Solutione educunt flegma 7 sunt ex rebus valde con-
 fortantibus cerebrum 7 neruos: 7 augent intellectum: 7
 confortant cor: 7 conferunt tremori eius: 7 mundificat
 stomachu a flegmate 7 putrefactione: 7 confortant ipsu
 7 preparant: 7 sedant: furorē in cor auferunt sitim: 7
 addunt in appetitum: 7 sedant vomitum. **Posis.** **Coz-**
tritorum potio est ab aur. i. vsq; ad. iiii. **Infusorum** ab
 au. iij. vsque ad. vi.

De bellericis.

Bellerici sunt ex medicinis benedictis. Ex-
 spectatur eni3 per eos confortatio. **Electio**
Abeliores sunt arossi 7 spissi: ponderosi 7
 den3 cortice. **Matura.** Frigidi sunt in
 primo: sicci in secundo. **In posse** autem 7 proprietati-
 bus alijs sunt sicut emblici.

De reubarbaro.

Reubarbarum est ex medicinis benedictis 7
 solennibus in quo aggregantur multe ex in-
 tentionibus que queruntur in re facie mū-
 dificationem: quas postea dicemus. **Ele-**
ctio. Ex spu3 rauer3 aliud est qd nascitur in India: 7
 est rauer3eni: 7 aliud est rauer3barbarum: 7 aliud est ra-
 uetukrium. 7 melius eorum est rauer3eni. **Posse** illd
 in bonitate est barbarum. 7 minus i bonitate est turku.
 7 laudatur magis ex eis qd est subnigrum declinans ad
 rubedinem. **Qd** est graue cum raritate sua. 7 in quo et
 in contractis suis inuenitur disgregatio ex ruffo 7 glau-
 co: 7 qd est crocee tincture. 7 qd est recens. Et non pre-
 termittas quoniam scias q in ipso cadit de adulteratione:
 Accipitur enim ex eo in tegro: sicut est quantitas ma-
 gna: 7 submergitur in aqua per dies. v. 7 dimittitur aq
 illa sicari: 7 sunt inde troisci: 7 sunt ipsi medicina reg-
 gum. **Reubarbarum** vero siccatur 7 venditur: sicut est
 qd ia3 perdidit animaz. Et cognoscitur. quoniam illud i quo
 non cecidit adulteratio est rarum 7 minoris supicitatis
 7 est crocee tincture. **Adulteratum** vero habet contra-
 riam horum: 7 varietatem quam hre debet in contra-
 ctis suis amisit imo subingrescit in eis. **Complexio** 7 p-
 prietas. **Calide** complexionis est 7 sicce in secdo gradu 7
 dicitur qd est in primo. **Sed** illud est verius. **Conuene-**
runt autem in permixtione ei3 aqitas 7 terreitas dātes
 ei supicitatem 7 subam 7 areitas dans ei raritate3 sube-
 7 est in eo igneitas perficiens que per actionem eius in
 terreitatem ipsius ipsum fecit esse amarum. **Lex** terrei-
 tas est scdm profundum eius. 7 igneitas est in superficie
 ipsius. **Quapropter** infusio seperat inter sbas ipsius
 Et completio operationis solutionis in opilationem
 per ipsum est per dominu calidi in superficie ei3. Et co-
 secutio contractionis per ipsum est a suba sua terra sti-
 ptica. **Rectificatio.** **Qd** est in eo necumentum appa-
 rens. 7 datur in oi tempore. 7 omni ctate: ita q etia pue-
 ris 7 pregnantibus. Et de elegantioribus 7 meliorib^{us}
 que iuncta cum eo magnificant operationem eius: est
 aqua lactis: 7 proprie quod sumptum est ex capris. Et
 similiter magnificatur infusio eius in aq endiuie 7 apu-
 prius hulis 7 colatis. **Aut** in aq plantagine. Et non

*est etiam medicina be-
nedicta.*

*Reubarbarum
ad lary
diuina
f. b. l.*

preterea mittaturque cadat societate sua spica. Est. n. p. prius inuamen. ti cum ipso: Alioq. p. tereas additione modici emi albi odoriferi: clari in infusionibus eius et propterque in emendatione: opilationum. ppinat. ¶ Et scito quod in adulterato non remanet aliquid de virtute solimana de quo fit curandū. et eius quidem quod purg. est. infusio copertit quando solū queritur abstersio et solutio et opilationū apertio. et ipsius cōtriti exhibitio quando q̄ritur vt post illā in visceribus vestigia cōtractionis remaneant. Verum ex eo quod assumere vehementius fit illud: et adhuc vehementius ex adusto. et quod ex eo ē purius: sustinet quod opz: et de cōtritione meretur. In raro aut: et laxo vehemens cōtritio resoluit virtutē. De coctio etiam silt. resoluit in eo virtutē quācūq. sit. ¶ Dose. Soltione educit coleraz et flegma. et maior eius ppetas ē mūdificat et cōfortare epar et stōachū. et cōferre dolorib. pūguitatis eoz et viscerū et clarificare sāguinē et auferre opilationes et morbos quorum mater est opilatio sic hydropisim et icteritiā et grossiciē splenis et febres opilationū et similia. ¶ Ex pte sbe sue ppetas ē et cōferri spūto sāguis et matūri et vndecūq. fit. et cōferre casui et pūssidī et sanati rupturas itrisacas et extrisecas. et ppe eius. 3. i. et mumiē grana duo. et rubeo tico. rū ranū vni et mediū cū vīo sūptico et ē dof vna. et cōfert inunctio olei et cōcussidib. et pūcūtib. lacertoz: et dolorib. corū et ipsū qdē ē medicia singult. et ē medicia bona dissēterie et ppe qd ex eo ē assū et bibitū cū succo plātaginis: et pauco vīo sūptico et pferit febibus piodias et febibus opilationū et febrib. antige. ¶ Dose. Dose et infusi ē añ. 3. ii. et 5. vsq. ad. x. et potio cōtriti. añ. 3. i. vsq. ad. iiii. et ipsū cōseruat p ānos. in vel q̄tuo: et pseruat a putrefactiōe et corruptiōe: si sup limatū cera et terebētia liq̄facte. Aut cera sola: aut si sepeliat in melle tabaget aut si sepeliat in psilio: aut si in milio pseruat. n. esse ipsius sic tpe extenso.

¶ De castia fistula. Alia fistula ē de medicinis i qb. ē fiducia inuamētōz: et sine nocumētō: carēs acuitatez mordicatiōe: et oi excessu ledēte: sup cuius exhibitūde psumit i oi etate: ita q. pueri et pgnātib. ¶ Electio: electio eius cōsistit i sex ppetatibus. et siq̄rūdo eius grossa: plēa: splēdēs et multi pōderis. Et si pulpa et splēdēs: et pignus et hausta ex artūdie cōsuata i vasis pignat. ¶ Complexio et ppetas. Est eq̄lis declinās ad latius caliditatis. et est hūida i pmo gradu et ē lenitiā: resolutiā: clarificatiā sāguinis: sedatiā acuitatis eius: et colere rubeo. ¶ Rectificatio. Ad ē i ea nocumētū appens: pter q. nocet debilita hūtib. visceraz et lubrica. Reouet ab ea hoc nocumētū i p̄mixtiōe mirabolanoz: et reubarbari cū ea. Et aq. masticis: et pice cū ea: silt ē medicamū bonū. Et q̄nq. necesse ē ei lubricitate addere. et ppe i desiccatiōe viscerū. Quare sapiētes admiscuerūt cū ea oleū amigdalaz dulciū. Diuretica quoq. faciūt eaz decliare ad vias vrie: q̄re necessaria ē eoz p̄mixtiō q̄n oportet in cōbris scōde expulsidīs cōferre. ¶ Et ipsa ē de tarde et debilitē solonē faciētibus: pp qd miscēda cū ea sūt qdā ex r̄bus acuitatē hūtib. sicut albasce et isopus. vigorāt. n. eius solonē. Et magi adhuc: si cū quibūda ex vētrē solūctibus miscēat. Et ipsa qdē cū aq. casei ē nobilis opatiōis. ¶ Dose. Ad mūdificat sāguinē: et cōpescit oēz acuitatē: et sedat sū: et ppe cū succo

endūne: aut solatri: aut tarasacō: i qb. aduēt iā depuratio sūm artē. Et ipsa qdē mūdificat stōachū: et educit colerā: et flegma. et opat illud sine nocumētō et excessu. ca ret. n. mordicatiōe. Et ipsa qdē lēt pectus: et gutt: resolut apōstēcata acuta i eis: et pferit calefactiōi renūz sūpra cum diureticis et infusidē liq̄ritie. et p̄hibet generatiōnē lapidis in eis. et confert febibus calidīs.

¶ De tamarindis. a tamar

Amaridi sūt dactili acetosi: et sūt ex fructibus palmarū siluestriū i India. Ipsi quoq. sūt ex medicis nobilioribus i quibus nō ē excessus. ¶ Electio. Laudant i sex ppetatibus

vt sūt nigri nō v̄e nigredis: cū luciditate et teneri. Et mixti cū vīllis: q̄ sūt sic radices: et sint recētes: et pignus absq. de siccatiōe. et sint cū dulcedie acetositate: pauca v̄i puri nō p̄mixti. et sūt ex adulteratoribus q. eos falsificat cū carne priūoz. S. de occultat fallatā nigredo sine luciditate i ipsis. Et q. sūt hūio: osioes. Et q. i eis ē odor et sapor pūnoz. Complexio: et ppetas. Frigide cōplexiōis sūt et sicci i scōde. et sūt refrigeratiū: exictiū: et sedatiū acuitatū: et inflāmatiōnū. ¶ Rectificatio. Ledūt stōmachū frigidū: et debilitat eū. et sūt tarde et debilis opatiōis. Remēdamus nocumētū: qd ipūm i stōachū per miscēdo cū eis aliqd de cōfortatiōibus stōachūz: sic si spica: et masticis: et mastic ppe. Et p̄pinatio eoz cū succo seniculi: et apij edūte et tarasacō auferit hec nocumētū ab eis et silt cū absinthio. Et infusio eoz i aq. lactis sūpti ex capris. vigorat acutiōnē eoz. et similit i succo sū terre aut i succo lupuli. Ad dōdus infusions eozum. Accipe tamaridoz. quantitatē q. volueris. et infunde eoz in sextuplo eoz aq. casei aut aq. triū granatoz aut alteri aq. cōposite aut simplicis et frica māib. et bulhāt buliūde vna deide colent colatiōe q. fiat exile et claz. Et qdā addūt cū eis pūnoz quantitatē eoz. et faciūt simile. Et sūt ex vātib. infusiōnē nō colatā q̄n magis q̄rit solutio. Et dāt colatam q̄n magis queritur inflāmatiōis exictio et cū permiscēntur in infusione eozū: rose et sandali: et proprie mazuzir: et spodium vigorant in extinguendo et ipsi quidē sustinet de decoctione aliqd mediciner quando opz. et superflua decoctio virtutē corū destruit. ¶ Dose. Soltione educunt colerā et reprimūt furorem et seruorē sāguis. et cōferunt inflāmatiōi epatis et stomachi. et sūt medicina sūti. et ois estuatiōis lacte ab eis et cōferunt icteritiē. et reprimūt vomitū. et sūt medicina vera febriū acuitaz: que indigent lenificatione. ¶ Dose. Sunt debilis operatiōis: pp quod pono eoz est ab. 3. ij. vsq. ad. v. et ipsi quidē cōseruant per ānos tres. Verū si accidat eis vt calefāt: putrefiūt. et similiter liquor cadens in eis putrefact ipsos. et melio: modus cōseruatiōis eozum est stringere eos in vale vire vto: et ponere in leco recenti.

¶ De manna. a manna

Manna est super quasdam plantas et lapides cuius materia est vapor qui eleuatur cui accidit digestio et maturatio in aere quando est equalis et secundus letis aspectibus. Diversificatur aut sūm diuersitates rerum super quas cadit. Ladens. n. super lapides est sicut gutte pue que cōgelant. et sicut sicut semen. et cadēs super plantas incipit de virtute plantarū: et est cū p̄mixtiōne p̄tū

Ad phos

Ad phos

Ad phos

Ad phos

Ad phos

larum foliorum et florum: **E**lectio. Ex ea que cadit super lapides: melior est que est sicut semen albus: et est dulcis: et est recens. Post ista vero in bonitate est: que est sub citrina. Fusca vero et cenosa: et antiqua est non bona. Et ex ea que cadit super plantas melior est illa que est pauca permixtionis cum folijs: et est subalbida: et recens. Salificatores autem ex succaro: et soliculis scene adalteran ea: cui post tempus accidit maturatio: aut mollescit: et liquit: et deocultatur fallacia. **C**omplexio et proprietates. Est equalis plus declinans ad caliditatem. et est limina: absterfua: mundificata: et sedatua. **R**ectificatio. Nullius est excessus. Est tamen ex debilitate solonem facientibus. Et nos confortamus operatione eius cum permixtione isopi cum ea: et albafee: et aliorum secundum quod in castia fistula diximus. Verum ipsa coniuncta cum alijs medicinis vigorat eorum operatione. **D**ulcedine enim sua facit eas appropinquare nature. Ipse quoque cocta ex pedis: et operatur citius. **S**alicinus autem ipsam cum scamonea permiscuit: et operabatur cum eis: et posteriores laudauerunt illud: et procedentes miscuerunt cum turbit: et alij presumpserunt alia et fecerunt conueniens. **P**osse. **E**ducit coleram cum facilitate. et ipsa quidem lenit guttur et pectus et ventrem: et est sedatua sitis. **D**osis eius est ana. ʒ. vi. vsq; ad. ʒ. v. et ipsa quidem conseruatur per unum annum.

De aqua lactis. **Q**uia lactis est materia infusionum. et est ipsa per se medicina bona carens nocumeto. **E**lectio. Melior est sumpta ex lacte iuuenum caprarum: et nigrarum: et boni palus: et recenter setarum. post istam in bonitate est que sumitur ex oibus. et laudatur: considerata in se: si recens si boni odoris: et boni saporis: et proprie: et non extranei: et in qua nulla cecidit corruptio. **C**omplexio et proprietates. Est calide complexionis: et sicca in primo vsq; ad secundum. et est subtiliatua: lanata: absterfua: per nitrositate suam: et solutua sine mordicatione: et opilationum aperitua. **R**ectificatio. Fundamentum est infusionum: et per se est debilis solutionis. **M**el quoque vigorat operatione eius: et vigorata cum lupulo et flore eius mundificat sanguinem. **M**irabolani quoque: et reubarbarum: et succo rose: et viole: et tamarindi: et castia fistula: et flores sumit terre: et semen eius addunt operationi eius: et soluit coleram rubeam: et humores adustos. **E**t vigoratur cum kebulis: et isopo: et albafee: et agarico: et educit coleram et sagma: et cum mirabolanis: undis: et epithymo et polipodio solutione melancoliam educit: et humores adustos: et cum assaro: et ireos soluit aquam cstrinam. et non pretermittatur quin in potibus eius cadat spica: quoniam eius operationem magnificat. **E**t tarafacon quidem: et endiua et cuscute. et lingua arctis et volubilis: et spica et reubarbarum: et absinthium: et eupatorium: et assarum: et sumus terre: et apium: et sentulius: et amigdale amar: et semina quatuor: et scolopendria: et alia de diureticis nota addunt ei ad opilationum aperitionem. **D**atur quandoque extracto ab eo butiro: quando oportet causam lenitatis a membris expulsionum abscondere: et datur non extracto butiro: quando lenitate in eis acquirere oportet. **P**osse. **S**olutione educit coleram: et humores adustos cum facilitate: et confortat manie et melancolie: et confortat

oibus opilationibus: et morbis opilationum: sicut hydropis: et ictericis: et grossicis splenis et confert febribus colericis: et febribus opilationum: et est medicina bona infectionum cutis: quarum materia est colera: et humores adustus sicut est impetigo: et scabiigo: et scabies sicca: et pustule: et paruis: et vlcera mala: sicca: et lepra: et similia. **D**osis. **E**ius est ab. ʒ. vi. vsq; ad lib. i.

De rosa. **D**ia est ex medicinis benedictis in qua est virtus confortationem faciens: et solutionem et male qualitatis permutationem. et est ex ea rubea et alba: et de vtriusque Alia est multorum foliorum densorum: crisporum: et alia paucorum et planorum. **E**lectio. Melior est rubea vere rubedinis paucorum foliorum: et planorum. et ex albis melior est habens similitudinem. et melior est succus: cuius mater est rosa completa: sicca quoque melior est in qua non dum cadit completio. **C**omplexio et proprietates. Frigida est in primo gradu sicca in secundo. **D**iversarum autem naturarum substantie composuerunt rosas: inter quas potest cadere seperatio distinguens. **C**omponitur enim ex terreis partibus: et aquis medicis dantibus ei stipticitatem et substantiam. et ex partibus aeris propter quas est in ea de dulcedine aliquid: et aromaticitas. et ex partibus igneis subtilibus in quibus constitit sectio et species dantibus ei amaritudinem et ruborem. virtus autem faciens ruborem eius plus impressit quam amaritudinem faciens propter quod abicissione amaritudinis ipsius que remouetur per solam exiccationem et non resoluitur species. **I**n abicissione vero rubedinis non plus est rosa quam homo mortuus est homo. **A**maritudo autem in ea que recens est plus est stipticitas ipsius: et prima operatio eius est propter amaritudinem suam: propter quod rosa recens: et proprie succus eius soluit. **C**um autem resoluitur caliditas dant ei amaritudinem propter siccitatem eius manifestatur substantia stiptica compositionem faciens. **E**st autem succus eius calidus sepe vsq; ad primum gradum propter exulsionem eius aere terrestri: et frigida est autem rosa resolutua conueniens extinctua inflammationum confortatua membrorum et adunatua partium: et constricta: et semem eius in hoc est confortum. et similitudinem pili eius que sunt in medio ipsius. **E**t succus eius opilationum aperitum: et resolutum: et absterfuum: et solutum. **E**t sicca quod est magis stiptica et frigida et que non est completa est frigidior et stipticior: et alba in frigiditate et stipticitate plus est quam rubea. **R**ectificatio. **N**on est in ea malitia: sed est ex debilitate solventibus. **E**ligat tantum eius operationes aqua casei si enim succi rosarum. ʒ. i. miscetur cum aqua casei: et pauca spica est solutiuus conueniens et similitudinem infusio. ʒ. vi. foliorum rose in aqua casei cum pauco melle soluit sine molestia. et sumpus facius ex succo eius lenis est solutionis. et ingreditur succus rose et ipsa rosa. et similitudinem oleum eius in emendationem medicinarum solutuarum acutarum: sicut est scamonea et euphorbia et similia. et in succis: vt in mirabolanis in castia fistula est addendum oleum amigdalinum: aut rosaceum: aut violaceum: aut sisaminum: aut omphacinum. **R**ose autem condite cum melle abstergant et mundificant: et confortant: et condite cum succaro immoris sunt abster

ex medicinis benedictis

fionis et maioris confortationis et stipticitatis. et aquarum que fit per infusionem est mundificatiua: absterfua et solutiua: et ea que fit per sublimationem est multe confortationis: neque est solutiua propter resolutionem subtilis caliditatis eius in decoctione eius. **¶** Acetum autem infusionis earum est medicina bona omnium inflammationum: et est diuisiuum solutum confortatiuum. **¶** Per albas vero non fit solutio aliqua de qua fit curandum. Et in eis plus de stipticitate quam fit in rubra. Neque adhuc sunt similes in confortatione eis.

Et scito quod rose non sustinent de decoctione aliquid olio et proprie recentes. Resoluitur enim ab eis virtus sigillans absterfionem eius: et solutionem eius et deocculatur virtus earum stiptica faciens constrictionem. Succus vero eius sustinet de decoctione eius aliquid mediocriter: et acquirit ei subtilitatem: et bonitatem absterfionis. Oleum quoque faciunt ex rosis nondum completis: est maioris infrigidationis et stipticitatis cuius melius fundamentum est oleum sumpum ex oliuis nondum perfectis: et factum ex rosis in quibus iam aduenit perfectio est maioris resolutionis conuenienter: et minoris infrigidationis cuius melius fundamentum est oleum oliuarum mediocrium in maturacione: aut sisaminum.

¶ Dosis. Succus eius et aqua infusionis recentium et completarum: solutione educit coleram et mundificat sanguinem ab ea et venas et arterias et confert ictericie et aperit opilaciones epatis et stomachi et mundificat et confortat ea. Et confortat cor: et confert tremori ei et educit materiam cantem eum. et confert colericis febribus. rosa vero et oleum eius et aqua ipsius per sublimationem sancta confortant cor stomachum et epar. et coadunant partes lasas membrorum: et confortant retentionem et sedant dolores calidos mira sedatione: et extinguunt: et permutant malitias inflammationum: et sedant eas. Et sunt ex medicinis dormire facientibus. Faciunt tamen coram et sternutationem. et obsunt cataris et stringunt vnam et guttur et confortant ea et auferunt crapulam.

¶ Dosis. Potio succi rosarum est ab. ʒ. ii. vsq. ad. ii. cum zaccaro. Et potio sirupi facti cum succo earum est ab. ʒ. ii. vsq. ad. v.

¶ De viola. **¶** Sole sunt medicina temperata conueniens et fit per eam male qualitatis permutatio et nature solutio. **¶** Electio. Ad electio est que cum que ex primis quam non inuenit calor re-

soluens virtutem aut pluuia dissipans. **¶** Complexio et proprietas. Frigida et humida in primo gradu. et que est sicca est minus frigida et minus humida est enim in recte superflua humiditas supergrediens caliditatem eius aqua est perfectio ipsius et species. Quia autem exiccatur: et resoluitur humidum superficiale ipsius manifestatur amaritudo eius que est propter caliditatem que fuerat sepulta et est tunc calida plus et humida minus. e enim in recente humiditas superflua propter quod que recens est solutione educit per ventrem labificando. Que vero est sicca educit dissoluendo. et ipsa quidem est infrigidatiua narcotica sedatiua dolorum calidorum extinctiua inflammationum et lenitiua et solutiua. **¶** Rectificatio. Est ex debilitate solventibus et quidam addunt quantitati ea cum medietatem ex turbat et faciunt trociscos et vgorat cum hoc operationem earum et quidam addunt sca-

moncam. Et ipse quidem et oleum earum ingrediuntur in emendatione medicinarum acutarum. Succus autem ipsarum et sirupus ex illo leniendo soluit. et viole sicce educit dissoluendo. et ipse quod conduntur cum zaccaro et melle sed eius melle sunt maioris absterfionis et minoris alterationis et cum zaccaro faciunt contrarium. **¶** Et scito quod viole non sustinent de decoctione aliquid in quo fit superfluitas. et succus earum similiter

¶ Et corroboratur acetum cum infusione earum et fit mirabile in febribus inflammationis multe. Et melius oleum earum est cuius fundamentum est oleum omphacinum aut amigdalinum. **¶** Dosis. Solutione educunt in coleram et alterat excessum eius et conferunt in inflammationibus omnibus: et sedant sedam calidam factam a caliditate vehementi. et sunt somnifere: et faciunt coram leniunt pectus et guttur et conferunt vne et synachie. et earum iuuamentum est magnum apostemati bus partium pectoris et pleuresi et sedant sitim et conferunt proprie sicce. opil. tioni epatis et apostemati eius calido: et ictericie: et sunt iuuamenti magni in inflammationibus febribus et siti per eas. **¶** Dosis. Potio earum est ab. ʒ. iij. vsq. ad. viij. et succi earum ab. ʒ. i. vsq. ad. ii. sirupi earum est ab. ʒ. ii. vsq. ad. iij. et conditi earum ab. ʒ. i. et. ʒ. vsq. ad. iij.

¶ De absinthio. **¶** La. **¶** Dosis.

Absinthium multiplex est. Sed illud quod intendimus nunc est absinthium romanum.

Electio. Ad electio est quod est remotum ab odore maris. et quod oritur interis liberis et habet folia alba lenia et plana. **¶** Aspectum vero est malum: et melius tempus collectionis est ver. et operatio nis succi ipsius similiter et similiter aqua eius. et melius tempus collectionis florum est principium estatis.

Complexio et proprietas. Calidum est in primo et sic cum in secundo. et succus eius et flos eius est calidior accedens ad secundum. est autem absinthium in compositum ex substantiam calidam dante amaritudinem et nitrositate et faciente ipsum aperitiuum opilacionum solutiuum nature et ex substantiam terera stiptica per quas acquiritur ei et fit membrorum confortatiuum et partium lasarum aggregatiuum. **¶** Sed stipticitas quidem plus est amaritudine sua. et adhuc est plus in eo quod est exiccatus

¶ Sed substantia calida magis est in superficie dñans propter quod sua prima operatio qua ebuat corpori est super vestigia caliditatis qua sciunt et secunda sua operatio est vestigia ex substantiam stiptica prodeuntia imprimere. Et dixerunt quidam quod educit per ventrem comprimendo: et recesserunt. **¶** Rectificatio. Non est in eo nocumētū apparens. Succus tamen eius nocet stomacho propter bauratate suam. et obilis solutiuis et ex reb' adiungendis ei melioratibus illud est rosa et ex vigerantibus eius operatione est sumus terre et aqua casei. et spica addit ei bonitates notas et passule enucleate emendant conditiones eius

¶ Modus operationis succi eius. ex prime succi eius quantum vis. et proprie in medio veris. et purifica illud in modos notos: et fac siccare in sole vel emere calido in vase vitreato sicut siccat aloe. Aqua autem sublimationis eius fit sicut aqua rosa. et similia que fiunt in vase sublimationum. **¶** Absinthium autem sustinet de decoctione mediocriter. **¶** Dosis. Solutione edu-

operatio eius ad veras: et mundificatis eas ab humore colerico: et aquoso: et interdum educit ipsum per viam urine. Et dixit Auēzoar. Solutione etiam flegma educit. Et dixerunt alij: non imprimis operatione: in flegmate: de qua fit curandum: et est quasi verius absinthii quoque preservata putrefactione. et proprie potius infusionis eius in vino: aut decoctionis singulis diebus circa .f. aut .ij. et aqua sublimationis eius similiter. Et prohibet pannos atineis et vermibus. Et confert iuamentum magnum contritioni: et contusioni membrorum. et proprie cum melle: aut calefactum cum viuo et pauco cumino. Et si in vino: aut aqua decoctionis eius: et radicem cucumeris asinini infundatur spongia: et ex primatur: et vegetur comprimendo super tempora: et confert emigrane. Et oleum ex eis factum similiter. et vaporatur auris ex aqua decoctionis eius: aut vino: et confert dolori auris: et tinnitui: et surditati. Et cum abluuntur os cum aceto decoctionis eius remouet fetorem oris a putrefactione gingivarum et partium eius et vinum decoctionis eius: et corticem citri: et aqua sublimationis ipsius confert fetori oris propter rem putridam que est in stomacho. Succus autem eius cum nucleis persici: interficit vermes in aure. Ex absinthio quoque: et fumo terre: et passulis sine interioribus et mirabolans citrinis fit potio bona ad prurium et scabiem. Ipsum quoque stomachum et epas corroborat. Appetitum mortuum excitat. Opilationes aperit: et morbos opilationum curat: sicut icteria et ydropisum. Vermes interficit et educit. et proprie electuarium factum ex eo in hunc modum. Accipe absinthii. .f. ii. euphorbij. .f. i. et cornu ceruini adusti. .f. .f. mellis quantum sufficit. Confert etiam absinthii iuamentum magnum febribus longi temporis: et febribus opilationum. **Dosis.** Quoque ipsius decoctant infusi. **Dosis.** est ab .f. v. vsque ad .viii. et pulueris eius ana. .f. ii. vsque ad .iii. et succia. .f. iii. vsque ad .iiii.

De sticados. ca. secundum

Sticados. quod medici laudant. est sticadof arabicum: et est planta foliorum subtilium oblongorum: habens stipitem subtilem cinerium cuius eleuatio super terram est in mensura cubiti. et habet flores assimilantes spicis sigillim: sed sunt breuitores sine semine. **Electio.** Aldeius est arabicum et melior pars plante eius est flos. post hunc folia. **Complexio et proprietates.** **Calidum** est in primo: et sicum in secundo. Et est compositum ex partibus terreis frigidis. dantibus ei stipticitatem paucam: et ex partibus igneis subtilibus a quibus insunt ei acuitas et amaritudo. Sed acuitas plus est amaritudinis sua. Et amaritudo plus est stipticitate ipsius. **Dosis.** propter quod est subtiliat iuum resolutuum: aperituum opilationum absterfuum: et nature solutiuum: et preseruatuum a putrefactione prohibens: et est ex parte stipticitatis pauca in eo confratuum cordis: et cerebri: et neruorum: et viscerum. et hoc est esse: et proprietates eius. **Rectificatio.** Prohibendum est habentibus coleraz in stomacho. Conturbat enim eos inducens sitim et vomitum: et estuat. onem laboriosam. **Noceat etiam calidam et sic**

am condlecionem habentibus: et pui sunt in potestate colerere. Ipsum quoque est ex debilitate soluentibus: propter quod recte miscendum est ei salgemina: et mirabolans nigri cum eo aut kebuli. magnificant enim operationem eius et similiter squilla: et proprie in egritudinibus capitis. Et infusum quidem in aqua caferi melioratur in condicionibus suis. Et passule sine interioribus suis sunt ex his similiter: que emendat. Similiter sal et salgemina rectificat illud: et proprie ad omnes partem eius sextuplum ipsius. Et succus pomorum dulcium in decoctionibus eius verificat illud: et fit ex eo et pauca spica: et oleo veteri: oleum bonum iuamenti notis flores quidem eius decoctionem parum sustinent plus quoque folia. **Dosis.** Solutione educit coleraz nigram et flegma: mundificat cerebrum: et neruos et membra sensuum: et confortat ea. Et confert iuamentum magnum egritudinibus frigidis in ipsis secundum omnem modum vsus eius: siue in potibus siue in fomentis et lauacris. et oleum ipsius confortat cerebrum: et neruos: et calefacticos: et viuificat. Et in medicinis sticados: si iungatur squilla vel acuius eius est medicina bona epilepsie: et ydromi. et cum lapide lazuli: aut sale indico: aut alijs valentibus ad eam confert malancolie: et egritudinibus timoris. et miscatur ei buglossa et succus eius: aut succus pomorum dulcium ad egritudines cordis melancolicas et vaporatio decoctionis eius aperit opilationes nanum: et est medicina bona opilationibus epatis et splenis: et viscerum: et est sedatiuum dolorum que sunt in neruis: et instrumentis iuncturarum et lacertorum sine omnem modum ad ministracionis eius: et confortat interiora omnia que a frigiditate sunt lesa: et proprie materiali et prohibet a putrefactione ipsius sirupus et alij modi ad ministracionis eius sunt medicina bona quartane: et febribus longi temporis: et proprie flegmatis. **Dosis.** Decoctionis eius potio est ab .f. v. vsque ad .vii. et pulueris eius ab .f. iii. vsque ad .v.

De fumo terre. ca. secundum

Fumus terre est ex medicinis benedictis. Verum exuberantia eius egemit euz a numero medicinarum preciosarum. Est enim cum hoc quod est solutiu nature confortatiu et est coadunatu partium laxarum et preparatiu. nec est in eo nocumtu appis. et ex eo alij cur flos est sibalbidus cieri: alij et color est pallis violaceus. **Electio.** mactore: cuius herba est viridis tenera: et cuius folia sunt plana: et tenera et cuius flos est subuolaceus. Crispus vero non est bonus. Et melius tempus collectionis herbe eius et operationes succi ipsius est principium veris: et seminis eius ipsius finis. **Complexio et proprietates.** Dixerunt quedam quod est frigidus. et dixerunt quedam aliud. Sed sine veritatem declinat modicum ad latius caliditatis quia ut virtus calida in eo lizet sic minor frigiditate ipsius: tamen est in superficie dominans. et est sicus in sedo: a semen eius calidum est. Inest enim a substantiu calidus in ipso amaritudo et acuitas pauca: quare factus est subtiliatiu: et penetratiu et aperitiu opilationum: solutiu nature. Et a substantia frigida stiptici

ex medicinis benedictis

tas: aggregatio et confortatio. **S**ed stipticitas est plus amaritudine sua propter quod magnificata est opera sua parum egens ex terminis solutiuis similis factus et confortatiu⁹. **R**ectificatio. Non est in eo nocumentum manifestum sed indiget vigorari in operatione sua. Et ex rebus hoc facientibus sunt mirabol. ni et sene et aqua casei. et ex emendantibus operatione eius sunt esmes et passuli sine interioribus: et mel earum. Operatio autem iucci eius est sicut diximus de iucco absinthij. et si impleatur ex succo eius vasa vitreata cum superinstillatione olei conseruatur tempore extenso ad vsus ubi oportet.

Posse: solutionem facit facilem et educit coleram et humores adustos. et virtus eius extenditur ad venas et mundificat sanguinem: et clarificat ipsum. Et est medicina solennis secundum omnem modum ad ministratiois eius egritudinibus et infectioibus colere: et humores adustus: sicut est lepra: pruritus: et scabies impetigo serpigo: et similia. et est similiter medicina bona opilationum omnium et egritudinum: quarum mater est opilatio. et confortat stomachum et epas: et viscera: et coadunat partes a quibus aduenit mollificatio. confert etiam febribus colericis: et febribus opilationum. **D**osis. **P**otio succi ipsius est ab .j. v. usque ad .ii. et decoctionis eius ab .j. v. usque ad .xv. et pulueris eius ab .j. iii. usque ad .v.

De eupatorio. **S**ecundum quartum
Eupatorium est herba longitudinis cubiti amara et rudinis multe cuius folia sunt sicut cetera ree minoris viridia. sed sunt aspera et incisa et stipites eius est subtilis. et quando exsiccatur citrin. scit. et eleuantur super eum flores qui sunt sicut sub citrin longitudinis pauca: Et sunt quidam qui dixerunt quod eupatorium est herba pulicum. in qua est viscositas adherens. **E**lectio: Adelius tempus collectio nis eius est finis veris: et operationis succi eius similiter

Complexio et proprietates. Calidum est in primo gradu: et siccum in secundo: et est compositum ex substantiam calida subtili: quare est subtiliatium incisuum abster siuum mundificatiuum et preseruatium a putrefactione et resolutiuum conueniens sine attractione: et ex partibus terreis quare est in ipso de stipticitate aliquid: propter quod est confortatiuum et coadunatiuum. **R**ectificatio

Debilis est solutionis: sed confortatur virtus eius cum aqua casei. Et modus operationis iucci eius est sicut diximus de absinthio. **P**osse. Solutione educit coleram et flegma facile. **E**t confortat stomachum epas: et viscera: et confert doloribus eorum. Et est medicina solennis opilationum omnium: et egritudinum ab ea scaram. **F**ebribus autem longi temporis mire subuenit. **D**osis. **D**ecoctionis eius portio est ab .j. iii. usque ad .vi. et pulueris eius ab .j. ii. usque ad .iii. **D**eco eius ponitur in defectu ipsius absinthij. et assari ana medietas ponderis ipsius.

De epithymo. **S**ecundum quintum
Epithymum est ex herbis supererescens alius hbris. et est simile cuscute. **P**late ar. qb⁹ supererescit sicut alkil. et alhalce. et quidam species organi et alium est cretense. et aliud est syriacum. **E**lectio. Adelius est quod est subriussum: cretense acutum odore. Quod nascitur in syria. est post id: sed est mi-

nus ruffum. Et adhuc melius est quod est completum: ponderosum. Et melior pars eius sunt extremitates eius grosse: que sunt sicut flores. **S**ub citrinum autem et pallidum est minus bonum. **C**omplexio et proprietates

Est calide complexionis: et sicce in secundo. Et dicit Galienus. quod est calidum in tertio. et est compositum ex partibus igneis: a quibus inest ei acuitas. Et ex terreis subtilibus a quibus sibi inest stipticitas pauca et ipsum quidem est subtiliatium: resolutiui: aperitiui opilationum et confortatiuum viscerum. **R**ectificatio. **F**acit sitim: et generat esuacionem in corporibus calidis. Et est ex debilitate et irade soluentibus. Quia propter est prohibendum sub dominio caliditatis: et siccitatis positus. **C**onfortatur autem operatio eius in multiplicati one quantitatis ipsius: et associatione rei cuius eo magnificans effectum eius: sicut sunt mirabolani nigri in di proprie. Aut elleboa nigri quantitas parua. Aqua vero mellis cum pauco sale: aut aqua decoctionis passulorum cum sale similiter. Aut aqua lactis ex capris sumptis: vigorat ipsius operationem. **S**algemma vero: aut ial indus: aut napticus sunt ex rebus: que addita sibi addunt virtuti ipsius. Et itam autem et facilem facit operationem ipsius: si ei aliquid acutum virtute miscetur: sicut piper: et piper longum et zinziber: et similia. Et non pretermittas quoniam cadat in potibus eius oleum amigdalorum dulcium quo inuoluitur. Et in decoctione ipsius passule sine interioribus: quoniam addunt ei ad bonitatem leniendo: quod timetur ex nitrositate ipsius. **E**t ne ignores quod epithymum de decoctione modicum sustinet: quare oportet ut fiat illud secundum legem.

Posse. **P**errogatiua habet educere super omnibus solutionem educentibus melancholiam. Educit enim sine molestia: et facile. Et quidam dicunt quod educit de flegmate aliquid. Et dicit Paulus quod solutione educit humores adustos: et declinavit ab eo: quod comprehendit vniuersitas. Et ego non inueni quod fieret illud.

Proprietates autem eius super humore melancholico: et egritudinibus eius est magna: et proprie in egritudinibus capitis: sicut est melancholia: et epilepsia: et algumeguez: timor et vertigo: et dolor capitis: quorum materia est melancholia. **C**olet etiam ad tremorem cordis: et sincopiniet egritudines melancholicas in eo. Et est magna medicina opilationis splenis: et egritudinum in eo. Et confert egritudinem hyppocumidric: et opilationibus renum et frequens vsus portio nis eius est medicina solennis cancro: et lepre: et vlnibus nigris. et soluit quartanam. **D**osis. **P**otio eius in decoctione est an .j. v. usque ad .xx. Et pulueris eius ana. .j. ii. usque ad .vii. **I**s autem qui sumit ipsum: vicet acceptioem eius in citate.

De isopo: quod vocatur halse. **S**ecundum 16
Iscunt quidam quod est siopus hortensis. Et dicunt alij quod est vna ex speciebus organum. Et est panta plurium stiptum subtilium: qui expanduntur: et eleuantur super radices: sicut est medietas cubiti. Et sunt eius folia minoris folijs organum. Et eleuantur: et colliguntur super extremitatem stiptum: sicut modus foliorum declinatium ad purpuritatem. et minoratur folia in extensioe stiptis: et multiplicantur in capitibus. et extremitatibus

*fungus
Dag rufj*

Amisulid

97 f. 102

herba pulum

97 f. 102

grossis. Et eius flos est sicut flos calamenti ad rube-
dinem declinans. et planta eius et dicitur est mater
epithimi. **C**omplexio et ppetaf. Calide complexiois e
sicce in secundo. Et dicit Bialcorides: quod est in
principio tertij: et est quasi verus. Est enim resoluti-
ua: incisiva calefactiva opilationuz aperitua: carmi-
nativa ventositatis. et hoc est propter dominium par-
tium calidaruz in ipsa. **R**ectificatio. Est ea de acu-
itate aliquid: sed non superfluens. Et fortasse fran-
git pmitigide ipsi cu alijs et fragit in infusione ipsi
per horam in aceto permixto. Et emendatur etiam
cu passulis et aqmell cu pauco sale. Et adiuuas ipsa
ad soluendū vās ei sufficiētiaz: ē salgēma. et decoctiōi
eius signū manē circiter aut. vij et soluit sufficiēt.
et est medicina bona. et fit ex floribus eius: et oleo ve-
ter: oleum qd dicitur hāscē et est iuuamentorum ml-
torum. **H**āscē quoque decoctionem sustinet in qua
est mediocritas. Et in eius contritione: si nimum e-
laboretur acquiritur ei: vt sit res magis penetratiua
et repat virtus eius et penetret ad vias vrine. et mul-
tiplicatur eius prouocatio aqiositatis plus: et mino-
ratur solutio. **D**osse. **S**olutionem efficit faci-
lem et educit flegma. Et dixerunt quidam qd educit
melancoliam. **E**t videtur qd fiat illud debiliter:
et confortatur ad hoc tamen cum sale gemma et sale
indo: quando oportet. **V**erum de operatione
eius contra flegma manifestum est et proprie de eo qd
est in partibus pectoris. et pulmonis: et viarum anhe-
litus. **E**t valet ad egritudines cerebri et neruorum
flegmaticas: et confortat ipsum et neruos: et proprie si-
rupus ipsius. Et omnis vsus administrationis eius
et oleum qd diximus de hāscē calefactum confortat
neruos: et confert egritudinibus eorum frigidis. Et
vsus eius est conseruans sanitatem: et virtutem visul
et aufert eius debilitatem. Et vaporatio decoctionis
eius remouet dolorem auris: et tinnitum ventosum.
Dectus autem: et pulmonem sū omnem admi-
nistrationis eius mundificat et propria pectora senū
et eorum proprie quorum pectora sunt posita sub do-
minio flegmatis grossi: et viscosi. et est medicina bo-
na asmaticis: et tussi sedatiua doloris pulmonis: et cō-
fert vsus eius senibus et eis quos hyems ledit. et siru-
pus eius. et alij modi administrationis eius: et conse-
runt paucitati appetitus et malicie digestionis: et resol-
uit vsus eius ventositates grossas et carminat. expel-
lit et educit: et proprie cum baurach: et melle vermes.
et est ex eis que educunt menstrua: et vrinam prouo-
cat. Et sirupus et decoctio eius confert rigori febril-
um. **D**osse. **D**ecoctionis eius est ana. 3. v. vj-
que ad. x. et pulueris ipsius ana. 3. ii. vj. ad. iij.

De isopo montano. ca. 11

Sopus duorum est modorum. Est eni
ex ea quedam hortensis: cuius eleuatio
super terram est circiter medium cubitū
et non multiplicatur in stipitibus et ramis

sicut hāscē: et folia ipsius sunt maiora: quam in hāscē
et flos eius est purpureus et ex ea est species montana
cuius folia sunt minora plura et stipites non sunt
tante eleuationis. **E**lectio. Cuius odor et sapor
sunt acutiores melior est. et ex duabus speciebus me-
lior est magna. Et melius tempus collectionis eius
est quando incipit florere. **C**omplexio et proprie-
tas. Calidus et siccus est in scdo. et species eius ma-
gna ē calidior: ita vt dicatur conuenientius: qd sit i ter-
tio. et est in ea sū omnem dispositionem eius calidi-
tas et sūtilis dñans faciēs cā sūtilitūā absteruam
resolutiuam et extenuatiuam ventositatum. **R**ec-
tificatio: est ex debiliter soluentibus: qd si misceatur
ei cordumēt: et ireos additur ei ad solutionem et si-
militer manna addita decoctione ipsius confortat ei
solutionem. et fit solutionum sufficiēt et similiter ad-
dit ei ad solutionem mel: et passule sine interioribus.
et squilla magnificat eius opationem. **D**e decoctio-
ne autem et contritione sustinet mediocriter: sicut hā-
scē. **D**osse. Solutiōe educit flegma tamen min-
quam hāscē. et est similiter medicina bona pectoris: et
pulmonis: et mēborum anhelitus mundificans ea
a flegmate grosso et humoribus putridis subtiliana
sputum grossum saniosum faciēs ipsuz facile expul-
sioni et confert asmatis: et tussi ab humoribus grossis:
et putridis: iuuamentum sufficiēt. Et colorem effi-
cit bonum et illud propter iuuamentum quod efficit
in spiritualibus: et illud propter iuuamentū qd efficit
in re digestionis. et quia per ipsam acquiritur facili-
tas: et bonitas et subtilitas in spiritu: et eius iuuamē-
tuz i egritudinibus cerebri: et flegmaticis amagnum
est proprie in epilepsia. **I**nquit **H**uman. **S**u-
uamentum isopi: et proprie sirupi decoctionis eius: et
aliorum modorum administrationi ipsius: et proprie
cum oximelle squillitico: magnum est in epilepsia: et
proprie cuius materia est flegmatica. Et nos exper-
ti sumus illud in omni etate. Et organum iunctaz
decoctioni ipsius fortificat ad illud. **E**t decoctio
eius cum vino resoluit apostemata dura: et proprie
splenis et viscerum. **E**t similiter emplastrum ex ea
cum ficibus ireos et baurach. **E**t decoctio ipsius
educit vermes cum decoquitur cum ficibus. **E**t
vaporatur auris confert tinnitui: et sibilio. **E**t de-
coctio ipsius cum aceto et oximelle: sedat dolorem de-
tis. **D**osse. **D**ecoctionis eius potio est ana. 3
vi. vj. ad. x. et pulueris eius ana. 3. iij. vj. ad. vij.

De prunis. ca. 18.

Pruna dantur ad alterandum et ad sol-
uendum. **E**lectio. **Q**uecunque ex
eis alba: a ut citrina aut rubea sunt minus
competunt operationi medicine: quam
nigra. **E**t sunt quedam ex eis que sunt mura: que
conferunt ad alterandum magis. **E**t sunt ex eis
quedam bulcia que sunt ad soluendum magis ven-
trem: et ytraque alterant et solutionez faciunt: plus ta

*mura id est
acida*

men & minus. hamaſcena vero: & armena in caſibus illis ſunt fortiora: quamuis alij dicant aliud. ¶ Et humida ſecundum quosdam plus aliud faciunt: quam ſicca. ¶ Sicca minus corrumpuntur i ſtomacho quam humida. ſunt enim humida praua ad putrefactiones conuertibilia. ¶ Complegio & proprietates. ¶ Bulcia ſunt inter frigiditatem & caliditatem. declinant tamen ad latus frigiditatis. ¶ Et ſunt humida in ſecundo. ¶ Aduza vero ſunt frigida in in principio ſecundi. ¶ Et omnia quidem ſunt lauatiua refrigeratiua: & lenitiua. ¶ **RECTIFICATIO.** Rectius cum quo miſcentur: & addit in operationes eorum ſunt tamarindi: & proprie ſecundum modos infuſionis notos & caſſia ſiſtula: & teneriabin: & uiole condites: & ſimilia. ¶ Et fit ex aqua eorum ſirupus in uamenti noti. ¶ Et ex carnis eorum fit electuarium bonum. ¶ Armeni quoque arborem prunorum diſtante circiter longitudinem palme in duabus vel tribus partibus ſubtiliter perforant: & intromittunt fruſtra ſcamonee: & figillant luto. & ſunt fructus arboris illius ſolutiui ſufficienter: & faciunt ſophiſticationes alias in arboribus alijs. ¶ Doſe. ¶ Solutio ne educunt coleram: & dantur in egritudibus colericis: & alterant malitiam earum: & ſoluunt materiam: aqua ſunt nocent ſtomacho tamen: & ſunt pauci nutrimenti. ¶ Doſis. ¶ Alqueorum potio eſt circiter lib. i. cum ſuccaro.

De Pſillio. Ca. 19

Pſillum eſt de alterantibus complexio- nem: & ſolutionem facientibus. ¶ Et eius ſolutio proprie fit lambificando. ¶ Eius autem aliud album: aliud ſubnigrum: aliud ad purpureitatem declinat. ¶ Electio. Adde- lius eſt quod eſt completum: & groſſum: & eſt grauius & ſubmergitur in aqua. ¶ Complegio & proprietates. ¶ Compoſitum eſt ex duabus ſubſtantijs: que ſepari poſſunt: inter quas cortex eſt ſepans. ¶ Eſt enim in eo ſubſtantia interior medullaris: & eſt in eo ſubſtantia expanſa ſuper corticem ipſius. ¶ Subſtantia autem eius interior medullaris calida eſt & ſicca i quarto gradu: & eſt acuta uehementer: inciuſa: rubificatiua: ulceratiua: & eſt de genere ueneni. ¶ Subſtantia autem exterior expanſa ſuper corticem eſt ex multis inſtigidantibus. ¶ Et dixit Ruſſus. ¶ Eſt frigida & humida in tertio: & exceſſit. ¶ Et dixit Diaſcorides quod eſt in ſecundo: & eſt uerius. ¶ Inquit enim. ¶ Hippocrates in epidemia ¶ Non eleuatur res frigida iuncta cum humiditate ultra ſecundum gradum. ¶ Et dixit Galienus. ¶ Humida res non transgreditur meta vsque ad quam poteſt regimen hominis extendi. ¶ Propter quod non inuenimus humidum eſſe cauſam doloris in quantum humidum: ſed in quantum poteſt eſſe materia: que quantitate ſua mouetur ad continuitatis ſolutio-

nem. ¶ Rectificatio. ¶ Quod ex eo conquaſſatum eſt cum aqua fontium frigida: & fit mucilaginoſum & bibitur: ſicut eſt: & proprie cum oleo violaceo: aut ſi rupe violato: ſoluit ventrem. ¶ Quod autem ex eo eſt frixum & coquaſſatum cum oleo roſaceo eſt medicina fluxus ventris: & dyſenterie. ¶ Contritum autem potui nullo modo propinandum eſt. ¶ Deccul- tat enim contritio eius ſubſtantiam medullarem vel ceratinam. & excoziatiuam. ¶ Doſe. ¶ Conquaſſatum cum aqua frigida: ſicut diximus ſolutiue educit coleram. ¶ Et confert febibus inflammationis multe & ſiti uehementi calide: & ſedat in inflammationes ſpualium lenit pectus. ¶ Et conquaſſatum cum aceto confert apoſtematibus calidis: & eriſipile: & ſor- mice & ſedat inflammationes omnes: & de locos in- flammationum. & proprie ſuper cataplaſmatum. Et ſimiliter ſodam calidam uehementem. ¶ Frigu- uero & conquaſſatum ſicut diximus: confert fluxui colerico: & dyſenterico. & fluxui medicinali: & proprie poſt potum ſcamonee: & medicinarum acutarum. ¶ Doſis. ¶ Ipſius potio eſt. 3. i. vsque ad. iij. ¶ Li- meat autem ipſius habens debilitatem viſcerum.

De capillis ueneris. Ca. 22

Capillis ueneris dicitur apud quosdam capillus fontium. & dicitur capillus hominis nemoralis. ¶ Et ab alijs dicitur coriandrum putei. & eſt herba cuius folia ſunt ſimilia folijs coriandri uiridia & tenia. ¶ Lu- ius ſi pes eſt in longitudine circiter medium cubitu & ſunt ſicut pili porcini. ¶ Et ſunt in colore intra ru- bedinem & nigredinem: ſed magis declinant ad ni- gredinem: & proprie iuxta radicem eorum. Et qua- to magis procedunt ad nigredinem declinant. Et ſunt ſine floribus. ¶ Et eorum ortus eſt in puteis & fontibus: & locis aquarum. ¶ Electio. ¶ Adhe- res ſunt: qui uiridia habent folia: qui uehementiores ſunt ſecundum omnes partes plante ipſorum. ¶ Subti- les uero & graciles & declinantes ad citrinitatem non habent ſpiritum. ¶ Complegio & proprietates. ¶ Di- git ¶ Galienus. ¶ Iuxta temperamentum eſt cor- rumpi complexio. ¶ Sunt autem compoſiti ex parti- bus aqueis: & terreis: & ſubtilibus medioeriter: a qui- bus in eſt ſtipcitas: & ex partibus ſubtilibus calidis valde: propter quod uirtus eorum cito reſoluitur. ¶ Debilis enim uirtus in debili ſubiecto cito tollitur. ¶ Sed adhuc etiam calide partes ſunt poſite in lu- perficie: quare uehementius ſit illud: & hoc eſt id quod uidetur oſtendere complexiones ipſorum declinare ad latus caliditatis quamuis dicat ¶ Gal. ipſos eſſe equales & in eſt ex partibus calidis in ipſis. ut ſint re- ſolutiui ſubtiliatiui aperitiui opilationum: & ſoluti- ui ventris & proprie qui ex eis ſunt recentes. ¶ Sic- ci uero ſunt conſtrictiui prohibitiui fluxum. ¶ Re- ctificatio. ¶ Non eſt in eis malitia debilitate tamen

purgant: sed confortant operationem: eorum viole scilicet: et cassia fistula et terrenabini: et infusio eorum in aqua casei vigorat eos in soluendo. De decoctione autem medicum sustinet. **Dosse.** Solutio ne educunt coleram et phlegma et humores grossos et imbibitos et mundificant pectus et pulmonem et educunt materias contentas in eis et mundificant sanguinem et clarificant eum et clarificant colorem et faciunt acquirere bonitatem anhelitus: et mundificant stomachum ventrem et epar: et conferunt dolorem eorum et sunt medicina bona oppilationum epatis et splenis et icteride et proprie egritudine omnium oppilationum et proprie infusio eorum in aqua apij et encime: aut in aqua cicetum nigrosum aut in aqua seminum quattuor: aut in aqua lactis proprie: et volent cum oleo camomilino scrofulas: et valet syrupus eorum pleuresi: et peripleumonie et sunt prouocatiui vrine: et vsus decoctionis eorum frangit lapidem: et purgat matrices fetarum: et hoc est de posse eorum et de eo quod pertinet ad eos de partibus calidis. **Sz** ex parte stipticitatis prohibent cursum materierum et abscindunt sanguinem et confortant stomachum et ventrem ne recipiant superfluitates: et prohibent casum capillorum et confortant radices eorum. **Immo** faciunt eos crescere et multiplicare eos in locis ubi oportet et proprie cum oleo myrtino: aut oleo laudani et vino stiptico: et puluis eorum adustorum etiam facit similiter et abluuntur etiam ex decoctione ipsorum cum vino caput et abscindit furfures: et simile fit ex cinere ipsorum: et cinis ipsorum sanat fistulas lachrymales. **Dosis.** Potio decoctionis ipsorum quado queritur per ipsos solutio per ventrem est circiter libra vna. **De asarum. Ca. 21**

Asarum est radix herbe montane: cuius folia sunt angularia sicut folia edere: et flores eius sunt sicut flores insquam et est tota planta eius aromatica et mordicans gustum. **Ad** delior pars plante est radix et melior radix est que est grossa spissa: et cuius odor est subtilis et sapor acutus cum stipticitate modica. **Complexio et proprietates.** Calide complexionis est et sicce in tertio. Et dicit **Dias.** est in secundo calidum: sic cum interio et est quasi verius: et est subtilitatum aperitiuum oppilationum resolutiuum prouocatiuum et in ipso est stipticitas modica. **Rectificatio.** **Ad** delius cum quo miscetur ad solutionem faciendam est aqua casei cuius spica: et aqua mellis. Et quidam infundunt ex eo aliquid in musto et conseruant in vase per tres menses: et est illud vinum medicina ad hydropsim et splenem. Sustinet autem asarum de decoctione: et contritione rem mediocrem: et laboratio in contritione ipsius facit magis prouocatiuum et solutiuum. **Dosse.** Est ex rebus facientibus vomitum et educentibus per ventrem et cum hoc etiam est prouocatiuum vrine et educit coleram et flegma. **Sed** de eius operatione in flegmate est manifestissimum: et educit ex anchis et iuncturis materias: et confert

doloribus earum et proprie infusio eius et alij modi administrationis ipsius: et est ex bonis rebus in quibus est spes inuamentorum ad oppilationes epatis et splenis et duritiem eorum et morbos oppilationum sicut est hydropsis et ictericia et durities splenis et proprie vinum infusionis eius quod dixi: et conuert in uamentum magnum febribus oppilationum et febribus antiquis: et inungitur dorsum spina ex oleo ipsius cum laudano: et facit sudare. **Confert** horripilationi febrium et prouocat urinam et in spermate augmentum efficit. **Dosis.** Eius infusi potio est ab aure. ij. vsque ad. iij. et pulueris eius ab. ʒ. i. vsque ad aureos. ij.

De iure gallorum. Ca. 22

Allozum et gallinarum inueniuntur mediocriter pinguium nutrimentum ceterarum animi nutrimento preponitur.

Sunt enim propinque conuersionis in sanguinem et paucarum superfluitatum. **Sed** caro gallinarum est melior carne gallorum nisi castrorum. Et nigriores ex eis sunt meliores et leniores et ex gallinis melior est que nondum peperit: et ex gallis qui nondum calcavit. **Secrepatati** autem acceduntur carnes: male sunt. Acquirunt enim nitrositatem et salsuginem et proprie gallorum: et non competunt in re ciborum: sed potius in re medicine et proprie ius gallorum et est illud quod hic consideramus. **Electio.** **Ad** delior gallus ad hunc vsu est sicut dixit **Galienus** qui est **Ruffus** antiquus: immo quanto antiquior tanto melior. Et qui est velox ad motum ardens ad coitum et fortis ad dimicandum in quo sit **diocritas** inter macredinem et pinguedinem.

Complexio et proprietates. Ius galli antiqui est calidum propter nitrositatem et salsuginem: et est lauitiuum absterisium: aperitiuum: ventositatum: extenuatum: et prouocatiuum et solutiuum nature. **Rectificatio.** **Operatio** iuris gallorum secundum **Galienus** docuit: est in hunc modum. Oportet ut cibetur gallus fursure. **Alkanzi** dixit et melle et pauco sale. **Dosse** illud fatigatur fatigatione ducente ad lassitudinem: et dixit etiam **Alkanzi** quod melius est ut fatigetur dimicando. **Deinde** abscindatur caput eius et euisceretur et saliat in sale: aut salgemma: et decoquatur in aqua sufficienti cum facilitate vsque ad consumptionem duarum partium aque. Et sunt quidam qui ponunt in decoctione eius alia: secundum diuersas intentiones. **Dosse.** **Ad** dissectur decoctione turbat carthamus et solutione educit flegma.

Cum polipodio vero melancholiam educit et similiter cum epithymo et cum dauco semine aneti excludit et cariat ventositates: et coctum cum salgemma et dauco et aneto: et polipodio confert dolorem stomachi et colice: et ilice et dolorem renali: et confert doloribus iuncturarum. **Et** valet similiter ad eadem etiam coctum cum carthamo aneto. et salgemma et confert alinam. **Aut** cum hase et isopo et valet similiter.

Potio. Potio ipsius est circiter libr. ij.

De volubili. *ca. 24*

Volubilis plures sunt species. Est enim quedam que dicitur funis arborum cuius flos est albus: et est sicut tuba et habet lac: et vocatur volubilis magna. Et est alia cuius rami repant super terram: et super ramos plantarum: cuius folia et flores sunt minores et dicitur volubilis minor. Et est alia habens folia subalbida lanuginosa et habet lac: et est species tertia est habens folia aspera sicut folia citruli cuius flos est sicut ampulle adherentes et vocatur lupulus: et est quarta species eius cuius radix est sicut fescirefin et magis grossa: immo est grossitudo eius in modum cucurbitae maioris. Et eius stipes eleuatur super radicem suam circiter cubitos duos: et folia eius sunt stricta parua in modum sagitte alate: que ex leui causa fluunt: et habet lac et vocatur dominus lacticianorum ex ea fit scamonea. **Electio.** Melior duarum specierum est magna et habens folia in modum sagitte alate: et melior est que nascitur in locis temperatis remotis ab excessu. **Complexio et proprietates.** Inquit **Bias.** Magna est equalis: declinat tamen ad caliditatem quandam: et est sicca in secundo est resolutiua maturatiua: aperitiua: absteriua: solutiua. **Lanuginosa** vero est calida in excessu: ulceratiua incisina **Sagittalis** vero calida est et sicca in secundo. Et dixit **Galienus.** Est in principio tertij et est resolutiua. **Lac** vero eius est in fine ipsius: et est acris et eius acrimonia non est in vehementia lacticianij maioris: et est in qualibet parte plante eius acuitas: et serrositas: sed plus in lacte ipsius: et est in ea absterio: et resolutio. **Et nos loquemur de scamonea in capitulo suo.** **Lupus** vero est equalis ad frigiditatem declinans. Et dicitur quod est in principio primum et est verius. **Est** autem sedatiuus dolorum calidorum extinctiuus inflammationum et lenitiuus. **Rectificatio.** Magna aperit orificia venarum propter quod miscendum est cum ea aliquid ex dragaganto et mastice. Et rectius quod vigorat operationem eius est aqua casei cum spica et mastice ex sagittali autem non propinatur ad soluendum: nisi coagulum eius et est scamonea. **Lanuginosa** vero prorsus vitanda est. **Solutio** enim edncit sanguinem et est sicut venarum. **Dosse.** Lanuginosa sanguinem educit excoxiando. **Aspera** vero et est lupulus: educit de colera citrina rem aliquam et mundificat sanguinem ab ea et clarificat ipsum et sedat ipsius inflammationem et affert ei inuamentum magnum infusio eius in aqua casei: et syrupus eius remouet ictericiam. Et o quod parum vtuntur medici nostri temporis administratione eius cum sit medicina bona. Et ipsa quidem et succus eius cum sauech ordei sedat dolorem capitis calidam et confert calefactioni stomachi et epatis et syrupus eius confert febribus colericis et sanguine

is valde. **Magna** vero solutione educit coleram adustam cum facilitate et aperit oppillationes epatis et mesariacarum et confert ictericie cum succo apij et endiuie: aut cum aqua casei. **Confert** apostemati epatis calido extrinseco et proprie cum sauech et oleo rosaceo et aceto et sedat sodam antiquam et proprie cum oleo rosaceo: aut camomillino: et succus eius est ex eis que sanant vlcera in aure: et est ex medicinis pectoris et pulmonis mundificans ea a superfluitatibus et confert asmam valde: et confert febribus longi temporis et proprie febribus oppillationum et eis quarum materia est colera citrina: ex radice vero sagittalis fit emplastrum et oleo rosaceo aut camomillino et sedat sodam frigidam antiquam et curat emigraneam.

Potio. Potio decoctionis magne est circiter. ʒ. iij. et infusionis eius in aqua casei: potio est circiter libr. i.

Capitula medicinarum laboriose soluentium in quibus est venenosa.

De scamonea. *ca. 24*

Scamonea est solutiua magni. Et dixit **Democri.** quod est solutiua atomasice et quod est genus solutiuum. et gñi^o sup oia solutiua. Sit at scamonea ex succo cuius

da speciei volubilis: cuius folia sunt ad modum sagitte alate. **Nascitur** autem in Antiochia et Armenia et coraseni: et in partibus Arabie et Turchie: et plurimum nascitur in terra nostra et est mala. Et credo quod dispositio loci et modus culture et ars in faciendo auxiliatur: vt bona fiat bona et mala fiat mala.

Modi autem operationis eius sunt quatuor. **Primus** est cum manifestatur radix ipsius et terra preterquam euellatur: et sunt incisiones in eo quod apparet ex ea semper terram et inuenitur quod egreditur de eo post diem: et diem res sicut gummi et dimittitur exiccare et conseruatur. **Secundus** est. Et ex tirpentur post illud totaliter radices et incidantur: et colligatur lac earum fluens et decoquitur cum facilitate vel exiccat soli: et sunt inde forme et sigillantur huiusmodi scamonee calor est subabidus: aut varius. **Tertius** est. Teruntur adhuc radices post illud et extrahitur succus et fit sicut diximus de decoctione et alijs et sigillantur alio sigillo. **Munc** autem fides sigillorum perijt. Et hec scamonea est grossa nigra et ponderosa. **Quartus** est. Teruntur folia eius et stipites et extrahitur ab eis succus et fit similiter: et hec est scamonea nigra attinens viriditati et est grauis odoris. **Electio.** Melior est antiochena et armena et post hanc. Que vero fit in partibus nostris et coraseni est mala prorsus. **Et** melior adhuc est que est prime forme et que est secunde est post istas et alie sunt male et deterior est viridis. Adhuc autem qui laudauerunt scamoneam in quibus proprietatibus laudauerunt eam. **Prima** est: et fit in colore clara sicut gummi et p

prie species eius prim: aut subalbida: aut varia. **S**ecunda: ut si tangatur confractum eius aqua vel salua & fiat sicut lac. **T**ertia: ut sit tenera multe facultatis ad frangendum & pulverizandum. **Q**uarta: ut sit ponderosa. Quinta: ut sit boni odoris proprii non grauis. Remota vero ab his proprietatibus non est bona. **C**onferuatur quoque per annos. xx. sed quanto antiquior: tanto debilior. **C**omplexio & proprietates. Calide complexionis est in tertio gradu & sicce ad ipsum: & est in ea de acuitate: minus quod in planta sua. Et credo quod arsi in faciendo ipsam frangit in ea de acuitate aliquid & in ipsa quidem amaritudo. Et ipsa quidem est abstersiva: resoluitiva: incisiva cum attractione multa cuius attractio extenditur usque ad remota multum. **R**ectificatio. Quinque sunt ei familiaria que in corporibus impuunt magnitudinem nocuementorum. Est enim in ea venenositas mordicatiua in stomacho faciens submersionem nauseam: & turbationem laboriosam secundum est quoniam insunt in ea caliditas: & acuitas habiles in sanari: & propter quod est facile faciens cadere in febrem & sicut & proprie quando inuenit patientem preparatum. **T**ertium est: quoniam fit per ipsam attractio vehemens & vehemens dilatatio officiorum venarum: quare facit cadere in immoderatos fluxus. **Q**uartum est: quoniam in ea est ferocitas operans ad excoriationem viscerum: quare generat dolores acutos pungituos: & facit cadere in disinteriam & tenesmon. **Q**uintum est proprietates & operatio sua a quibus fit impressio nocuementi in membra: que sunt minere virtutum que sunt sicut cor & par & stomachus & similia eis. **A**ugiliandus vero eis cum rebus cum quibus proprietate & virtute nocuementa tolluntur sicut verbi gratia. **O**buuamus ei quod diximus primo adiuuando: ut resoluatur vapor eius turbidus & mordicatiuus faciens subuersionem & labores. **E**t ad hoc auxiliatur nobis decoctio eius in pomo. **D**igerit enim & maturat & resoluunt: & excludit vapores eius & aufert ferocitatem eius: & miscere in decoctione ipsius que ventositas resoluunt & carminant & adiuuant ad illud sicut daucus proprie: & galanga & semen feniculi & apij: & sili. **E**t dico quod decoctio eius generalior: propterea eius auferens plura ex nocuementis que diximus. **E**t obuuiamus ei quod diximus in secundo: miscendo ei in decoctione aliquid virtutis refrigerantium & operandorum & frangatur acumen & inflammatio eius. **E**t ad hoc auxiliatur nobis coctio eius cum eis que extinguunt & leniunt: sicut est mucillago psilij & aqua & carnes prunorum: & succus rosarum & aqua violarum & viole recentel & muolueri ipsam ante decoctionem eius in oleo rosato: aut violato aufert hoc nocuementum ab ea: & succus citroniorum mazorum & sumac & spodium faciunt similiter. **E**t obuuiamus ei quod diximus tertio miscendo ei in decoctione: que adiuuant virtutes membrorum: & auxiliantur in aggregatione & corroboratione partium laxarum. **A**d hoc autem auxiliantur nobis maxime res spirituales habentes & omnia que auferunt superficiem acuitatis ipsius: sicut est mastix: & citronium & succus eius. **S**unt enim rectificatum bonum. **A**d irabolani quoque citius sunt mirabiles in hac intentione

& aloes similiter. **E**t obuuiamus ei quod diximus quarto miscendo cum ea: que aggregant duas intentiones. **P**rima est acquirere ei facilem egressum: & hoc cum rebus cito expellentibus audaciam eius: & facientibus eam descendere. **A**d hoc autem auxiliatur ei administratio eius cum rebus lubricantibus: sicut est mucillago psilij: & carnes prunorum. **E**t sciisti quod compressura: sicut citronia & mastix sumpta post medicinam: & proprie postquam incepit educere festinam faciunt eius egressum. **E**t sciisti: quod aqua calida post medicinam transmittit audaciam eius & debilitat virtutem ipsius. **E**t dixit Ruffus. **E**t qui sumpsit scamoneam de melioribus rebus est ad expellendum audaciam eius: ut post quattuor vel quinque horas postquam sumpsit eam psilium conuulsatum cum aqua tepida & oleo rosato sumat. **E**t post duas horas infusionem mirabolanzum ei tribue. **S**ic enim non timentur nocuementa eius. **S**ecunda est reprimere ei virtutem ferocitatis & acuitatis. **E**t hoc faciemus cum auxilio rerum humidarum & vinctiosarum: sicut est dragagantum & bdellium: oleum rosatum & amigdalinum & similia. **E**t obuuiamus ei quod diximus in quinto quod est thesaurus totius operationis: & illud est acquirere ei bonitatem cum medicinis membra & virtutes quarum sunt domicilia confortantibus. **E**t ad hoc auxiliantur nobis medicinis cordiales calide & frigide & medicinis stomatice & epatice. **E**t auxiliantur etiam ars & preparationum modi: sicut iam diximus. **M**odus recificationis eius secundum quod narrat Ruffus. **D**ecoquatur scamonea in citonio post inuolutionem eius: & reuolutionem eius sere per diem unum cum oleo violato: aut rosato: aut amigdolino. **E**t post illud teratur facilius: & voluatur & renouatur in scutella vitrea: usque dum siccetur cum infusione mirabolanzum citrinorum: facta in succo citoniorum. **S**olutio enim facit sine molestia. **M**odus autem alius secundum eundem satis bonus. **D**ecoquatur scamonea secundum proximam doctrinam & adiuuge ei mirabolanos citrinos supra tertiam partem eius. **D**emum accipe seminum apij: feniculi dauciana. 3. ij. decoque cum succo citoniorum cum facilitate & cola: & utere inuolutione: & exiccatione: sicut de huiusmodi proxime diximus. **I**nquit Ruffus. **S**it tua intentio addere: minuire & irritare secundum quod exigit dispositio res patitur. **I**nquit Galienus. **A**d scamoneam cum sexcuplo ipsius manne: & triplo eius succi rosati: post bonitatem coctionis eius in pomo. **E**t inveni ex modis preparatis ipsius hanc modum satis laudabiliter emendantem plura ex nocuementis: que timentur per ipsam. **E**t aliquando miscui cum eis sexcuplum ipsius glutis psilij: & feci bonum. **E**t aliquando miscui medicinas cordiales. **E**t aliquando miscui alia sicut res exigebat. **I**nquit Damascus. **A**c cipe duplum eius soliorum violarum medium ponderis ipsius liquiritie: & muolue oleo rosato & fac trociscos dragnam etiam & sit dosis. i. **I**nquit Damascus. **D**issoluitur in oleo amigdolino cum pauco mastice: & per diem: & diem agitur in sole cum administratio: ne olei paulatim sicut oportet: & post hoc etiam agitur per diem & diem cum aqua rosata in qua fuerit reolu-

tum bdellium: deinde excutetur. Deinde coquatur in citonio. Post hoc cum tertia eius parte mirabolano rum citrinorum fiant troisci et sit dosis. ʒ. ʒ. Inquit Paulus. Zinziber et piper longum et anisum admixta decoctione ipsius: et proprie in pomo acetoso: aut pontico remouent nocumeta ipsius. Modus rectificationis eius ex intentione nostra. Deoquantur frustra eius intra amigdalas tritas multas post purgationes eorum intra folia sepeliendo ea in cinere calido: et post diem abiectio nis amigdalorum dissoluatur in aqua citoniorum acetosorum in qua bulierint spica anisuz: et aliqua ex specie bus et seminibus redolentibus et excutentur. Deinde cum pauco mastice et bdellio: decoquatur in citonio aut pomo inuoluto in massa. Deinde fiant troisci tertie. ʒ. i. et sit dosis. Operatur enim sine nocumento. Modus autem preparationis predictae. Misceatur tantum quantum ipsa est de sumacho: et quartam ponderis eius spodij: et fiant inde troisci sicut priores sunt enim vltimi. Et si dissoluatur scamonea cum octuplo eius melle et pauca spica: post inuolutionem eius in oleo rosato: aut amigdalino et decoquatur cum facilitate emendatur a sua malitia. Et sciuisi quod aloes frangit malitiam eius et mirabolani magnificat eam. Et decoctio eius in succo portulacae: aut aqua seminis ipsius aufert plura ex nocumentis eius et medicine cordiales: et stomachice calide aut frigide: sicut quae res exigit: frangunt malitiam eius. Et oportet ut fiat eius decoctio cum facilitate. Impetuositas enim in decoctione addit ad malitiam. Et ipsa quidem sicut sciuisi de trituracione modicum sustinet. Quapropter oportet quod in eius contritione non nimium insistatur. Ex rebus autem facientibus facilem et velocem ipsius egressum a corpore: sunt citonia quando in confectionibus et electuariis simul miscentur et si maliter mirabolani. Ipsi enim sunt ex cito eam deponentibus. Et similiter si super eam post spatium bibantur. Et sciuisi: quod aqua calida expellit audaciam eius et alia similiter: sicut diximus in canone. Dosis. Solutione educit coleram cum fortitudine et attrahit eam a sanguine et venis vehementer: et eius operatio est sicut operatio furiosae: est ipsa inimica cordi et stomacho et epati et intestinis: et est ex facientibus nauseam: et conturbantibus viscera et ex subuertentibus ea: et facit sitim et desicit appetitum cibi. Et cum ex ea et mirra: et costo: et croco et succo agreste et pauco opio fiunt troisci cum vino pontico et prore auf. i. et sit linimentum ex uno eorum super frontem et tempora comprimendo et proprie cum vitello oui et aceto fortis: sanat sodam frigidam antiquam et emigraneam difficilem. Et si limitur super dentem et remouetur dolor eius et corrosio. Et si super serofulas et proprie cum succo opij: aut danti dolet eas et sit linimentum cum vino eorum cum succo sisimbrij et aceto: sed loco opii ponatur castoreum et limitur in posteriori parte capitis et est magni inuamenti ad subet et litargiam. Et quando scamonea supponitur cum lana educit menstrua et facit abortum: et ipsa quidem facta curat scorpionum morsus et proprie desuper limita cum succo mente aut cum vino. Aliter autem eius acceptio: que calide et sicce complexionis est et nature. Aut paratus cades re in febres. Is autem qui sumit ipsam. timeat frigus

et estum et abhorreat fructus et proprie frigidus et aquam veri frigoris somnum prolixum super eam et exercitium et superbiam animi. Conseruatur autem scamonea per annos. ʒ. ʒ. Dosis. Eius est a. ʒ. v. granis. Vique ad duodecim.

De Turbit.

Arbit est radix herbe: cuius folia sunt sicut folia ferule: minora tamen et ex habentibus lac et est ex eo syluestre et domesticum: et ex eo etiam est magnum et paruum: et ad huc ex eo. Aliud album: aliud citrinum: aliud nigrum. Electio. Quod in locis nascitur siccioribus fit gummofus propter spissitudinem lactis eius. Contrarium est e contra: et declinat a proprietatibus bonis: que sunt septem secundum quod sapientes scripserunt scilicet proprie. Et sit album et vacuum arundinosum et gummofus: et sit cortex eius cineritius et planus: et sit recens et facile frangibile. Citrinum vero malum est et nigrum peris. Grossum est non bonum: et subtile tenue similiter. Est enim debile et antiquum est malum. Et quod est crispum coricis et habens interius dum frangitur: sicut nervos est syluestre et malum. Et quod non est gummofus est debile et ventris conturbatum. Et tua quidem inter est ut cognoscas adulteratum ex eo. Quod quidem fit cum superlinitione in extremitatibus eius ex gummi dissoluto. Et cognoscitur ex eo quod in contractis suis est sine eo: et nimis quidem recens est conturbatum subuersum viscerum. Antiquum vero est debile medio cruatem tamen habens est illud quod elligitur. Eo plegio et proprietate. Calidum est in terio: et est solutium: cum attractione mediocri generans ventositatem: caulans subuersionem et nauseam: et acquiritur ex usu eius exsiccatio in corpore. Euacuat enim humiditates subtiles. Rectificatio. Triasunt corrigibilia in ipso. Est enim debilis operationis et tarde: et nocet stomacho faciens subuersionem et nauseam: et acquirit visum eius corpori extenuationem. Rectificatores autem in primis abradi inferunt corticem eius donec album eius appareat. Et corrigunt quod de eo dictum est primo admiscendo: et aliquid virtute acutum vigorans ipsum in operando. Et ex magis ipsum confortantibus est zinziber. Ipsi enim sigillat ei proprietatem mirabilem et est ut educat humorem grossum et viscosum: etiam a remotis cum facilitate: ita quod a iuncturis et anchis in locis profundis et distillantibus. Per se vero non facit illud unmo educit de stegmate quod est subtile: et dereliquit secundo dictum est admiscendo ei de medicinis stomachicis: et redolentibus et sedantibus agitationes in eo per ipsum sicut est mastix et gallia et aromatica et proprie zinziber piper longum et similia: et emendant quod vltimo de eo dictum est sicut dixit alkangi. Et misceatur ei oleum amigdalinum: aut coniungatur cum amigdalis aut cum zucaro. Et dixit. Ruffus. Administratio eius cum fistulis remouet hoc nocumentum ab eo. Et dixit. Iudeus et. Ipsi cum confecto de corticibus: autem rob ipsius cum medio ponderis eius

ex zinzibere et duplo ponderis ipsi⁹ ex amigdalis est solutum bonuz. Inquit **Idamech**. Sunt trocisci ex eorum duplo ponderis eius ex folijs violatum et medio ponderis ipsi⁹ ex zinzibere et fit solutiuuz sine molestia. Inquit **Joannitus**. Accipe dactylorum infusorum in aceto die ac nocte partes centum. **Pendularuz** partes quinquaginta. **Amigdalorum purgatarum** partes **xx**. **Turbit** partes **xxxv**. **Scamonee** partes **xij**. **Zinziberis piperis longi foliorum rute siccorum ana** partes **iiij**. **Hiat eorum** permixtio bona: et confice cum melle dissumato. Est enim medicina mirabilis. Inquit **filius Sezar**. **Meduamen de turbit** quod ellgi in egritudinibus: in quibus vsus eius est necessarius. Accipe turbit partes **x**. zinziberis partes **v**. zuccari partes **xx**. Et quandoque addedi in **sticis** **z. iij**. et quandoque alia fin intentiones alias. Et dixit iterum. **Infundatur turbit in succo cucumeris asinini** die ac nocte: postquam rarus fuerit cortex eius et exicetur. Est enim vltimuz ad egritudines iuncturarum turbit autem de trituratione substinet omne quod mediocre est. **Documenta** autē eius expellit aqua mellis calida et aqua zuccari rubei: similiter calida cum oleo amigdalino. **Dosse**. Turbit cō fortatuz solutione educit humores flegmaticos grossos et viscosos: et a remotis: et iuncturis proprie. Et ipsum quidem mundificat stomachum: et expellit ab eo superfluitates adherentes in villis eius: et mundificat pecus a flegmate grosso et putrido: et educit a iuncturis et locis nervosis et anchis humorem grossum et viscosum: et est medicina ad dolores iuncturarum: et vsus eius preseruat a lepra ab infectiōibus flegmaticis sicut est morphea et baras: est enim medicina bona febrium flegmaticaruz. **Is autem qui sumit ipsum** timeat austrum et adhorreat pisces. **Dosis**. **Eius contritu potio** est a **z. i**. vsqz ad **ij**. et eius decoctio est a **z. ij**. vsqz ad **iiij**.

De Agarico. ad r. s

Agaricus est ex medicinis magni iunamentum cuius ortus est succus arbores magnas quibus iam accidit corrosio: et putrefactio: et eius generatio est sicut generatio fungoruz propter quod quidam existimauerunt quod sit fungus et videtur quod sit: et quidam dixerunt quod est sicut apostema factum per modum putrefactionis. **Electio**. Alius est masculus. **Et alius est femina**. **Adalculus** vero est malus et est ille proprie qui est longus: et niger et grauis et habens in contractis suis: sicut fila neruorum et est durus et densus. **Agaricus autem** quem sapientes laudauerunt: est femina et est habens proprietates. **v. bonas et proprie**. **Et sit albus et leuis et velociter frangibilis et porosus et rarus valde**. Et vt appareat dulcis in primo gustu eius. **Deinde succedat ei amaritudo et stipticitas: et melior pars totius corporis eius**: est superior pars ipsius et stipes eius non est bonus habens quasi semitas ligni putrefacti: et corolum ex eo est malum. **Complectio et proprietates**. **Est calidus in primo et siccus in secundo: et est compositus ex substantia aera posita in superficie ipsius a qua in primo gustu sentitur dulcis et ex partibus terreis subtilibus et dantibus ei stipticitatem: in quibus adhuc dominantibus igneis est in eo de amaritudine aliquid**. **Et ipse quidem est subtilissimus: incisissimus: et soluuus nature: et carminatiuus ventositatum gros-**

farum: et aperitiuus oppilationum omnium. **Rectificatio**. **Pauci ne cument** dixerunt illum nisi quia immitit lesionem in visceribus debilitans ea: quare indiget permixtione abstergentium cum ipso: vt non proficiatur eius virtus in ipsis totaliter sicut dixerunt sapientes. **Verum debilis et tardans operationes suas**. Inquit **Dial**. **Tarda est et debilis eius operatio: sed in columis propterea quod in ipso ex dulcedine et stipticitate agregantur partes continenter**. **Verum vigoratur eius operatio si additur ei tertium ipsius salis gemine et fiant ex eis trocisci cum secamabin: et dixit Idumam**. **Delliceratium iunctum ei** vigorat operationem suam et dixit **Idali**. **Si ex eo et vi. parte ipsius keyfi autem dactylis et quarta et ipsius salgemine fiant trocisci cum viscositate polipodij recentis fit mirabilis consecutio operationis ipsius ad ea que oportet: et dixit **Iudeus**. **Li oximelle squillitico magnificatur operatio eius**. Et dixit adhuc. **Aliquid virtute acutum admixtum ei est ex addentibus virtuti ipsius: et Galienus dixit**. **Siant trocisci ex eo cum vino infusionis zinziberis in quo puluis ipsius sepe submergatur et fiet operatio eius completa**. **Et ex rebus sibi additis** vigorantibus ipsum est spica et aqua casei et proprie sumpta ex capris. **Et scito quod de decoctione et in trituratione rem substinet mediocre**.**

Dosse. **Solutione educit flegma grossum: et coleram rubeam et dixit Galie**. **Solutione educit vtranque coleram et flegma et humores viscosos grossos et putridos: et eius proprietates est mundificare cerebrum et neruos et membra sensuum et lacertos et educere materias que sunt in nuca et sinibus eius: et mundificare pulmonem et pectus ab humoribus viscosis: et putridis: et mundificare stomachum et epas et splenem et renes et mulierum: et educere materias a iuncturis propter quod vocauit **Demo**. agaricum medicinam familie: quia ad singularum partium corporis commoditatem se habet et valet ad omnes dolores intrinsecos corporis: et est medicina mirabilis ad sodam antiquam et epilepsiam et vertiginem et proprie: et confert etiam manie et melancholie et egritudinibus neruorum et apostematibus cerebri: et est ex medicinis bonis asmati et difficultati anhelitus et vicibus pulmonis et pectoris: et sanat dolores stomachi et viscerum: et est medicina oppilationum et egritudinum omnium: quarum mater est oppletio sicut est icteritia proprie et hydropisis et grossities splenis et confert dolorem epatis iunamentum manifestum splenis similiter et tenum: et curat apostemata eorum: et prouocaturiam et menstrua et mundificat matricem. **Et vsus eius auferit sednate[m] coloris cuius acquirens ei colorem bonum: et est ex medicinis educentibus venas et confert etiam sciaticis et doloribus iuncturarum**. **Et eius quidem iunamentum ad febres antiquas diversarum materiarum: et ad tipum earum magnum est: et proprie cum eo quod conuenit ex potibus**. **Dosis**. **Eius contritu potio** est a **z. i**. vsqz ad **ij**. **Et in decoctione** a **z. ij**. vsqz ad **v**. **Conseruatur autem per annos. ij**.**

De Colloquintida. ad r. s

Colloquintida est qua per se vocat cucurbita deferti que nascit in plata qua et salterre vocat eo quod in toto ambitu eius interficit herbas et est sicut venenum eius. **Unde vocant**

Agaricus ad r. s
ad r. s

Dosis 3/12
Dosis 3/9

eam arabes necem plantarum: et eius folia sunt ampla pilosa: et extenduntur rami eius super faciem terre: sicut extenditur cucurbita. Terra super quam iacet et videtur sicut adusta. Electio. Duorum est modorum masculi scilicet et femina. Et eis est masculus super quem nascitur sicut lanugo: et est gravis cum duritie et asperitate at timens nigredini: et laudatur ex eis femina et proprie habens proprietates has bonas ut sit colloquintida grossa et leuis et quanto leuior melior et sit laxa et alba: et semis et copiose in maturitate: et cuius pars interior est pulposa et laxa et leuis et alba vehementis albedinis. **A**erum que non est completa in maturitate mala est. **C**ontribat enim suscipientem eam et ventositatem eum diffultate facit et soluit superabundanter. et solutione educit sanguinem et fortasse interficit: et cum sigillatur ex toto germinare plantae: ut nascatur colloquintida una est illa male perniciosa: immo est venenum. Et cum in tota regione non est nisi planta eius una per se nascens est mala et que nascitur in trisfortibus et puluerulentis: aut iuxta loca reptilium: aut in locis terrarum colloquintidas facit minores: et sunt similiter male: que autem nascitur in terris laxis: et arenosis et libris est que eligitur. Et cum extrahitur pulpa eius tempus debilitat eam. Tempus autem collectionis eius est autumnus et proprie dum ias citrinescit et remouetur viriditas ipsius. **C**omplexio et proprietates. **E**st calide complexionis et sicce in tertio: et est composita ex partibus igneis et partibus terreis adustis et est solutiva et attractiva superfluitatum: et eius attractio est multum a renibus: et est resolutiva incisiva et abstersiva. **R**ectificatio. Quattuor sunt corrigibilia in ipsa. **M**ocet enim stomacho cordi et epati: et est conturbativa subuersiva viscerum faciens operationes difficiles: et aperit ostia venarum apertione sanguinem fluere faciente et operatur illud vehementius quam aloes et velocius et excoriat vias. Emendatur autem primum et secundum nocumentum ex ea commiscendo cum ipsa ex medicinis cordialibus et stomachicis et epatis que meliorare possunt conditionem eius sicut additur ei proprie mastix et gallia et similia. Emendatur autem tertium et quartum nocumentum ex ea cum rebus acquirentibus ei viscositatem et glutinationem: et remouentibus ab ea ferrositatem et cito lubricare eam facientibus sicut est dragagantum proprie et bdellium et gummi et mastix et similia: et dicit Grecus. **S**unt ex ea et laudano partes sumendo equales post frictionem eius cum oleo rosato pilule: et sunt bone sane ad ea que oportet. **M**odus rectificandi eius sicut narravit filius Serapionis. Infundatur pulpa eius in aqua mellis et proprie decoctionis rube et excietur post illud et terratur minima contritione et administratur cum aqua mellis predicta. **M**odus recificationis eius ex unctione nostra. Incidatur minutissime cum incisiono et inuoluatur in vili inuolutione cum gummy dragaganti: autem bdellii: et excietur et conteratur: post illud vili ma contritione: fiant trocisci cum pauco mastice resoluto in oleo rosato: vel cum laudano: vel cum aqua mellis. **H**ec pars illam facit sine molestia. **E**t scias quod de decoctione rem completam sinitur: et dicit filius Serapionis. **N**on oportet enim ut multum conteratur. **A**ltima enim eius puluerizatio excoriat vias et venas: dicit filius Serapionis. **O**portet ut perueniatur ad vltimum pul-

uerizationis eius. **A**lter enim ulcerat viscera. **E**t mihi quidem videtur quod in vitime puluerizata confrangitur virtus a permixtione adiunctorum ei et pertransit loca viscerum absque impressione nocumentorum in ipsis. **E**t forsitan in ea in qua non exquisite fit illud pars sensata ex ea adherens in vijs et inuolutionibus apostemat et ulcerat. **E**xpellit autem nocumenta ipsius a corpore aqua passularum cum oleo amigdalino: vel oleo nucum: aut aqua mellis cum oleis predictis. **P**osse. **S**olutione educit flegma: et humores viscosos attrahens ipsos a profunditate membrorum. **E**t dicit **M**edumain **S**olutione etiam educit coleram citrinam: et eius operatio ad nervos et iuncturas extendit: et dicit **D**ias. **N**on efficit operationem in materijs que sunt in venis de qua fit curandum nisi in materijs que sunt in locis profundis distantibus: et eius posse est magnum in mundificatione cerebri et nervorum et lacertorum: et pulmonis et pectoris et est magna medicina egritudinum eorum sicut est dolor capitis antiquus: et dolor eranei: et emigraneae difficilis et epilepsia: et apoplexia et confert egritudinibus nervorum omnibus et vertigini et descensu aque ad oculum et est res magni iuuamenti ad asma: et antiquam tussim et ad dilatationem anhelitus: et est eius operatio virtuosa ad dolores iuncturarum et podagram frigidam et sciaticam proprie sine omnem modum administrationis eius: etiam in clisteribus et colicis: et confert etiam colice flegmatice et in flatibus iuuamentis vltimum et hydropisi: et si supponatur in matrice occidit fetum: et si ea cum aceto forti fricetur morpheus sanat eam: et similiter lepram et elephantiam: et si euacuetur quod est in testa eius et impleatur oleo et buliat in cinere calido: et inungantur capilli: et denigrat eos et tardat caniciem et prohibet casum eorum: et dissilietur ex ea in aurem: sanat dolorem eius et confert sonitum in ea: et si impleatur aceto forti et collatur ex eo os post bullitionem ipsius sanat dolorem dentis. **D**osis. **I**psius est a karactis. vi. vsq. ad x. **I**s autem qui sumit eam timeat frigus et estum.

De Ollipodio. Ca. 21

Ollipodium est radix: cuius plante est ortus super arbores et super lapides et vocatur eam **G**recus filicem arborum. **E**lectio. **Q**uod nascitur in lapidibus humiditatem habet superfluum indigestam causantem ventositatem et subuersionem et nauseam. **A**erum melius ex eo est arborum et proprie quod nascitur super arborem serenae glandes et quod est cum proprietatibus octo bonis: et proprie quod est grossum et solidum et nodosum: et cuius color sine aliquid participat nigredinem et rubedinem: sed parum et cuius contractum est sicut color fistici in quo est ex aromaticitate aliquid et in cuius sapore est dulcedo cum stipticitate derelinquens in gustu ex amaritudine aliquid vltimo et quod est recens. **C**omplexio et proprietates **D**icit **D**ias. **C**alidum est in tertio siccum in secundo. **E**t dicit **M**edumain **C**alidum est et siccum in secundo: et est resolutivum humiditatum viscolarum et grossularum: et est exiccativum et abstersivum et solutivum. **R**ectificatio. **E**t est ex maxime extenuantibus et de siccantibus corpora: et facit subuersionem: et nauseam et est eius operatio: debilis: et tarda. et tollitur ab eo nocumentum primum administrando illud cum

qua mellis aut cum aqua passularum aut aqua ordei
 Aquarum. **Quaeritur** de amech. Loquitur cum iure gallozum et gal
 linarum: et sic solutivum bonum: et similiter cum aqua
 casei sic solutivum conveniens et auferitur ab eo nocu
 mentum secundum: si admisceatur ei aliquid ex sedan
 tibul animam: sicut sunt semina redolentia et speciei
 sicut daucus proprie et anisum et semen feniculi et zinzi
 ber et similia. **De decoctione** autem sufficienter substi
 net. **Posse**. Solutione educit coleram nigram cum
 facilitate et flegma grossum et materias iuncturarum et
 confert colice: fin omniem modum administrationis ei:
 et duriciei solent: et proprie cum epithimo et sale indo
 et confert ad melancolicas febres: et proprie cum aqua
 mellis: et sanat scissuras que fiunt in manibus. **Bois**.
 eius est a. 3. ij. vsqz ad aureos. iij.

De Squilla. La 28

Quille sicut dixit Gal. duplex est iuamē
 tum Solutione. n. educit materias et prepara
 rat ad solvendum. **Electio**. **Aldeior** est
 habes parē. **Sola**. n. sicut dicitur est venenosa

et adhuc est melior que sapore h3 ppositum et dulcedine
 et acuitate et amaritudine. Et que splendore h3 in lami
 nis suis: et que nascitur in locis libas. **Data**. n. locis ter
 maz: aut orta singularis ē mala. **Coplexio**. et proprie
 tas. **Calida** est in tertio: sicca ad ipsū. est aut cōposita ex
 pitibus igneis positus in superficie ipsius dātibus ei acui
 tatis vehemētia. et ex pitibus terreis adultis dantibus ei
 amaritudinē. et ex pitibus aereis mediocribus: que est in
 ea de dulcedine aliqd. est. n. incisiva: vlcera tua: adusti
 va: resolutiva: et attractiva materiez ad exteriora. **Sub
 tiliatua** pium grossaz et viscosaz fixarū: et adherentiū
 et servatua a putrefactioe. **Rectificatio**. Assauo ac
 quirat ei facilitatē in solvendo et pparatio ipsius in aceto
 ponit materias grossas adherentes et submerlas faciles
 ad expellendū. **Adodus** opationis eius in assatione.
 Accipiunt lase ipsius et seperatiz inuoluuntur in pasta et
 sepeliuntur i cinere calido donec coquantur sufficienter p
 ea extrahatur ex pasta et admistratur vbi oz. **Ad**. d.
 alius assationis ipsius. **Donat** in vase luteo vitreato
 stricti orificij et sigillet ligatione forti cū pgarreno: et di
 mittitur diebus. xl. et pprie dieb⁹ maioris etus et moueat
 vas et mutetur vicilliz oi hora: ita qd equiter in singul⁹ p
 tibus calefiat. **Deinde** extrahat squilla et admistratur
 vbi opz: et qnqz admisceat ei post assationez tantundem
 farine ozobi quātū ipsa est: et fiūt inde trocisci et cōseruā
 tur vbi opz: et dixit **Paulus**. **Lamine** eius sicut sunt
 ponātur in aceto in principio veris: vsqz ad finē estatis
 in vase vitreato sigillato et exposito soli: et post illud ad
 ministratur vbi opz. et scire debes qd squilla de decoctō
 ne rem sustinet mediocrē. **Posse**. Solutione educit
 hūiores grossos et viscosos: et dixit **Idali**. et cū hoc solu
 tione educit colerā nigrā: et eius iuamentū magnū ad
 egritudines capitis. sicut cepheala et epilepsia et proprie
 fin omniē modū administrationis eius et vertigo et scoto
 mia. et oximel eius: ponit materias viscosas faciles ad ex
 pellendū et subulat chymoz grossitudinē. et ipsa quide
 fin omi modū administrationis eius cōfert iuamentū
 magnū egritudinibus iuncturarum: et est medicina bo
 na pulmonis: et pectoris et egritudinum in eis: et pro
 prie electuaria ex succo eius et melle sumptum. lam

bendo clarificat vocem: et similiter oximel eius et acetū
 ipsius ret ex medicinis bonis iplēm et grossitū eius et
 est ex rebus preferuantibus iplēm in sanitate sua: et ac
 quirat vltus eius maciem corpori: et conseruat in iuueni
 tute et acetum eius exiccat et confortat gingiuam iagam
 et putridam et confirmat dentes motos et collitio ex eo
 et similiter potus ipsius est medicina magna fetoz oris
 faciens iplēm o. o. aserum: et sanat dolorem stomachi
 adiuuat ad digerendū. et vltus ei⁹ h3 omnez modum ad
 ministr. tionis ipsius cōfortat corpus cui accidit laxitas
 et mollificatio et colorem efficit bonum. **Bois**. **Ado**
 tio eius aceti est a. 3. v. vsqz ad. xij. et oximellis eius aut.
 vi. vsqz ad. 3. iij. et trociscorū eius a. 3. ij. vi. qz ad. iij.

De Dermodactilis. m. 29

Dermodactilis est radix herbe montane: et
 eius alius longus sicut digitus: alius rotun
 dus. **Electio**. Ille de quo hic loquimur ē ro
 tūdus: et eius alius ē albus alius rubeus: ali
 us niger. **Aldeior** ex eis est habens proprietates tres
 bonas scilicet qui est albus et vere albedinis intus et ex
 tra: et qui est grossus et qui est duriciet mediocris. **Ra**
 rius vero et laxus et leuis et debilis. **Rubeus** vero et ni
 ger ambo mali sunt. **Lunus** ortus est in locis pinguib⁹
 aut humidis est malus propterea qd additur ei ad humi
 ditatem superflūam instatiuam. et ortus eius in vicinitate
 squille melioratur in conditionib⁹ suis et similiter in
 vicinitate rasani. **Aldeius** vero tempus colleccionis
 eius est ver. et meliores sunt in quibusiam preterit⁹ me
 dius annus post bonam eorum exiccationem. **Coplexio**
 et proprietates. **Calidus** est: et siccus in principio te
 cidū. et in ipso est humiditas superflua cā ad inflāmatio
 nem et ventositatem et nauicam quare est malus stoma
 cho reumatizantibus ad ipsum superfluitatibus ex alijs
 membris. **Rectificatio**. **Tria** sunt corrigibilia in eo.

Primum est nocumentum quod diximus quod im
 punit in stomachum. et secundum est quod generat vē
 tositatem: causam ad subuersionem et nauicam. et tertiu
 est quoniam est debilis et tardus in solvendo. et dixit
Alexander. **Iniciatur** stomacho aggregans in ipso in
 persulitate plurimas et generans in eo ventositates gros
 las et tollitur hoc nocumentum ab eo unificando cum
 eo cinnum: et malicem et zinziber et similiter piper lon
 gum cum eo et mentastrum et keysum remouent hoc no
 cumentum ab eo. et dixit **Alkanzi**. **Si** ex eo et paucos zi
 zib. fiant trocisci: cum succo rasani vigoratur in opera
 tionibus suis et ex eis que magnificant illud et meliorat
 conditionez eius est squilla et proprie si ex ea assata aut
 succo eius fiant trocisci et proprie cum pauca spica et zin
 zib. et ex rebus sibi additis prohibētibus duriciū ma
 teriei ad stomachum per ipsum: sunt mirabolani eo qd
 aggregant: et confortāt stomachum: et faciunt etiam de
 scensum eius: cum sit ex tarde descendētib⁹. **Posse**
 se solutione educit flegma grossum: et a iuncturis pro
 prie. et est medicina arctice magna: et podagre sumptus
 et etiam cataplasmatū: et proprie cum farina ordei et vi
 tellis oue aut cum mica panis. et vltus eius impinguat
 corpus et augumentum efficit in spermate. et est medi
 cina vulneribus Abstergit enim sordes eorum. et con
 sumit carnes putridas in eo. **Bois**. eius est ab aureo
 i. vsqz ad duos **Conseruatur** autem per annos tres.

De Ireos. ca. 130

Ireos inquit Hircus. Est radix herbe: q̄
dicit lilialis: cuius due sūt species. Est. n. q̄
florem h̄z purpureū habentē gradationes
diferentis in purpureitate: sicut h̄z arcus
teronis: et est iris. Et pp̄ hoc vocatus est ireos. Et est ali
us: cuius flos est albus. Electio. Habens florem al
bum debilior est in oī re. Et est ex eis melior cuius ra
dix est alba p̄cipās rubedinem. fm̄ aliquid et grossa et
dura et spissa et in aqua est aromaticitas sicut odor viola
rū pp̄rie et cuius sapor est acutus mordicatu⁹ pp̄ acri
monia ipsius et habēs modos breues et collectos. **De**
elio: pars plante est radix post illaz flos et melius tēpus
collectionis ipsi⁹ est p̄cipiū veris. Complexio et pro
prietas Calide cōplexionis et sicce ē in tertio. et in iplo ē
acerbo et acuitas. Et abstersiuus maturatiuus resoluti
uus lenitiuus apitiuus oppilationū sedatiuus mūdif
catiuus et solutiuus nature et puocatiuus. Flores habēs
albū calidus est et sicus in secundo. Et est resolutiuus
abstersiuus cū equalitate et subtilioris substātie pp̄ q̄ et
oleū eius ē subtilius et maioris penetratiōis. **Rectifica**
tio. Nocet stomacho pp̄ quod pp̄inatur cū aqua mell
et pauca spica. et emēdatur in cōditionibus suis similiter
cū aqua casei et melle et pauco mastice ad causas pectoris
et et pulmonis cū rob. Operatio olei. R. ex floribus ip
sius quantitatē quā volueris et ex radice mediū ipsius et
exequere de operatiōe illud q̄ diximus de oleo rosato
et violato. Operatio aut succi eius est sicut opatio succi
absinthij **De cōtritione aut et coctione** sustinet medio
criter. **Dosse.** Solutione educit flegma grossū et colerā
pmixtam. Et educit et aquā citrinā cū facilitate. et eius
aspectus est proprie et maxime ad pulmonē et pectus et ē
maturās subtilians et educēs ab eis materias cū facilita
te et proprie grossas et viscosas et abherētes. et est alius af
pectus eius ad epar et mēbra vicina ei et ad splenē remo
uens oppilationes eoz et curās morbos oppillationuz
in ipsis. Et educēs materias ab eis sicut est hydropisis
proprie et est ex bene resoluētibus et durities eoz et apo
stemata et dolores ipsorū et est medicina bona lenitiua et
resolutiua oīs diurticie et proprie iuncturaz et nervorū
et apostematū durorū scrofularū et proprie coctū cū aq̄
fide aut caulū aut cū vino et permixtū cū melle et oleo
camomille. Et cōfert dolori capitis atiquo et pp̄rie em
plastro facto ex eo. **Et caputpurgio** faceto ex succo
ipsius. Et cōmouet sternutationem et educit per viam
nasi supfluitates plurimas ex cerebro pronas fluere ad
partes cordis occultas. Et eius administratio proprie
cū rob cōfert innamentū manifestū tussi antique cuius
cā est humiditas grossa et viscosa et difficultati anhel
tus. Et mundificat viscera et matrices et cōfert supposi
tus et eplastratus doloribus eaz et educit mēstrua et fa
cit abortum. Et est medicina magna vulnerū antiquoz
et putridorū mūdifcans ea et generans in eis carnē lau
dabilē: imo et ossa nuda vestines carne. Et eplastratio
et clisterizatio facta ex eo cōfert sciaticae et colluitur os ex
aceto decoctionis ipsius et remouet dolorē dentis: et se
dat reumatismū eius et suppositio facta ex eo aperit ori
ficia emoroidarū. Et cōfert vsus eius ei qui effundit se
men suū inuoluntarie. Et fit ex succo ipsius et farina fa
barum et cicerū linimentū bonum mundificans faciem

et abstergenes maculā eius. Oleum vero eius confortat
nervos: et cōiuncturas. et cōfert spāsmo humido: et cōfert
dolori pectoris et pleuresi: et p̄pleumonie: et cōfert distil
latio eius in aurē dolori eius: et distillat ad fetorem nasi
et remouet eū: et inunctio eius in tēporibus facit domit
et cōfert dolori capitis et maturat catarrum: et cōfert in
unctio eius doloris epatis: et splēis: et renū: et cōfert do
lori matricis: et iuncturarū: et podagre. **Dosis.** Eius
est a. ʒ. ij. vsq̄ ad. vi. et cōseruatur per ānos. ij.

De Cucumere asinino. ca. 131

Cucumer asininus est fructus: sicut cucu
mer paruus: asperitatis plurime: et amaritu
dinis vere: et eius planta habet folia similia
folijs cucumeris: tamen asperiora: **Electio**
Delio: pars planta eius est fructus ipsius: et proprie
eius cōpleti: succus: et post ipsum radix. Et calidior fru
ctus eius ē citrinus: cōpletus: expoliatus iam a vindita
te: et qui est amaritudinis vere: et cuius succus est albus
habens sicut de pinguedine aliquid. In cōpletus vero
est malus: educens sanguinē solutiōe: et radix eius ingre
ditur in medicinis multaz utilitatū. Et melius tempus
operatiōis succi eius: est finis estatis: et collectiōis radi
cis eius est finis veris. **Complexio:** et proprietas. La
lide cōplexionis est: et sicce in tertio. Est aut cōposit⁹ ex
partibus igneis: et partibus terreis adustis. Est aut res
olutiuus: subtilians: aperitiuus oppilationū: et diffi
ciorū venarū: abstersiuus: extenuatiuus: exiccatiuus: et
solutiuus. **Rectificatio.** Excoctat: et aperit orificia ve
narū: quare generat tortiōes: faciens cū solutiōe angust
am: et tarde operatiōis. Et emēdatur nocumentū p̄mū
si in operatiōe succi eius adiungatur ex bdelio aliquid:
aut ex dragaganto. Aut si propinetur cū lacte dulci re
center mulso. Aut cū aqua mellis: et sale. Et vigoratur
et facilitat eius opatio: si in operatione succi ipsius misce
atur sal gēme quantitas aliqua. et scito: q̄ spēs alefangie
addit virtuti ipsius. Operatio succi ei⁹. Accipe ex suc
co eoz quantitatē quam volueris: et proprie quando ei
triefcūt: et sūt maturitatis cōplete: et fiat extractio succi cū
facilitate: nō cū cōpressiōe laboriosa: et exiceet sic exiceat
scamonea. et aloes. et qdā accipiūt aliqs ex sp̄ibus aro
maticis: et ligāt in pāno et suspendūt in eo: donec incipi
at inspissari: et postea remouent. et aliqui ponūt alia: fm̄ i
tentiones alias expellit aut nocumentū eius a corpore
aqua ordeī mellis et similiter vinuz: et oleum. **Dosse.**
Dixit Joānitius. Solut sicut scamonea: et fm̄ virtu
tem educit flegma: cū virtute per vomitū: et ventrē: et in
terdū colerā: et proprie si inueniatur ei preparatio. et edu
cit mirabiliter aquositates a partibus difficilis eradica
tionis earū. et educit materias: que sūt in iuncturis. et cu
rat dolores earū: et proprie succus eius: et etiam radix ip
sius: cū aceto cataplasma. et si decoquantur radices eius
cū absinthio in aqua et oleo: vsq̄ dū sint bene ex cocta: et
embrocetur tempora: et ex aqua eozū calida: et ex oleo:
et fiat ex fece emplastrū stringendo circa tempora: et resolu
uitur emigranea laboriosa: difficilis. Et caputpurgium
ex succo eius valet similiter et proprie cum succo et lacte
pauco. Educit. n. ex via nasi supfluitates cerebri plu
rima. Et valet ad fetorē nasi. Et ad dolorē capitis anti
quum: et epilepsiam. et inodus emplastrationis quē dixi
mus resoluit apostemata grossa: et dura: et scrofulas. et

proprie permiscendo ei aliquid ex stercore caprarum cum melle. Succus vero eius: et succus radices ipsius: est medicina bonahydrophis. Extrahit enim aquam citrinam cum fortitudine: et similiter decoctio radices ipsius. Et confert ictericie: et oppillationi epatis et splenis: et confert sciaticis iuuamentum manifestum emplastratus: et clisterizatus. Puluis vero radices eius cum melle: attenuat cicatricem sedam: et remouet vestigia magna que remanent post percussiones. Et fit ex succo radicum ipsius et farina fabarum linimentum abstergens sordiciem faciei: et seditatem cutis. et fricatur morphea cum radice eius et aceto forti: et aufert eam. Et similiter valet ad lentigines. Et scito: quod solutio ex eo quando superflua est: educit sanguinem. Conseruatur succus eius trienio. Et est administrandus post sex menses. **Dosis.** Succus eius a. x. granis vsq; ad. 3. i. Etiam pulueris radices eius a granis. xv. vsq; ad. 3. 5. Et aque decoctionis radices eius ab. 3. ij. vsq; ad. iij.

De centaurea. ca. 32

Centauria: Alia maior. Alia minor. Inter quas distinguuntur proprietates note. **Electio.** Adino: melior est in omni re cuius flores et crura colorem habent citrinum palearem. Et melior pars plante sunt flores: et semina ipsius. Et melius tempus collectiois ipsius est principium estatis. **Complexio et proprietates.** Calide complexionis est. et sicce in secundo. Et dicitur: Ruffus. Est in principio tertij. Et est composita ex partibus terreis: adustis in parte datibus ei a maritudinem: et ex partibus non adustis: cum permixtione aquositate: a quibus inest ei stipticitas. Et est in ea de dulcedine aliquid a partibus acreis: Et in ipsa est et acedine aliquid a partibus igneis. Sed amaritudo in ea plus est stipticitate ipsius et stipticitas plus dulcedine: et acedine: et acedo in ipso est remissa sine mordicatione. Quare est ex maxime curantibus vulnera: imo sigillantibus ea. Immo est ipsa absterfina: excruciatina: consumptina superfluitatum: et solutiua ventris. Et quando superfluit purgatio ex ea: solutione educit sanguinem. Aperit enim officia venarum: apertione sanguinem manare faciente. Dubitauit enim Hermetes in ea: de eo quod dicitur: quod est aperitiua venarum et effusiua sanguinis. cum sit sigillatiua vulnerum: et sanatiua. Adhuc autem dicitur Alkindus. Confert spiritu sanguinis: et aggregat ad retentionem eius: et sigillationem loci manationis ipsius. Inquit Aldeben me sue. Satisfacit inquisitioni per scrutatio compositionis ipsius. Et enim in ea amaritudo: et stipticitas: sunt sic dominas que sunt ad aggregandum magis: et fit propria consecutio operationis per ipsas. A dominante enim virtus promptior. Tu autem suscitatur caliditas ipsius et acrimonia post longam eius actionem: cum agitatur in corpore: fit consecutio operationis a virtute substantie acute ipsius: et calide quare operatur quod diximus et non semper sed illud proprie: quando ex eo purgatio superfluit. Rectificatio. Est ex facietibus solutione tardam. et est conturbatiua apertiuam officiorum venarum. confortat autem eius operatio cum aqua mellis: et oximelle: et pauco sale. Vel cum

aqua decoctiois amicos mellita. proprie et sal gemma et reouet cum hoc eodem nocumetum scd et remouet tertium admistrando aliquid de mastice cum ea. Loctione autem et cotritione ad plenum sustinet. **Dosse.** Solutione educit flegma crudum et proprie minor: et coleram citrinam et materias a iucturis et mundificat nervos et confert doloribus eorum et confert sciaticis iuuamentum magni emplata et clisterizata: sicut emplastro confert dolori nervorum cotritio lactertorum proprie cum mica panis et sale pauco et melle vel oleo. Et est medicina oppillatum epatis et splenis et procat menstrua et sanat dolori matricis et educit seum. et confert colice dolori veteris et interficit vermes et solutio educit eos. Iuuamenta autem ex resupticitate eius sunt quoniam abscindit sputum sanguinis et lanat vulnera et mundificat ea: et colidat et proprie difficil solidationis et proprie puluis eius. et vinguetur factum ex ea et vinum decoctiois ipsius est potus ad h et proprie ad fistulas et vlcera magna. et quodam dixerunt super stitiole quoniam si cogit cum caribus solidat eius pies diuisas. **Dosis eius est a tertia. 3. j. vsq; ad. 3. j. 2. 5. et i decoctionibus ab. 3. j. vsq; ad. iij.**

De carthamo. ca. 33

Arthamus duorum modorum est. Est ei domesticus et siluestris. et dixerunt quidam quod nil est ex speciebus carthami et longati sunt. **Collectio** Carthamus de quo loquimur est domesticus et melior pars plate eius est semine eius. Post illud flos eius et melior em est quod est albus et planus grossius et plenus. cuius medulla est vinctuosa pinguis et cortex est tenuis. et melior flos: est qui est sicut pili creca. **Complexio:** et proprietates. Calide est in primo et sicce in secundo. et flos eius est mius calidus et siluestris est calidior: et siccor. Est enim eius virtus lactici nitorum: remissa. Est autem carthamus absterfimus: aperitiuus et conturbatiuus et faciens nauseam: et inest ei virtus educendi per vomitum et per ventrem: et eius nutrimentum est paruum et multum nocens stomacho. Et dicitur quod caecat lac in mamilla et stomacho. **Rectificatio.** Nocet stomacho faciens fastidium et tardum: debil solido et dimittit vestigia leuitatis in vice ribus. **Emendat** autem primum nocumetum ex eo permiscendo ei aliquid ex medicis stomaticis sicut anisum proprie et galaga et mastix et similia. et confortat eius solutio et emendat nocumetum quod ipsum in intestis permiscendo cum eo aliquid ex medicis acutis sicut cardumeni proprie et zinzib. et sal panis et sal gemma: et similia. Inquit Paulus. Accipe medulle eius. 3. x. corduam aur. 4. j. fac ex eis grana sicut cicer. et da. 3. v. Solut enim sufficere. Dicitur et. Liga ex medulla eius quantitatem sufficientem in panem. et suspende in oximelle quando coquitur et erit solutiuum et proprie si fuerit oximel squillicum. Inquit Alkanzi. Accipe medulle ipsius aur. xij. penidia aur. 4. corduam: 3. 5. an aur. j. aggregetur oia cum melle et fiant forme sicut nuges et da ubi oportet unam vel duas. Et dicitur Gal. De quo quatur medulla eius in iure galli vel galliarum cum speciebus et ppi netur ubi oportet. Et dicitur et. Ex medulla eius et tertia ponderis ipsius ex amigdalis et sergia ex picis et aggregentur oia cum melle cocto et succo squille: fit loech iuuamenti mirabil ad ea que dicemus. **Extrahitur** ab eo oleum iuuamentorum multorum: et eius operatio est sicut operatio olei de been: et olei amigdalatum.

Posse. Solutione educit flegma per ventrem vomitum & similiter aquositates & valet ad egritudines ex eis sicut est colica. & clisterizatus valet similiter & mundificat pectus & pulmonem & proprie lo hoc predictum & alij modi administrationis eius & clarificant vocem & similiter oleum ipsius. & vsus ipsius in spermate augmentum facit. Slos vero eius cum aqua mell remouet icteritiam. Bosis eius ana. ʒ. iij. vsqz ad aur. v. & slo ris eius: an. ʒ. j. vsqz ad aurcos. ij.

De been. m. 34

Een est granu zalmelus. & eius Aliud magnum Aliud paruum. **M**agnum at est in magnitudine fructus auellane triangulatum. Paruum vero est si cum cicer. & v. trunqz habet medullam vinctuosam lenem & albam. electio. **M**aus rincosime est paruum vero malignum est magnum autem melius est cuius cortex est albus planus tenuis & cuius medulla est albaleuis multe vinctuositate & quod est antiquum melius est recenti. & paruum melius est subnigrum declinans ad albedinem. & cuius medulla est vinctuosa alba & lenis. & antiquum melius est recenti. **C**omplexio & proprietas. **M**agnum calidum est in principio tertij. sicum in secundo. & in ipso est humiditas superflua cum acredine: et est icisuum absteriuum mundificatum & aperiuum oppilationum. subuersiuum vicerum conturbatiuum ppter humiditatem eius superfluam preparans ad vomitum. & minus fortius est in omni re faciens operationes difficiles & laboriosas perducens ad casum virtutis & sudorem frigidum. **R**ectificatio. **P**arui prohibenda est administratio nisi in emplastris & fricationibus & olei ipsius similiter nisi in vinctionibus. **M**agnus at malitia est corrigibilis. & sunt hec corrigibilia in ipso. **M**ocet enim stomacho faciens in eo subuersionem. & est laboriose solutionis & tarde. & nos quidem diximus in canone: qd assatio eius resoluit ab eo & maturat humiditatem superfluam & acrem causas ad subuersionem & nauseas & dimittit eis: et fit solutiuum per ventrem tantum. **S**emen at feniculi & amicum eorectificatio nocuentum primum & proprie mixta de coctioni ipsius. & sicut ex medulla eius: post coctionem ipsius: & medio ponderis ex amigdalibus dulcibus & melle passularum forte sicut auellane: & sunt inuamenti magis vbi oportet. **O**peratio decoctionis eius. Accipe ex eis integris quantitate quam volueris & inuolue in pasta & coque in cinere calido: vel extrahere medullam eorum: & conterere contritione multa & pone ex seminibus & speciebus aliquas & inuolue papyro & desuper inuolue pastam & fac sic superius diximus. **D**iem at eius extrahitur sicut oleum de amigdalibus. **P**osse. **P**er vomitum & ventrem educit flegma crudum & grossum: et est mirabilis medicina ad colicam flegmaticam & ventosam & etiam clisterizatum: & suppositum. & fit emplastrum ex medulla eius & farina ordei: & melle. & resoluit apostemata & serofulas: & cum melle tantum valet similiter ad egritudines nervorum frigidas sicut est contractio & spasmus.

Calefacit enim eos & lenit buritsem: eorum et nodositate & eniplastratur super epa & splenem et proprie cum farina lupinorum & spica et confert duricie: et oppilationi eorum. **B**een autem paruum eniplastrum egritudinibus iam dictis est virtuosius. & similiter oleum eius **O**leum autem de been notum confert vestigijs vlceru & lentiginibus & sedidati cutis: & morphee & distillatur in aurem confert dolori eius & somtui in ipsa & surditati. & sibilo. **D**osis. **E**ius est an. ʒ. i. & ʒ. ʒ.

De lapide armeno. m. 35

Apis armenus inquit Alexander a verifcatoribus est inuentus prerogatiuam habere in educendo nigra & coleram: cuius operatio est incolumior: elleboro nigro: & vitu osio: lapide lazuli. **E**lectio. **M**elior est habens colorem medium inter viridem & obscurum terreum & indum habet macularum distinctiones virides & nigras & qui non est in lapidis termino immo est facile dissolubilis & puluerizabilis. & qui est tactus lenis carens asperitate. **C**omplexio & proprietas. **C**alide complexio nis est in principio secundi: & sicce in ipso et est resolutiuus absteriuus. et est conturbantibus et subuertentibus stomachum. et educit per vomitum: et per ventrem.

Rectificatio. **M**ocet stomacho generans subuersionem et faciens cum angustia solutiones. **E**t dixit Alexander. **M**o lotus per vomitum soluit. et per ventre et cum labore: **L**otus at soluit per ventrem & sine molestia. **A**rs at in lauando ipsum est hec. **T**eratur cum facilitate in vase lapideo. deinde fundatur super ipsum aqua dulcis & lauetur sicut terendo & fiat illud trigiesies semper inouando aquam & adhuc decies post illud lauet aqua rosata. **E**t dixit Alkindus **L**auet cum aqua buglosse post purgationem eius. **A**cquiritur enim ei mirabilis proprietate ex hoc ad egritudines melancolicas.

Posse. **S**olutione educit coleram & cum variete mundificat cerebrum ab ea: & valet ad egritudines eius melancolicas: sicut est mania: & melancolia & vertigo & dolor capitis: & epilepsia. & ad egritudines timoris. et suspitionis & ad lepram et ad egritudines splenis: et ad caucrum et ad morpheam nigram et melancolicas febres. **D**osis. **M**o loti potio est. an. ʒ. ʒ. vsqz ad ʒ. i. ʒ. et loti potio. an. ʒ. j. vsqz ad. ij.

De lapide stellato. m. 36

Apis stellatus est lapis de genere marmorum habens maculas ex auro. et est alius albus. et dicitur marchasita. **A**lius idus clarus: celestis. et vocatur lapis lazuli. et quamdoqz miera fert utrumqz simul. **E**lectio. **M**elior est: cuius color est viridior in colore lazuli. et habet maculas aureas. et mixtus cum marchasita est non bonus et non maculatus est non bonus. et similiter leuis. **C**omplexio et proprietas. **E**st calidus in secundo et sicus in tertio. **E**t dixit Humain. **E**st in vtroqz in tertio. et est in ipso acuitas non euacuata stipicitate aliqua. et est ex

parte acuitatis eius adustius: ulceratius: putrefactius: abstersius: et incisius. et in non loto est proprietas radendi pilos. Lotus autem conseruat: et prolongat eos. et generat pilos in palpebris. **Rectificatio.** et sunt in eo nocuenta: que diximus i lapide armeno. et expedit tollere nocuenta eius similiter cum ablutione: sicut diximus superius. **De trituratione** autem sustinet plus quam lapis armenis. Quidam autem ex sapientibus posuerunt ipsum post eius ablutionem in confectionibus leticie: et proprie. 3. vii. ex eo ad lib. j. ex confectione et dabant cum succo bug'osse depurato. et vino subtili antiquo. et est medicina solemnitas ad egritudines cordis melancolicas. Dilatat enim animam et facit in ea minera in gaudij. Confectio lapidis lazuli ex inuentione nostra. Accipe ex feta tincta ex karmes lib. j. Submerge eam in succo pomorum dulcium et aqua rosarum an. lib. j. et 5. et dimitte die vna. Deinde fac modicum bulire vsqz dum aqua ubeat. deinde extrah: ab ea setam et pone zuccari tabarzet. 3. cl. et coque vsque dum habeat spissitudinem mellis: et remoue ab igne et proijce eo calido in umbra crude frustratim in ase. 3. vi. Dimitte liquefieri i eo. deinde proijce super eum puerem rerum harum. Accipe ligni aloes crudi et darfeni an. 3. 4. lapidis lazuli loti preparati. 3. xij margaritarum. 3. ij. auri boni. 3. j. musci. 3. j. tertiam confice cum predictis. est enim hec medicina maximi iuuamenti ad pulsus cordis et sincopim: et alguesgues: et tristitia sine causa. et est ex rebus animam confortantibus confortatione mirabili. **Dosse.** **Solutio** educit melancoliam: et humores adustos et mundificat venas et sanguinem ab eis: et non lotus educit per vomitum: et per ventrem humores grossos: et melancolicos. Et confortat ad egritudines cerebri: et cordis sicut est epilepsia et mania et melancolia que est materia humor melancolicus. Et confortat iuuamentum sublume egritudibus t. mozis et tremori cordis et sincopi. et confortat cor et aufert nocuentum eius dilatat animam et mundificat pectus et plimonem. et confortat asmam ab humoribus grossis et egritudibus splenis et est ex rebus conseruantibus iuuentutem et beatificantibus vitam et ipse quidem est ex preferuantibus a lepra et suppositus educit menstrua et datur patientibus febres melancolicas et curat eas et confortat vsus eius ad emoroidas. **Dosis.** Eius est a. 3. j. vsqz ad. 3. ij. et 5.

De Sene. ca 71

Sene est folliculus plante quam vocant per se abal zemer. et eius est ortus secundum semitam horobi: et iuenitur ex eo domesticus et siluestre. **Electio.** **Melior** pars plante eius est folliculus. deinde folia. Sed tamen i eis virtus debilis valde. et melior folliculus est cuius color: accedit ad viriditatem et subnigrediem quandam et i quo est de amaritudine resmodica cum stipticitate et qui est magis completus et i quo sunt semia ampla compressa. Subalbidus autem non est bonus et incompletus similiter. et meliora folia sunt viridia. Subalbida vero et te-

nia non bona et antiquum ex eo est sine spiritu. Et stipes eius sunt inutiles. **Completio** et proprietas. **Calidum** est in principio secundi: sicum i primo et folia sunt in principio calida Et est abstersiuum mundificationum conuenienter: et resolutiuum. **Rectificatio.** **Est** solutionis debilis: et tarde: et debilitat stomachum. **Verum** confortatur eius operatio in permiscendo cum eo aliquid ex rebus acutis sicut zinziber proprie et sal' gemma: et sal indus. **Et** medicine cordiales cum eo: et stomachice felicitant opus eius. **Et** dixit Galenus: **Decoquatur** cum uribus gallozum et gallinarum aut carnum et soluit sine molestia sed oportet eius quantitas sic multa. Et si infundatur in aqua casei cum spica. deinde decoquatur ebullitione aliqua. est medicamen bonum. Et si propinetur puluis eius in lacte dulci: fiet medicamen bonum. **Similiter** precepit quidam: et quantitas eius submergatur in multo et sit mistum album: et post tres menses propinetur vbi oportet est enim vinum solatiuum mundificans cerebrum et sensus et generans letitiam et sunt qui propinant decoctionem eius et punorum et spice cum eis. et sit solutiuum bonum. de decoctione at sustinet mediocriter. **Dosse.** **Solutio** educit cum facilitate melancoliam: et coleram adustam et mundificat cerebrum: cor: epar. et splenem et membra sensuum et pulmonem et confortat egritudinibus eorum: et aperit oppilationes viscerum et confortat vterum eo in iuuentute: et generat gaudium. **Causam** autem tristitie amputat. et ponuntur folia eius in lauacris ad caput. et proprie cum camomilla. et confortat cerebrum et nervos: et fm omnem administrationem eius addit in visum: et corroborat auditum et medicina bona febrium melancolicarum. et antiquarum. **Dosis.** Eius infusi pouo est ab aur. iij. vsqz ad 3. j. **De spenebus salit ca. 72**
Salis famole spes sunt quattuor. **Sal panis** **Sal gema:** sal napticus: et sal indus. **Sal panis.** Alius est mineralis durior et amarior **Alius** marinus quem si aqua inueniat facile dissoluit. **Sal gemma** vero est sicut cristallus scindibilis. **Sal indus** alius subniger: alius subrufus obseurus. **Sal napticus** quoque niger est habens odorem napte. **Electio.** **Melior** est marino. et sal gemma eius. et sal napticus illis. **Indus** at omnibus et sub rubeus melior est subnigro. et subniger est fortior. **Et** omnis quanto amarior tanto fortior. **Completio** et proprietas. **Calidus** est et sicus in secundo. et quanto amarior tanto calidior et sicior. est at compositus ex partibus terreis adustis et amaris. **Et** ex partibus aqueis sine sapore: que si sint equales salis sapor perficitur. **Dominantibus** autem terreis ad amaritudinem pronior. **Aqueis** vero in faldedine remissior. **Est** autem sal liquefactius: incisius subtiliarius: et inspissatiuus: solutiuus constrictiuus: et preseruatiuus a putrefactione: excitatiuus mordicatiuus et est subuersiuus stomachi: et confortatiuus preparans ad vomitum. **Rectificatio** **Sal** non est sicut radix in re medicine: sed nec in ebis: quam ex se sit solutiuus. sed ponitur sicut resodans vigore et radici. **Confortat** enim medicinas omnes tarde et debi-

*folliculus
siluestre
Gerardus
in p...
aut carnis
ad...
pulvis
similiter
M...
pulvis
pulvis
pulvis
pulvis*

liter solutionem facientes: tamen ex miscilibus cũ co-
 melioribus conditionem eius nõ est equalens ad re-
 mouendum ferrositate in ipsius sicut mirabolani: et illõ
 propter operationem substantiarum inuicem. Res etiã
 insipide similiter faciunt et similiter inspissant. ¶ **Dos-**
 se. Omnis sal solutione educit grossos humores et vi-
 scosos. et eius solutio est liquefaciendo: quod inuenit ex
 humiditatibus. et post illud stringit. Et sal panis facile
 efficit superfluitatũ egressionem: et remouet fastidium ci-
 borum: et excitat appetitum. et clisterizatus educit fleg-
 ma vitreum: et flegma viscosum. et mixtus cum alijs me-
 dicinis solutiuis confortat eas in soluendo. Et autez
 ex eo tostũ est cũ tanto ponderis vasorum fracturum d
 Seni quantum ipse est fit denti fritium bonum mundi-
 ficans dentes et auferens feditatem. et confirmandus zingi-
 uam laxam et miscetur cum eo lapis. quo alij lapides i-
 ciduntur. et fit dentifritium bonum ad ea: que diximus.
 Et similiter fractura vitri. et sunt qui miscent eis ciperũ
 et spumam maris. massacumiam: et cornu ceruinum et si-
 milia. Et sal bullitus cum oleo: ponitur tepidus super
 combustionem ignis: et prohibet a vesicatione. Et inun-
 ctus super nervos confortat eos. et similiter coctus cum
 oleo et pauca terebintina ponitur super puncturas ner-
 ui cecam prohibet ab apostemate et spasmo. et similiter
 flobotomiam cecam. et similiter mixtus cum fursure. et
 melle valet contra itionis nervorum et casui super mem-
 brum et dolori auris. et sal mixtus cum oleo et melle re-
 mouet vestigia percussionum nigra. Et omnes quidez
 species salis consumunt et auferunt additões in oculis:
 sicut est pannus et vngula et caro putrida: et similia. et cõ-
 ferunt smanchie et casui yue: et mollificationi lingue. et
 omnes faciunt subuersionem et vomitum: et diminuunt sp-
 ma: et eorum vsus generat scabiem. Sal gemma quoqz
 educit solutione flegma vitreum. et expellit humores:
 quorum eradicatio est difficilis. et mundificat instrumẽ-
 ta sensuum et valet ad vertiginem: et pprie mixtus cum
 agarico. et tribus mirabolanis. et abstergit pectus: et mũ-
 dificat stomachum: et confert dolori eius. et fit ex eo dẽ-
 titritium bonum mundificans dentes. Napticus vero
 et sal indus fortiores sunt illis in omni re. et educunt am-
 bo melancoliam et flegma: et preseruant corpora a putre-
 factione. et valent ad lepram et ad egritudines melanco-
 licas. Aerum non administrantur per se: sed ponunt
 in confectionibus propter illud quod diximus: et pillu-
 lis et enematibus et collirijs: et alijs modis administra-
 tionum.

Nitrum

De Baurac. ca. 139

Auracalid minerale: aliud artificiale. Ad i-
 nerale aliud armenũ aliud africanũ aliud ro-
 manum aliud egyptium. Armenum vero
 est laminosum album habens permixtionẽ
 rubedinis. et aliquid purpureitatis. et est salsum mor-
 dicatum. Alie vero species in his proprietatibus sunt re-
 missiores et debiliores. ¶ **Artificiale** autem sicut dicit
 est spuma nitri: que est alba leuis et salsa mordicata.
 Et est aliud sicut artificiale: quod est flos parietis et est

sicut flos salis. Electio. Ad minerale est fortius artifi-
 ciali: et armenum est fortius artificiali. et armenus est for-
 tius egyptio et egyptium africano romano. et melius ex
 eis est quod habet proprietates septem: scilicet quod est
 laminosus et quod est frangibile. et quod habet in fractu
 ris suis luciditatez. et quod est leue spumosum et quod est
 album habens permixtionem rubedinis et quod est sal-
 sum et mordicatum. et ex artificiali melius est flos pa-
 rietis. et quod est ex nitro fortius. ¶ **Complexio** et pro-
 prietas. Calidum est in principio tertij et sicum in ip-
 so. et est in ipso salsedo secundum plurimum: et de stipti-
 citate aliquid: quare est conueniens sua absterfio. est au-
 tem exiccatum incisium materierum grossarum re-
 solutum absterfium et mundificatiuum. ¶ **Recti-**
 ficatio. Non est ex medicinis que sunt sicut fundamẽ-
 tum in confectionibus: sed est sicut hic proxime de sale
 diximus. ¶ **Dosse.** Administratur in confectioni-
 bus et medicinis et clisteribus: et suppositozijs et solui-
 one educit flegma crudum et viscosum a partibus difficilis
 eradicationis eius. et administratur cum melle: et educit
 ipsum per vomitum: et confert dolori stomachi: et inter-
 ficit vermes et educit eos. et confert fm omnem modũ
 administrationis colice flegmatice: et ventose et proprie
 clistere ex eo cum aqua vel oleo rutaceo vel aqua deco-
 ctionis rute. et confert eno plastrum cum ficibus et ster-
 core mule proprie hydropisi et dolori splenis et stoma-
 chi frigido.

De Sarcocolla. m. 40

Sarcocolla est gummi arboris. que est sicut
 frutex et est spinosa cuius rami sunt nodosi:
 collecti ad arborem et colligitur ex ea gũ-
 mi et est eius aliud album sicut thus et aliud
 subcitrinum. Electio. Fortius est subcitrinum albo:
 et quod est amarius melius. ¶ **Complexio** et proprie-
 tas. Valida est in secundo. et eius siccitas est minor ca-
 liditate sua. et est matura: et absterfina et resoluua
 et aptua. et est in ea virus sigillarina vulnereum. et con-
 glutinativa et mundificativa et in carnata: ¶ **Re-**
 ctificatio. Tarde solutionis est et debilis et conturbat
 eum i cuius stomacho dominat colera quare opz ne ei
 i cuius stomacho dominat caliditas: et i quo est colera pro-
 pter. Agorat at eius operationem zinzib. et cordumeni
 ¶ **Confectio** pillularum de sarcocolla quas fecit. Ad
 li senex. R. sarcocolle. 3. iij. turbit. 3. 4. iterioris colloqu-
 tide. 3. j. 25. zizi. tantũdem salis gẽme. 3. j. Dissolue sar-
 cocollam i aqua rosata: et confice et fac pillulas. ¶ **Sunt**
 enim mirabiles ad ea que dicemus. Nutritur at sarco-
 colla i lacte asine omni die lac isfundendo super eaz i seu-
 tella vitrea per quinque dies. et est medicamen bonũ egr-
 tudinum oculoꝝum. ¶ **Dosse.** Solutione educit
 flegma crudus et humores grossos et proprie quod est in
 iuncturis et anchis. et mundificat cerebrum et nervos: et
 pulmonem: et confert tussi et asmaticis: et est ex rebus confe-
 rentibus senibus: et pprie flegmaticis. Usus tamen e-
 ius generat caluicem. Inqd diascorides. Usus eius i-
 pinguat corpora et augmentũ efficit i spermate: et ipsa est
 medicina subtimis obfalmie: et lippitudini: et prope nutri-

ta. sicut diximus. et confert vlceribus putridis i aure: et saniofis: et ppe linciso iniuncto i mellicrato: et iuoluto i puluere eius: et poito i aure est virtuosa ad illud. et e medicina sublimis omnium vlcnerum recentium: et putridorum: et antiquorum et mundificat ea: et generat carne in ipso et consolidat. et hec est proprie virtus eius.

Dosis eius est a. 3. j. vsqz ad. ij.

De Serapino. ca. 41 Sagapem

Serapinum est gummi albasce hunde. et est arbor: similis oleandro motano. **Electio.**

Medius est cuius color e intra subrubeus et subalbidum. et quod habet odorem poro-

rum: et quod est facile resolubile in aqua et quod e claru cum spissa suba. et quod ex eo e leuius est melius: et qd non est in vehementia odoris a se: nec habet odore galbani. Ipsum enim est sic adulteratum. **Complexio et proprietates.** Medius est sicum quam calidum. et eius caliditas est in tertio. Siccitas vero est in secundo et in ipso est amaritudo cum acuitate: sicut acuitas pororum. et est compositum ex suba subtili ignea. et terrea.

Sed suba subtilis est dominans et est resolutiuum: carminatiuum ventositatum crossarum: subtiliatiuum: et extenuatiuum: solutiuum et prouocatiuum. **Rectificatio.** Nocet stomacho et epati. Verum tollunt nocumenta eius aliqua ex medicinis stipticitat: in habetes sicut mastix proprie et spica. Emulla quodqz sigillat ei proprietatem mirabilem ad ea que oportet. Et narravit. me sue modos preparationis eius duos satis bonos. **Drimus.** Perforetur colloquida: et abijciantur grana ei⁹ tantum: et impleatur aqua cum pauca spica et mastice et bulliat in cinere calido vsqz ad consumptionem tertie ipsius. Deinde nutriatur serapinum cum hac aqua semper aut modicum infundendo vsqz dum pinguescat. Deinde exiccetur et fiant troscisci. Sunt enim vitimi ad egritudines iuncturarum et aquam citrinam. et aliis modis est proxim⁹ huic. et fit permutatio ab aqua colloquida: ad aquam mirabolanzum tantum. **Modus alius ex inuentione nostra.** Accipe succi enule sicut est. 3. xvij. et infunde in ea spicis. et mastice: an. 3. iij. et bulliant vsqz ad consumptionem medietatis: post illud coletur: et nutriatur serapinum cum eo sicut diximus. Nutritur etiam propter egritudines oculorum cum succo rute: at feniculi: et aliquo ex fellibus et proprie animum rapacium et fit medicamen sublime ad ea que oportet. **Dose.**

Solutione educit humores viscosos et flegma grossum: et aquam citrinam. et eius proprietates est mundificare cerebrum: et nervos: et educere materias eorum: et conferre egritudibus eorum frigidis: et proprie fin omnes modum administrationis ipsius: que sunt dolor capitis atiquis et emicranea difficilis: et epilepsia: et vtigo: et paralisis: et tortura: et tremor: et fit linimentum ex eo et succo rute: et aceto: et confert similiter egritudibus nunc dictis et contritioni lacertorum. et est ex rebus valde bonis ad mundificandum materias: que sunt in pectore: et proprie nutritum cum aqua rute: aut cum aqua enule proprie.

Et confert dolori eius bibitum et linitum: et dolori laterum et tussi antique et difficultati anhelitus. et est ex medicinis magnis hydropisi. Extrahit enim aquam citrinam et proprie cum duplo ponderis eius ex mirabolana citrinis. Et modum nutritionis eius predicti sunt ad hoc mirabiles. et confert varicie splenis: et resoluit inflationes eius sumptum in potu: et superlinitum cum succo capparis et aceto. et resoluit scrofulas et duricies: et nodositate membrorum et nutritum cum succo rute: et fellibus: sicut diximus confert obscuritati visus: et medicina magna de fecisui aque ad oculum et proprie ad chol factum ex eo et linitur cum aceto super ordeolum: et de. et ipsum. et confert secundum omnem modum administrationis eius doloribus iuncturarum: et est potens in erad. cando materias eorum: ita qd ex anchis: et profundis iuncturis: et clisterizatum valet similiter. et bibitum. et clisterizatum confert colice frigide: et ventose et dolori ventris. et bibitum et suppositum puocat menstrua et interficit fetum. et confert dolori matricis. et pfectioni ipsius.

Dosis eius est a. 3. 5. vsqz ad aur. j.

De euphorbio. ca. 42

Euphorbium est gummi excedens omni generis gummi in calefaciendo: et subtiliando. Est enim ex rubrificanibus: et rreccantibus.

Et est ex arbore desertorum locorum: et hildorum. Cuius folia in primis cum eleuantur: sunt sicut lanugines. Deinde cadunt: et nascuntur folia similia polio marino. **Electio.** Medius est leue frangibile habens colorem pallidum: et clarum et quod est vehementis acedinis et odoris valde acuti et quod est recens super quod iam preterijt annus. Recens vero anni sui est sicut venenum: et ignis: et est ex gummis que dissoluntur in oleo: et proprie quod est recens. Antiquus vero fortassis non dissoluitur. **Complexio et proprietates.** Calidum est et sicum in quarto. et est calidius et subtilius omni eo quod calefacit ex gummis: et est in eo virtus adustionem faciens et rubificationem. et est penetratiuum abstergium: excoatiuum: et est ex facientibus operatiuum cum labore: et angustia vehementi perducente ad sincope et sudorem frigidum. **Rectificatio.** Est inimicum cordi: epati: et stomacho: propter vehemenciam virtutis sue: quoniam est acutum vehementer scorsum: et inflammabile. Oportet ergo virtutem eius frangere et proprie cum rebus obtundentibus acumen eius: et ex tinguentibus inflammationem et acquentibus elubricitatem. et oportet vt sit earum quantitas multa vestiens: et tagens superficiem eius. et oportet vt non multum teratur. **Digit alcanzi.** Accipiantur frustra citri: et sepe liantur grana eius prius inuoluta in oleo amygdalino: i acetositate ipsius. Deinde inuoluantur pasta. et de quo quantur. **Rectificatur** at ex hac arte: et remouetur acumen eius. **Modus at virtutem eius frangens:** sic narravit **Idamech.** Inuolua in oleo amygdalino. deinde sepeliatur in succo liquiritie: aut teremabin dissoluta: at in aliquo ex robur dissoluti stipticis: et fit eorum quantitas multa. et fiant ex eis pillule: et propinentur vbi oportet **Idumain.** Propinet cum aqua mellis: et aliq

quibus speciebus a sanguinis. **Adastix** at est spica sūt
ex rectificantibus communibus emendantibus quecumque
que ex acuitate medicinarum timentur. Audaciam autem
eius expellunt medicis lubricatue: et extinguunt sicut
aqua ordei proprie cum oleo amygdalino et fiat exhibitio
post exhibitionem frequens. **Posse** Solutio
educit flegma viscosum et rossum a locis profundis cor
poris mundificans iuncturarum vacuitatem ab humo
ribus grossis difficiliter adicationis. **Me** est ei res similis
ad hoc et est ex rebus mundificantibus nervos: et consu
metibus humiditates imbibitas in eis: et dissoluntur in
oleo de kerru: et iunguntur cum eo: et confert egritudi
nibus nervorum frigidis: sicut est paralisis: et stupor: et
tremor: et tortura et spasmus. et est res mirabilis ad illud.
et iungitur super epas: et splenem et confert doloribus
eorum frigidis et ventosis: et fricatur pulvis eius super
morpheam cum aceto fricatione forti: et delet eam. et su
ptum in petu secundum modum emendationum eius est me
dicina magna doloribus ventosis qui vadunt: et veniunt
per iuncturas. et est ex rebus que faciunt sternutationem
cum fortitudine. et est medicina bona litargie: et obliuio
ni. et proprie inunctio ex eo cum oleo de spica in occipi
tio: et est ex medicinis educentibus aquam in citrinam.
Et dicit Dioscorides. Aureus vnus ex eo interficit.

Deosis eius est a kirat .j. vsq; ad .iij. Conservat
autem quadriennio. Recens autem anni sui est pernitio
sua. **Is** autem qui sumit ipsum timeat frigus. Conser
natur autem ne cito senescat in milio. vel fabis: vel lenti
bus.

De oppoponaco: ra 43

Oppoponacu est gummi plante simius fe
rule cuius stipes eleuatur super terram: circi
ter cubitum vnus vel duos. et folia eius sūt
minora folijs ferule et eius tyrsus est pallea
ris in collore: et eleuantur eum super flores odoris boni
coloris et sunt secundum semitam florum aneti. et fac sūt
cultores eius incisiones paruas inter radices: et eleuatio
nem tyrsi eius circiter palmum medius: et egreditur hu
miditas aurea: que coagulatur: et fit oppoponacum. **El**
lecco. **Ad** eius ex eo est quod est citrinum extra et sub
albidum intus et quod est amarum: et quod facile fran
guatur et facile dissoluitur in aqua: et quod est odoris bo
ni proprii et sunt ex hominibus qui adulterant ipsum cum
ammonaco proprie super colorando grana minuta ex
eo sed odor: et albedo fracture: decoquant fallacia.
Et melior pars plante eius est gummi eius: et radix ipsi
us. **Complexio** et proprietas. Calidum est et siccu
m tertio et radix eius est in secundo. et est resolutiuum: car
minatiuum ventositarum rossarum sublatiuum: le
nitiuum mundificatiuum. et abstergiuum. **Et** similiter
radix ipsius. **Rectificatio**. **Mo**et stomacho faci
ens suum. et est operatiua tarde. **De** rectificatiōe autē
fac quod in serapino diximus. **Posse**. **Solutio**
ne educit flegma rossum et viscosum a partibus remotis
et iuncturis proprie. et mundificat cerebrum et nervos. et
confert egritudinibus eorum frigidis. et est ex rebus ad
dentibus motu proprie secundum omnem modum administra

tionis ipsius. et mundificat pectus. et confert tussi antiq
et difficultati anhelitus similiter et radix ei. et fit empla
strum ex eo et succo apij: et aceto bono super splenem re
soluens duriciem ei. **Et** dixit quidam **Don**itur pars
aliqua ex eo in musto: et administratur post tres menses
et confert hydropis: et magnitudini splenis. et emplastra
tur super nodositates membrorum: et super scrofulas. et
resoluit eas. et colluitur os cum aceto decoctionis ipsius
et confert dolori dentium: et corrosioni eorum. et bibitur
cum aqua mellis calida: et confert guttationi vrine: et p
uocat ipsam et menstrua. et facit abortum. et est medica
men bonum prefectioni matricis. et egritudinibus ipsi
us frigidis et est medicina magna doloribus iuncturarum
et podagre: et dolori genuum: et fortis sciatice: et proprie
secundum omnem modum administrationis ipsius etiam li
nitium et emplastratum: et proprie cum succo caulium: et
melle et sale pauco et est ex medicinis bonis expertorum
auamentorum vulneribus antiquis et putridis et eis que
sunt difficilis consolidationis. **Facit** enim in eis nasci
carnem. et vestit ossa nuda. et est ei proprietas in hoc. **Et**
narravit **Ben**gezar. qd si ex eo et medio ponderis ipsius
et rasura panis antiq subtilis: mundi: et vio et melle et oleo
rosa. fiat unguentum sic terendo in mortario nunc ole
um: nunc unum infundendo illud fit mirabile ad imple
nda vulnera carne et proprie in quibus videtur difficilis icarna
tio. et posteriores addiderunt ex litargio et aloec: et myrra
et sarcocolla: sicut autem quartam partem quantitatis oppo
ponaci: et fit medicamen mirabile sanas fistulas et vlcera
fraudentia. et est medicamen expertum rigori febrili
et proprie bibitur cum aceto aut horam porissimi. et luntia
in spina dissolutum cum succo apij: et oleo ancino.

Deosis eius a .j. vsq; ad .ij.

De mezerco. j. laureola. ra 44

Escreon est planta vocata apud **Per**sas ra
piens vitam: et a quibusdam faciens viduas
et a pluribus leo terre vocatur. **Et** est planta
cuius stipes eleuatur super terram circiter cu
bitos duos. **Et** folia eius sunt similia oliue sed maio
ra et producit grana nigra in magnitudine fructus myr
ti: et est planta lactinifera maior: cuius species sunt plu
res est enim quedam magna habens folia et subtilia et
est parua habens folia. sicut folia oliue: et spissa nimis: et
est habens foliam crispa et aspera. **Et** ex eis aliud est ha
bens colorem viridem et aliud habens colorem subnigru
producentem colorem pauonis. **Ellectio**. **Ad** e
lius est habens magna folia tenuia et viridia: quod est
in locis liberis: et in vicinitate plantarum speciei eius. **Et**
quando oritur ex eo planta vna in toto habitu loci est
mortalis: et que oritur in locis terrarum est sicut vene
num: et parua habens folia: et spissa. est malum et simili
ter habens crispa et aspera et quod est subnigrum simili
ter. **Complexio** et proprietas. Calidum est et sic
cum in .4. **Et** dixit filius **Ze**zar. **Et** in fine tertij **S**
non verificatur illud est enim in eo virtus acuta ignea: et
acrimonia vehemens: et est excoatiuum vlcerauium:
ferrosissimum: et inflammabile. et est consumptiuum et disso
lutiuum virtute. **Rectificatio**. **Et** est progium
venens: nocens membris: que sunt minere virtutum de

bilitans et dissoluens eas. Conandum igitur frange
re malitiam et acuitatem eius. et hoc facimus cum auxi
lio rerum frangentium ea: et permutantium inflamma
tionem: et ferrositatem eius sicut sunt olea frigida: et p
prie res exictine: sicut est muellago psilij: et succus por
tulace: et succus endiuie proprie: est enim mirabile: et aq
alkelenzi: et aqua solatri humidi: et altarafecon: et aqua
berberorum et frangunt adhuc acuitatez eius res insipif
satiue: et ponticitatem habentes sicut sunt mirabolani.
Sunt enim sublimis ad illud. et dixit filius Hesar:
Duplum ipsius ex absinthio imctum cum eo. amen
dar in alicia eius. Inquit Diascorides. Infundantur
folia eius in aceto die vna et exiccantur. et frangantur cu
arte hac virtus ipsius ferrosa et inflammabilis. Et dico
q si in aceto coquantur: aut infundatur citonia: aut ma
ciana: aut berberi erit melius. Et sigillatur almezere
bonitas ex hoc ad ea que oportet: et si ex aceto infusioni
eius: aut decoctionis ipsius fiat sirupus acetosus: inveni
tur expertorum iuuamentorum vbi oportet. Et dixit
Gale. Infundantur folia eius in sirupo rosarum pa
rum antequam terminetur coctio eius et propinetur si
rupus vbi oportet. Non est enim in eo tumor. Et dixit
iterum. Decoquatur in iure gallorum antiquorum et e
sine nocumento. Et quandoqz almezerion administrat
tur cum permixtione aliarum medicinarum virtutem
eius fractionam habentes. Et eius operatio est talis:
Accipe foliorum eius. 3. ℥. et super ea projice aque dul
cis lib. 3. et dimitte die ac nocte. deinde fac bullire lento
igne donec redeat ad lib. 1. et mediam. et incolatura eius
ponatur olei sumpti ex amigdalibus dulcibus. ℥. viij. et
bulliat faciliter vsqz ad aque consumptione: tunc si po
natur oleum cum folijs et aqua: et bulliant simul ad aq
consumptionem erit in virtute fortius. Et dixit Ruf
sus Submergatur quantitas ex folijs eius circiter. ℥. ij.
in cado magno musti. et dimitatur mensibus tribus: et
erit res mirabilis ad hydropisim. expellit enim sine no
cumento aquam citrinam. Confectio almezerion ex in
uentione nostra. Accipe foliorum almezerion prepa
torum partes. x. carniuum citoniorum eligatorum in aceto
vini et zuccari tabarzet ante. partes. lxx. tereniabin par
tes. lx. aque casei ifusionis aga. parte. 50. olei almezerio
partes. xij. Dissoluatur zuccarum: et tereniabin in a
qua casei predicta et miscatur cum carne citoniorum: et
coquatur cum facilitate vsqz ad mellis spissitudinem: et
inuoluatur puluis foliorum almezerion cum oleo iam
dicto. et conficiatur cum eis. est enim medicamen benedi
ctum ad hydropisim. Confectio pullularum almezerio
valentium similiter ad hydropisim: et ad expellendum
aquam citrinam cum fortitudine sine timore. Recipe so
liorum preparatorum. 3. v. mirabolanzorum citrinanz
3. iij. kebulorum. 3. iij. confice cum tereniabin vel tama
rindis dissolutis in aqua endiuie. Et scito q almezerio
dedecoctione modicum sustinet. Et contritio labori
osa virtutem eius destruit. expellunt aut nocumenta a
corpore aqua orde: et aqua passularum. Uerum aqua
endiuie: et altarafecon auferunt inflammationem relic
tam ab eo in corpore. Et sciuit q medicine compressi
ue audaciam medicinarum expellunt. **¶** Dose.

¶ Solutione educit aquam citrinam cum fortitudine ve
hementi. Et dixit Alexander. Juncta cum rebus edu
centibus melancoliam educit eam: et cum rebus educē
tibus stegma educit ipsum: et absinthium duplicatum cit
aut mirabolani addunt ei bonitates nōas: et faciunt edur
cerem coleram. Adans aut iuuamentum quod ex eo
expectatur est ad hydropisim. aquam enim educit ag
gregatam in ventre. Nocet tamen epati: immo omnib
membris nutritiuis: et interficit lumbricos: et vermes et
solutione educit eos et serpentes vitcerum. Et si fiant
tente ex eo: melle curat fistulam et vlcera fraudulenta. et
fit collutio ex aceto decoctionis ipsius: et confert dolori
dentium et corrosioni eorum: et gingiue sanguinee et mol
lificate. et fit vnguentum ex eo et aceto: et oleo: et cera ad
scabiem bonum et fit ex eo linimentum cum sulphure et
melle et aceto forti ad morpheim: et albaras: et lentiginē
et delet eas. Et quandoqz fit confectio super morphe
am et baras cum folijs eius: et aceto forti: et est vltimum
et dixit Joannius. Valet ad quartanam. **¶** Do
sis eius est a. 3. 5. vsqz ad. 3. i. et hoc in coctionibus et pul
ueris a caracis. ij. vsqz ad. v.

¶ De albebram **¶** Isula. **¶** 45
Albebram est species lacucinorum. et est so
luntium rusticorum. et eius aliud est magnū
habens radices rotundas et crossas: et spissi
corticis: et densi: et poderosi. et aliud ē parū
habens radices subtiles: et est tenuis corticis. **¶** Ellec
tio. Adagnum est malum abscondens viscera. Dar
num vero est illud quod elligitur. et melior pars plan
te est cortex radice eius: et lac eius est acutus: et fortius.
et melior radix ipsius est habens proprietates. v. bonas
scilicet cuius cortex est subtilior et lenior: et facile frangit
et est habes d'rubedine aliquid sicut castia proprie: et sup
quam iam preterijt medium anni. Recens vero men
sis sui tantum est mala. Nigra vero est pernitiosa. et or
ta in locis termarum similiter. et melius tempus collec
tionis radice ipsius est principium veris et lactis eius i
sine ipsius. **¶** Complexio et proprietates. Calide cō
plexionis est: et sicce in principio tertij et lac eius calidius
et ex substantia terrea stiprica. et est incisuum: subtiliūz
exiccatiuum materierum submersarum. liquefactiuum
et aperitiuum: disruptiuum onficiorum venarum.
¶ Rectificatio. Nocet cordi: epati: et stomacho: et disrū
pit v̄as: et excoar viscera: et derelinqz inflamatores faci
etes cadere in febres. et emda: p̄mū nocuitū qd ex eo
tinet p̄miscēdo aliqs ex medis cordialib⁹ et stōaticis: et
epaticis cū eo. Et scōz et tertū nocuitū corrigi acqz ē
do ei bōitatē cū medicis cōglutinatius. et coacuatib⁹
et solidatibus: sic ē dragag. ppe et gūmi: et bdeliūz et
muellago: psilij: et succus portulace et silia. Et qrtū no
cuitū ei⁹ tollit p̄miscēdo ei ex reb⁹ refrigeratib⁹ et extm
guētib⁹ aliqs et ex hfacitib⁹ apd me ē. vt ifudat in succo
altarafecon: at i succo endiuie et panco aceto: at i succo. por
tulace: aut solatri et aceto. Et si fuerit aceti decoctio: at
ifusiois citioz erit meli⁹. Adirabola. quoqz sigillat ei
bōitates notas: et absinthij silr et aloē. Et dixit Jydeus
Infundatur i lacte dulci: aut aceto: et remouet in eo lac

multotiens: et exiccat. Reprimunt enim sic a sua malitia
Et dicit Rufus. Si solutio per ipsum superfluit aut
laboriose fiat: sedeat solutus in aqua frigida. **A**dhibi
quoque videtur verbum inconueniens. Circumstans enim
frigidum includit: et coadunat virtutes medicine: et cor
roborat eam: nec non et medicinas ad vias expulsionis
repellit sicut te scire fecimus. Succurrendum est igitur
tunc sicut in canone diximus. Confectio pillularum de
allicebam conferentium hydropis. Accipe eius prepa
rati partes. 4. mirabolanzorum citriorum partes. 4. alo
es partes. v. Confectio cum succo feniculi: aut endiuie. et
est dosis earum a. 3. i. et s. vsq; ad. iij. Et quidam ex lacte
eius et farina faciunt oblatas: et solunt cum eis. et quidam
faciunt cum aceto et zucearo et lacte ipsius. Et quidam cum
carne citoniorum et mastice: faciunt solutium bonum
Dosse. Solutione educit flegma vehementer
et aquam citrinam et humores melancolicos: et material
a iuncturis: et confert doloribus earum. et est ex medici
nis magnis ad hydropisum. Verumtamen nocet epati. et
desiccat corpus videntis ipso. et consumit sperma. et lac
eius hoc vehementius facit: et facit cadere in febres.
Dosis. Corticis radicis eius a caractis. ij. vsq; ad
vij. et lactis eius a caracto. i. vsq; ad. iij.

De Luf. *(in libro de uisceribus)*

Uf est planta que dicitur collum draconis
et ex ea alia est plana habens folia. alia cris
pa. et radix plane est ad nigredinem attinens
externus. internus vero albus est. Crispe vero

exteriora cicitia. interiora vero alba: et ad citrinitate declinat. et
super utriusque radicem eleuantur tyrsi habentes macu
las admodum serpentes. Electio. Melior pars toti
us plante est radix. et melior radix est crassa completa. et
orta in locis liberis. Et melius tempus collectionis est ver
principium estas. **C**omplexio: et proprietas. In
quit Bias. Crispa calidior est quam plana. Et dixit Ruf
sus. Plana calidior est in primo gradu. crispa in secundo
Et dixit Galienus. Plana calida est in principio sedis. cris
pa in fine eius: et est quasi verius et est in utraque caliditas
et acuitas: que posita in superficie cum sub terra est vin
cens plus et utraque est abstersiva: incisiva: penetratiua: et
aperitiua subtiliatiua humorum grossorum: et viscosorum
adherentium. Crispa autem ad hec omnia est fortior. Re
ctificatio. Nocet utraque acuitate sua: et stomacho: et epa
ti debilibus: faciens reumatizationem et mordicationem
et reumatizat ad stomachum materias a vicinis membris.
Et illud quod magis sapientes elegerunt ad corrigend
um primum nocuumentum in ea est: ut propinetur cum
rob: aut cum melle pillularum: et speciebus alefanginis
et tollitur secundum nocuumentum eius permiscendo ei
aliquid ex rebus stomaticis stipticis: sicut est mastix et cito
nia et propinare trociscos diarodon post eius exhibitio
nem. Tollit enim secundum nocuumentum ipsius. El
lectuariuz quod sibi comparat Idamech super iuuam
to: cuius non est dubietas in resoluendo humorem cru
dum in stomacho: et membris nutritiuis et renibus. et sa
nat emoroidas: et resouit ventositates earum et confert

dolori earum: et doloribus renum: et exiccat coitum cu
ius permixtio hec est. **M**undetur radix crispe: et laue
tur in vino. Deinde coquatur in aqua: et quandoque non
coquitur: et est fortius et teratur. et sunt eius lib. ij. rob. lib
vj. et alibi habetur. **M**ellis: et rob. ana. lib. ij. piperis ci
namomi 3ij. b. macis gar. ana. 3. vj. **D**osis. Luf
est a. 3. ij. vsq; ad. 3. vi. Confectio iere luf de scriptio
ne Hermetis: super quam expectatur fiducia experto
rum iuuamentorum ad dolorem capitis: et emigraneam
et vertiginem et epilepsiam: et tremorem: et torturam: et pa
ralysim. Et educit superfluitates humorum viscosorum
et grossorum et subtilium a capite et nervis a stomacho: et
iuncturis et a toto corpore: et confert iuuamentum ma
gnum doloribus iuncturarum et doloribus renum: et do
loribus matricis: cuius hec est permixtio. **R**ecipe aloef
3. j. interioris colle quintide. 3. viij. Radicis vtriusque
luf sicce ieros: turbit agarici: serapim: mirabola. citri
ni: Kbulis indorum ana. 3. vnam et s. 3ij. ziberis. cina
momi: mastice elleborini. euforbij: assari: castie lignee:
salis indi: croci: castorei apij: keisin seminis mezerion: si
cados an. 3a. sq. alle assate. 3. ij. et s. scamonee. 3. ij. Fiat om
nium contritio bona: et inuoluatur puluis in succo cucu
meris afinini: tanis quantitate qua bene inuoluatur. in
de siccat: et iterum de nouo inuoluatur in predicto iuo
co: et oleo pauco nucum: deinde siccat: et inuoluatur
melle dispumato: quantitate qua fiat totum sicut pasta.
et propinetur post sex menses: et sit dosis eius a. 3. ij. vsq; ad.
ij. **D**ixit Philagrius. Siant tota: et de radice plane re
centis: mundetur: et trite vltima contritione: cum pondere
sui de farina tritici: et coquatur sicut panis: et propinetur
omni mane habentibus emoroidas: et delect eas. **U**tra
que autem luf de decoctione substat ad plenum. **D**os
se Solutione educit flegma subtile et crassum mundificat:
et glorat renes: et prouocat vrinam: et exiccat coitum.
et est ex rebus mundificantibus pectus et pulmonem: et
confert eis super quibus timetur frequentia asmatis et
tussis propter eguberantiam humoris viscosi in eis: et p
prie lohoc ex succo eius cum melle et rob: et quandoque
administratur cum ouis: et valet similiter. **D**ixit Be
moen. Iuuamentum vtriusque speciei eius est magnum
omnibus doloribus emoroidarum: et ventositatibus ea
rum secundum omnem modum administrationis ipsius
etiam suppositum et emplastratum: et nos experti sumus
est enim magni iuuamenti super crudum humorem qui
est in stomacho: et renibus. et dixit Galienus. Resouit apo
slemata dura: et durities splenis: et aliorum membrorum
et confert vlcibus fraudulentis et fistulis: et consumit
additiones carnum in eis. et consumit additiones car
num in naribus. et prohibet corrosionem fieri in eis et can
crum. Succus autem cum melle distillatur in aurem: et
confert tinnitum et surditatem: et dolori auris. et abstergit for
dicies eius. et exiccat vlcera ipsius. **U**traque ipsius pe
cies est ex rebus que mundificat faciem. et abstergit sedi
tatem cutis: et delet pannum et scitigines et morpheam: et
proprie cum melle. et fiat emplastrum ex ea cum melle et
stercore caprarum super podagram et contusionem nec
torum et confert doloribus eorum. **S**upersilio facta
ex ea educit menstrua: et facit abortum.

Et dicit qd fugat serpentes et vipas. et vermes venenosos.

De alfescera. ra 4A vna luyra

Alfescera est planta: quam vocant vitem alba cuius radix est terrei coloris exterius. interius vero alba: et eleuantur super radicem eius stipites multarum inuolutionum super alias arbores. Et nascuntur super ea botri: sicut botri vuarum: et vocantur vuae lupine. et est species eius fescerese cuius radix est cineritia exterius et interius alba. non albedine poris et vocatur cucurbita reptilium. **Complexio: et proprietates.** Fescera inquit Bialcorides: calida est sicca in tertio et est composita ex partibus ignis cum partibus terreis adustis. et igneitas est dominans: quare est acris mordicativa cum amaritudine pauca. Et dixit Galienus Est in ea de stipticitate aliquid. et est incisina. rubrificatiua: subtiliatiua et abstersiua. Fescerese vero est minus calida. et pars terrea in eo est maior igneitate eius propter quod est cum amaritudine vincente super acridinem ipsius et est in omnibus debilior quam fescera. **Rectificatio.** De rectificatione autem eius fit sim quod diximus iul. propter quod pars ista continetur illi. **Confectio alfescera:** quam scribit Democritus mundificans cerebrum et nervos: ex nucam et est afferens iuuamentum manifestum epilepsie: et vertigini et paralisi: et egritudinibus nervorum frigidis: cuius hec est permistio. Accipe radicis alfescere mundate: et contrite lib. 5. mellis passularum lib. ii. squille assate pinearum mundatarum an. 3. j. et 5. nucis muscate cordumeni: macis zinziberis an. 3. ij. gariof. pip. longia. 3. j. et 5. fileos: salis gemme gallie an. 3. j. spice. 3. 5. agarici. 3. iii. sicados. 3. i. 5. **Dosis.** e a. 3. iii. vsq; ad. v. **Datur post sex menses.** Inquit idem. Accipe succi eius 3. v. aceti squillitici lib. i. aque coctionis origani: isopi: sic cordumeni sicados lib. i. melis passularum lib. 5. mellis lib. ij. fiat sirupus valens ad ea que diximus et est dosis eius 3. ij. **Dixit filius Serapionis.** Fiat ex succo eius et melle passularum hoc bonum ad asma et tussim. **Dosis.** Utriusque radix et proprie succus eius solucione educit flegma et prouocat vrinam et mundificat cerebrum et nervos et membra anhelitus a superfluitatibus flegma. et putridis. et aperit oppilationes viscerum et renum et fert secundum omnem modum administrationis eius epilepsie et vertigini et egritudinibus nervorum frigidis **Et afferit iuuamentum manifestum tussi: et asmatis: et proprie sumptum lambendo: et confert dolores laterum. et comeditur talis eius in primis cum crescit: et proprie eius speciebus. et fert fetori oris et proprie corruptioni stomachi. Veritamen permiscet spiritus in cerebro sicut dicit eius vsus frequens. et est ex resolutibus apostemata dura et apostemata splenis: et proprie emplastrum factum ex eo cum ficibus et vino. et similiter oxumel eius sumptum continet et abscondit cum vino panaritium. et confert vlceribus malis. et trahit fracturas ossium: et spinalis et ligna. et proprie cum vino et melle. Sobriationes facit ex succo eius: et frumento decocto et melle facit exuberare lac. et sedere in coctione eius mundificat matricem: et facit abortum: et etiam suppositum et comestum. Radix quoque eius: et succus eius abstergit faciem et seditates cutis.**

et pannum: et vestigia que remanserunt post vulnere et proprie cum farina acerum: et fabarum. et coctum cum oleo aufert occultationem sanguinis. **Confectio troctisorum clarificantium faciem: et abstergentium seditates cutis: et facientium colorem bonum cum permixtione rubedis.** Accipe farie simillagine: farine orobri: ciceris albi. farie fabarum: amigdalidis dul. dragag. omnium an. 3. ij. radicis fescera sicce. 3. j. et 5. sac trociscos cum albumine oui. et line cum aqua ordei: et post duas horas ablue cum aqua surfuris. **Ex succo autem fescera fit: et melle: et vino et proprie partibus equalibus fit potio ad scrofulas: et est expumum. et similiter fit emplastrum ex ipsius radice et melle: et delet eas. confert autem moribus animalium venenosorum.** **Dosis autem radicis fescere est ab au. i. vsq; an. ij. et succi est a. 3. j. vsq; ad. ij. et similis fescerese**

De arthanita. ra 48 Colonne Madia hanc panis paring

Arthanita est panis alcurith. et ab alijs dicit panis fauini: et ab alijs malum terre: et ab alijs panis porcanus. et ab alijs cyclamez. et inuenitur ex eo magnum. et paruum. **Alba:** qui autem radix est in modum rape. rotundide. cuius pars exterior est terrea nigra. Interior vero alba. et eleuantur super radices frondes: et flores secundum sententiam violarum subalbidarum: sine eleuatione stipitis super eius radicem. **Electio.** Paruum vero habet radices subterranas plurimas in modum auellane et cicerum. **Complexio: et proprietates.** Calide complexionis est et sicca in principio tertij. et est incisuum. subtiliatiuum: calefactiuum resolutiuum. abstersiuum: mundificatiuum et aperitiuum oppilatoum. Et est ex rebus sudorem exuberare facientibus et maxie mundificantibus cuti: et ex remouentibus seditatem eius. **Rectificatio.** Recipit de rectificatione hoc id quod diximus in capitulo de luf. et in capitulo de alfescera. **Dixit filius Serapionis.** Accipe succi eius. 3. 4. et dissolue cum zaccaro: et coque vsq; ad tertiam: et ppinetur in mane: et est medicina certa et expta ad ictericitiam. **Et dixit Grecus.** Succus eius cum mellicrato: aut secamabi: et pprie de quolibet partes equales sumpte et cocte secundum superiorem doctrinam est medicina experta ad ictericitiam citrinam. **Unguentum arthanite** ex inuentione Alexandri quo ungitur venter. et femur. et ilia. et soluit solutode catartici. Et ppmandum est non valentibus sumere medicinam. Et si limitur super stomachum facit vomitum: et confert hydropisi et solucione educit aquam citrinam. Cuius hec est permixtio. Accipe succi arthanite lib. ij. succi cucumeris asinni. li. oiei trini. lib. ij. butiri vacui lib. j. pulpe colloquintide 3. 3. polipodij 3. vj. eius orbij 3. j. Que terenda sunt: terre: et submerge in succis et pone in vase vitreo stricti orificij: et strige caput eius. et mitte per. 8. dies. Deinde buliat totum bollitione vna et cole terpone in per colatur am serapini: aur. v. mirre. aur. 3. ita quod resoluant prius in aceto vini quantitate sufficienti. **Aggrega omnia simul et bolliant semper agitatione cum suste vsque ad succorum sere consumptionem.** **Tunc ponantur cere 3. quinque selis vacini aure. v. et serueant donec liqueat cera.**

Tunc accipe scam. aloes mezereon colloqnerana aur. v. enso: bij aur. ij. salisgēme aur. 3. turbit: aur. v. pipe. lō. 3 nzi. camomil. omnium añ. aur. ij. Puluerizent: 7 misce cum eis simul terendo. in mortario donec perficiat. Unguentuz aliud arthanite: 7 est. resoluens apostemata dura splenis: 7 lapideitatem ipsius 7 scrofulas. Lutus hec est permixtio: Accipe succi eius 7 viscositatis: que mulgetur ex radice filicis añ. lib. j. succi extremitatū ramarisci. 3. ij. olei irini lib. ij. asopi humide. 3. xv. aceti 3. ij. armoniaci. bdelij. 3. j. 7 s. cer. citrine. 3. vj. fiat sic superius diximus. A thamita de decoctione rem sufficit nte sublinet. **Dosse.** Solutioe educit flegma mucilaginosum sumptum 7 suppositum 7 etiam linittum super femur: 7 illa 7 partes adiacentes ei. Et aperit oppilationes viscerum: 7 maxime splenis 7 proprie sumptuz cum oximelle: 7 similiter emplastratum. 7 confert colice flegmatice 7 ei que fit ex retentione fecis: 7 est ex rebus mundificantibus caput 7 oculos. 7 proprie caput purgium factum ex eo. Et abscondit emicraniam frigidam 7 lodam 7 confert torture 7 paralisi: 7 ad egritudines cerebri flegmaticas: 7 proprie si fiat caput purgium post assumptionem iere: aut theodozicon: aut pillularū sectidarum. 7 similium: 7 confert caput purgium ex eo factum debilitati visus: 7 aque que descendit ad oculos 7 est expta res ad icteritiam conuertens in vapores 7 fumum 7 sudorem materiam eius: 7 proprie succus eius cum secantabin: aut mellificato. Et oportet vt sumens cooperiatur multum: vt sudet sudore vehemēti citrinū: 7 n omnem modum administratōis eius confert duriciē splenis 7 aliorum apostematiarū: 7 scrofulis. Et tam bibitum q̄ suppositum prouocat mensura. 7 est ex maxime a: ientibus ozificia emoroidarum. Et dicitur q̄ sit suspendatur in collo mulieris radix eius non concipit. 7 linittur ex eo anus 7 confert exitui eius.

Dosse eius ab aur. ij. vsqz ad. 3. 4. 7 proprie succi eius.

De aristologia. ra 49

Aristologie tres sunt spēs. longa 7 rotunda. 7 alia cuius radix currit fm semitam palmitum vitis. Complexio 7 proprietates. In q̄. **Diascorides.** Des calide sunt in principio tertij 7 sicce in secundo. Et videtur q̄ longa sit calidior: quā terretas eas vincat super terretatem rotunde. Et videtur ex hoc q̄ rotunda sit subtilior: quare ad omnes operationes promptior 7 est vtraqz aperitiua oppilationum: resolutiua attractiua: extrahens spias: 7 fracturas lignorum infixas carni: 7 vtraqz est subtili: tina: s; rotunda magis propter id quod diximus. Alia vero spēs eius in omnibus eius his est debilior: propter illud non est famosa. **Rectificatio.** Soluendo non nocet: immo confert visceribus. 7 rigit in alijs de rectificatione: scdm q̄ diximus in luf. Et de decoctione 7 trituratione rem plenam sustinet. **Dosse.** Solutio ne educit humiditates flegmaticas. Et dixerunt aliqui q̄ etiam colericas. 7 est ex rebus maxime mundificantibus pulmonem: 7 pectus a flegmate 7 putredinibus. et confert iuuamentum manifestum almati: 7 tussi fm o-

mnem modum administrationis eius: 7 etiam suffumigatio ex ea administrata per embotum. Confectio formarum: quarum iuuamentum magnificatum ē ad asma antiquum 7 tussim humidam: 7 proprie quando recipitur suffumigatio per interua la ex vna earum per traictozuz. Accipe aristologie rotunde arsenici citrini partes equales. Aggrega cum vitello oui 7 fiant forme 7 auellane. Adhuc autem aristologia est ex rebus mundificantibus cerebrum. 7 est conferens epilepsie: 7 proprie rotunda. confert etiam stomacho 7 remouens singultuz ventosum 7 sedat dolores omnes a ventositate in visceribus 7 aufert oppilationes splenis 7 ventositates in ipso proprie rotunda: 7 hoc cum oximelle radicum. 7 omnes quidem species eius mundificant matrices fetarum 7 prouocant menstrua 7 faciunt abortum: 7 rotunda quidem est ex medicinis magnis ad vlcera mala fraudulenta 7 est mundificans fistulas: 7 generans carnem in pifis. 7 emplastratio ipsius cum melle 7 sale pauco: confert podagre 7 contusioni lacertozum. Cum hidromelle autem curat vlcera aurium: 7 corroborat auditum. Acetum autem coctionis ipsius stringit zinginas: 7 remouet putredines ab eis 7 si confricantur cum ea dentes: abstergit eos 7 est medicina bona rigori februm.

Dosse eius est a. 3. i. vsqz ad aureum. i.

De Albemesuch. ra 50

Albemesuch dicitur granum reguz. 7 est ex eo aliud magnum: aliud paruum. 7 dicitur q̄ magnum est kernia. Complexio 7 proprietates. dicit **Diascorides.** Calide complexionis est: 7 sicce in tertio. Et dicit **Hamech.** est in principio tertij. **Rectificatio.** Meretur de rectificatione hoc quod diximus in capitulo de been. Oleum autē vtriusqz extrahitur sicut oleum de amigdalīs. **Dosse.** Facit vomitum 7 solutionem laboriosam: 7 educit flegma vehemēter: 7 aliquando coleram 7 materias a iuncturis 7 aquam citrinam: 7 coquuntur grana eius: 7 proprie contrita in iure galli antiqui: 7 confert colice: 7 doloribus iuncturarum: 7 podagre: 7 dolori scaticae: 7 coquuntur cum aqua casei: aut mulgetur super ea lac caprinum 7 colatur: 7 confert hydropisi. Oleum autē kernia confert colice flegmatice ventose. **Dosse.** Sumuntur ex kernia a granis. v. vsqz ad. vij. 7 alterius a granis. vij. vsqz ad. xv.

De Abrabin: sive abrahunc. 7 est genestra. ra 51

Abrabin est capistrum arborum: 7 ē arbor montana super cuius stipite eleuatur densitas fustium multe rectitudinis: 7 dum placcatur non patiuntur fracturas. Unde ligantur ex eis arbores. 7 produciunt flores sicut limaris citrinitatis mite. 7 profert folliculos secundum semitam orebi habentes semina distincta sicut lentes. Sed in lingua latina genestra: siue mirrica appellatur. **Complexio 7 proprietates.** **Inquit Diascorides.**

Calide et sicce e complexionis i secundo .et semen eius e calidi: et i flore eius et stipitib⁹ ipsius e hmiditas sup flua cum virtute incisiva :quare multiplicat vomitum.

Et sunt omnes partes eius conturbatiue. incisive. sbtiliatiue: et prouocatiue. **R**ectificatio. **P**roet sto macho et cordi. **E**t dicit Philagrius. Cum melle rosato tollitur nocumentum eius. et similiter cum rosia et mastice. Semen autem eius propinandum est cum aqua mellis rosati. Anisum autem et semen feniculi: et daucus: et similia auferunt nocumentum ipsius. **G**los autem eius de decoctione subinet modicum. **S**emen vero eius plus.

Dosse. **P**er vomitum: et per ventrem educit flegma cum fortitudine vehemēti: et materias que sunt in iuncturis et mundificat renes ab omnibus superfluitatibus: et prouocat vrinam fortiter et frangit lapidem in renibus et vesica et non p mittit materias si gi in eis: et densari in lapidem. **E**t quando flores eius contriti propinantur cum melle rosato. aut cum ouo resoluntur: scrofulas. et oximel ex eis: aut ex seminibus ipsius resoluit apostemata splenis **E**t si frequenter cum eis vomitus confert sciaticae: et podagre: et dolori renum.

Dosis eius et proprie florum est. ana .3.ij. vsqz ad .v. seminis an.3.ij. vsqz ad .iiij.

De elleboro.

Elleborus est herba algusi. **E**t eius due sut spes. **N**ā alius e alb⁹. alius est niger. **E**llectio. **N**iger vero incolumior e albo: imo minatur albus accidentia terrois. **N**iger vō acquirat iuuenescētia: et incolumitatē. et qd ex eo magis eligi pprie e: cuius sapor e acutus. mordicās gustū et habēs colorē sicut assarū. pprie: qd e frāgibile: et medium inter subtile: et grossum: et medium inter recentem et antiquum et medium inter ponderosum: et leue. imo plus leuis q̄ ponderosus. **E**t qui est leuis carens aspiatate. et melior pars totius plāte e radix ipsius. **A**delior: pars radicis sunt fistule. et melior pars eozū est cutis ipsorū. et melius tēpus collectōis eius est ver et effas. **A**lbus vero minoris est acuitatis et mordificatōis. et est e⁹ mordacitas non apparens subito. et est maioris amaritudinis q̄ niger. **I**n alijs autem proprietates nigri h3 sed plus de antiquitate q̄ niger patit.

Complexio et proprietates. **N**iger e calidus et siccus in tertio. **E**t est subtiliatiuus abstersiuus: resolutiuus: et corrosiuus ad ditūm carniū: que sunt in vuluerib⁹. **E**t dicit quādo nascit apud radices arboris: sunt fructus eius solutiui. **A**lbus vero calidus est: et siccus in medio tertij. et est similiter abstersiuus: mordicatiu⁹ multiplicans vomitum et faciens sternutationem cū fortitudine. **R**ectificatio. **A**lbus corporibus nostri temporis est molestus imo est eis sicut venenum pprie p̄socans. **N**igri autē vsqz ad tempora nostra virtus tolerabilis e: licet adhuc difficilis. **I**nquit enim. **H**ypocra. **A**dolescus est elleborus eis: quozū sana sūt corpora. **A**rs autem et sollicitudo est in rectificando et propinādo: quando et cui opz **F**acit enim tunc operationem incolumē: inquit fili⁹ Ze

zar. **S**iat terēniabin sicut mel: et submergant in eo tepido ex fistuculis nigri partes conuenientes circiter horai. viij. et extrahant ab eo et tunc propinet alteraniabin quoniam est habens virtutem ellebori. et consimile fit d melle passularum. et quandoqz submergant in iure galinarum: aut carniū: et fit sin. aliter. **E**t aliqui perforat redicem rasan: et itromittunt frustum ellebori per diē et post auferunt: et propinātrasanum habētes virtutem ellebori. et quandoqz infundunt i oximel: e: et similiter fit et quandoqz fit in iure dulci: et quandoqz i condito: aut aliquo ex sirupis: aut robub. **Q**uandoqz infunduntur i iure galloz: aut carniū et coquit i iure et postmodum addunt artekis: aut ordeum fractum: aut rizum. et quandoqz sorbet ius solū per se. **D**aucus autem et pi per longum: et anisu: et petroselinu: et isopus sicca: et calamētum et ouganū et hāscē: bonificant operatōem ei⁹ **B**ene autēz misceat cum epithimo et polipodio et sale i do et similibus. **C**onfortant enim sese. **C**onfectio pū lularū quas scripsit **H**aly: quarum iuuamentuz e vltimuz ad egritudines melancolicas: et cācrum et lepram et morpheas nigraz difficilem quaruz hec est permixtio **R**acerepigre. 3. xij. ellebori nigri polepodij. an. 3. v. epithimi sicados an. 3. vij. agarici lapidis lazuli salis indī colloquintide. an. 3. iij. **D**osis earum e an. 3. i. vsqz ad au. ij. et sunt sane et experte. **E**xpellit enim virtutem vtri usqz a corpore aqua mellis: et aqua passularuz: et aqua ordei et ius galloz et gallinarum cū oleis aut nucum aut amigdalari et similibus. **P**uluerem tamen ellebori sumere non tutuz e. **D**osse diximus vitari albū: qz p̄focatiuus est. **N**igruz autē debere sumi. sicut cōcor dant omnes et propue rectificatū sed in artez: et lege. et nō cōuenit nisi robustis: et animosis corporibus et pprie tempore veris. **D**atus qdez quando et cui cōuenit: fac acquirere iuuenescētia: et incolumitate: et mores laudabiles et complexiōes bonas. **D**ec. curz est pprietas ipsius sicut dixit **H**ipocra. **E**t ipse qdez mūdificat totum corpus a superfluitatibus in: m̄bdoem corrupi et solutione educit cum facilitate colerā permixtas grossam: et flegma et colerā nigraz cū virtute sine molestia. et mōdificat sanguinez. et attrahit a venis superfluitates mixtas sanguini: imo a toto corpore et cōcauitab⁹ membrorū et partibus remotis: et cute. et est ex rebus solemnibus i mūdificādo cerebruz: et caput totuz: et istru mētum sensuum et nervos: et viscera: et vesicā et mati cem: et cōfert iuuamentum manifestū egritudinibus eorum sicut est soda propie: et emicraea: mania melancolia vertigo: epilepsia: et paralisia et aque ad oculum descendenti. et confert egritudinibus iuncturarū: et duricie: et apostematibus eozū: et scrofulis. et est sicut tiriaca et medicia: anthonomasice ad lepram: cancerum: et species herpetis et bothor: et qui se comedunt. **E**t quando ponitur niger elleborus in alco holi: confortat visum. et distillatur acetum decoctionis eius in aurem: et cōfert tinnitui: et sibili: et coroborat auditum. et si colluitur os cum aceto predicto: confert dolori dentium. et confert egritudini splenis: et febribus anti quis longis: et quartane colericę: et egritudinibus melancolicę difficilis eradicationis. et prouocat vrinam et mēstrua. vsus at eius

colorem efficit bonum et acquirit ei odorem bonum
et odorem similis: et remouet egritudines cutis: sicut est mor-
phea: et baras: sicut omnem modum administrationis
eius: et fricatur cum aceto similiter remouet seditatem
cutis: et pannum albus: et difficilis et fortis vomere
facit cum accidentibus terroris: et confert fricatio ex eo
ad egritudines cutis: et confert cum virtute: et curat sca-
biem: et impetiginem: et lentiginem. Et confert vterque ellebo-
rus fistulis et vulneribus putridis: et fraudulentis.

Bosis eius est a paratis. vi. vsq; ad tertiam. 3. vni-
us vel vsq; ad. 3. j.

Expleta est sectio secunda vbi deesse et posse vni-
uscuiusque medicinarum simplicium et rectificatio e-
rum et tam de benedicti medicinis q̄ de solventibus la-
boriose tractatum est gloriosissimi doctoris Adesue
ad laudem dei eterni qui sit benedictus. Amen.